



Årsrapport 2016

Indhold

| | |
|--|----|
| Beretning | 3 |
| PRÆSENTATION | 3 |
| ÅRSRAPPORTEN | 3 |
| ÅRET 2016 | 3 |
| Kort om året | 3 |
| Udvikling | 3 |
| Basisindtjening | 4 |
| Kursreguleringer | 4 |
| Tab og nedskrivninger | 4 |
| Resultat | 5 |
| Kreditrisiko | 5 |
| Kapital og solvens | 5 |
| Likviditet | 6 |
| Tilsynsdiamanten | 6 |
| Dansk Erhvervsfinansiering A/S | 6 |
| Nærtstående parter | 7 |
| Regnskabsrapporter | 7 |
| Om regnskabspraksis | 7 |
| Regnskabsmæssige skøn | 7 |
| ÅRET 2017 | 7 |
| Efter regnskabs afslutning | 7 |
| Forventninger | 7 |
| Offentliggørelse af oplysninger | 8 |
| RISIKOSTYRING | 8 |
| Marked og aktivitet | 8 |
| Kreditpolitik og risikovurdering | 8 |
| Sikkerheder og værdiansættelse | 9 |
| Nedskrivnings- og hensættelsespolitik | 9 |
| Kreditororganisation | 10 |
| Markedsrisici | 10 |
| Likviditet | 11 |
| Interne kontrol- og risikostyringssystemer | 11 |
| SAMFUNDSANSVAR | 11 |
| LEDELSE | 11 |
| Generalforsamling | 11 |
| Repræsentantskab | 11 |
| Bestyrelse | 12 |
| Direktion | 13 |
| Bestyrelsens opgaver og ansvar | 13 |
| Revisionsudvalg | 13 |
| Bestyrelse og revision | 14 |
| Ledelsens vederlag | 14 |
| Aktiebesiddelser | 14 |
| Ledelseshverv i andre erhvervsvirksomheder | 15 |
| Virksomhedsledelse | 15 |
| Politik for det underrepræsenterede køn | 15 |
| AKTIONÆR | 16 |
| Kapital og ejerforhold | 16 |
| Aktionærmøde og generalforsamling | 16 |
| Valg til bestyrelsen | 17 |
| Regler for ændring af Bankens vedtægter | 17 |
| Bemyndigelser til bestyrelsen | 17 |
| SAMARBEJDER | 17 |
| Resultat – og totalindkomstopgørelse | 18 |
| Balance | 19 |
| Egenkapitalopgørelse | 21 |
| Pengestrømsopgørelse | 22 |
| NOTEOVERSIGT | 23 |
| Ledelsespåtegning | 64 |
| Den uafhængige revisors påtegninger | 65 |
| FILIALER | 70 |

Beretning

PRÆSENTATION

Totalbanken er et fynsk pengeinstitut, som er stiftet i 1911. Banken har 57 medarbejdere, og hovedsædet er beliggende i Aarup på Fyn. Herudover har Banken to privatfilialer på Vestfyn og to privatfilialer i Odense. Ved udgangen af 2016 har Banken en balance på 2,6 mia.kr. og en egenkapital på 328 mio.kr.

Banken driver traditionel bankvirksomhed med formidling af udlån, indlån og garantier. Som udgangspunkt findes forretningsgrundlaget på Fyn, som er Bankens primære markedsområde med særlig vægt på kommunerne Odense, Assens og Middelfart. Den primære kundegruppe er private husstande, samt mindre og mellemstore virksomheder.

Gennem det 100 % ejede datterselskab, Dansk Erhvervsfinansiering A/S, udbydes leasing til små og mellemstore virksomheder.

ÅRSRAPPORTEN

Årsrapporten omfatter Bankens regnskab samt koncernregnskabet, der er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og datterselskabets regnskaber. I koncernen er Banken moderselskab og Dansk Erhvervsfinansiering A/S datterselskab. Med mindre andet er anført i ledelsesberetningen, kommenteres på Bankens regnskab. Udviklingen i driftsposter kommenteres i forhold til samme periode året før, og udviklingen i balanceposter i forhold til seneste årsrapport.

Anvendt regnskabspraksis er uændret. Regnskabsmæssige skøn og anvendt regnskabspraksis er beskrevet i note 48 og 49.

ÅRET 2016

Kort om året

Med en basisindtjening på 52,3 mio.kr. mod forventet 48-52 mio.kr. og faldende nedskrivninger realiserer Totalbanken et resultat på 30,2 mio.kr. mod 24,1 mio.kr. i 2015. Resultatet forrenter egenkapitalen med 9,5 % p.a.

Tab og nedskrivninger reduceres med 10,5 mio.kr. (28 %) til 26,8 mio.kr. mod 37,3 mio.kr. året før. Udviklingen afspejler en konjunkturforbedring, men med fortsat vanskelige vilkår for bl.a. landbrug og energiforsyning. Kursreguleringer er positive og udgør 6,5 mio.kr. mod 7,4 mio.kr. året før.

Efter flere år med fald er udlånet øget med 65 mio.kr. (5 %) til 1.481 mio.kr. Indlån fastholdes uændret og udgør 1.697 mio.kr.

Bankens solvens udgør 18,0 % og solvensbehovet er opgjort til 11,2 %. Solvensoverdækningen inkl. kapitalbevaringsbuffer udgør 5,5 procentpoint og opfylder bestyrelsens målsætning om, at solvensoverdækningen minimum skal udgøre 5,0 procentpoint.

Bestyrelsen udtrykker tilfredshed med resultatet og væksten i udlånet. Med årets resultat er det bestyrelsens forventning, at Banken fastholder fokus på at øge udlånet og tiltrække flere nye kunder.

Udvikling

Det lave renteniveau, kombineret med en lav inflation og øget beskæftigelse, har resulteret i en vis bedring af boligmarkedet og en let øget investeringslyst hos virksomheder. Selv om aktivitetsniveauet på nogle områder er stigende, vurderes det forsat som lavt og påvirket af lav investeringslyst hos især de private husstande, der er tilbageholdende med lånefinansieret forbrug.

Bruttoudlånet før nedskrivninger har været faldende i de senere år, men er øget med 65 mio.kr. (5 %) til 1.481 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende. Banken har en god tilgang af nye kunder, hvor langt de fleste kommer efter anbefaling fra bestående kunder.

Indlån inklusive puljeordninger stiger i forhold til årets begyndelse med 66 mio.kr. (3 %) til 2.193 mio.kr., afledt af en god tilgang til puljeordninger, der øges med 17 %.

Garantier stiger i forhold til årets begyndelse med 149 mio.kr. (27 %) til 697 mio.kr., primært som følge af øgede finansgarantier, der er afledt af aktivitet med omlægning af realkreditlån.

Basisindtjening

Basisindtjeningen opgøres som årets resultat før skat, kursreguleringer og nedskrivninger og indeholder følgende poster.

Basisindtjening

| | Banken | | Koncernen | |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Netto rente- og gebyrindtægter | 124.197 | 126.662 | 128.196 | 129.818 |
| Andre driftsindtægter | 1.754 | 2.657 | 3.115 | 3.730 |
| Udgifter til personale og administration | 74.248 | 68.547 | 78.999 | 73.006 |
| Afskrivninger på materielle aktiver | 667 | 767 | 1.787 | 1.845 |
| Andre driftsudgifter | 161 | 4.628 | 161 | 4.628 |
| Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder | 1.416 | -1.277 | 0 | 0 |
| Basisindtjening | 52.291 | 54.100 | 50.364 | 54.069 |

Som oplyst i årsrapporten for 2015 forventede Banken en basisindtjening i niveauet 48-52 mio.kr. for 2016. Basisindtjeningen realiseres med 52,3 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende. Som forventet reduceres basisindtjeningen med 1,8 mio.kr. (3 %), primært som følge af det lave renteniveau.

Det lave renteniveau er fortsat i 2016 og påvirker Bankens netto renteindtægter negativt med 5,4 mio.kr. (7 %) til 73,2 mio.kr. Renteindtægter reduceres med 7,6 mio.kr. (8 %) til 85,1 mio.kr., idet renter af udlån falder med 7,0 mio.kr. (8 %) selv om udlånet er øget med 65 mio.kr. (5 %) til 1.481 mio.kr. Renteindtægter fra centralbanker udgør en udgift på 0,7 mio.kr. mod 0,1 mio.kr. året før.

Renteudgifter reduceres med 2,2 mio.kr. (16 %) til 11,9 mio.kr., idet aftaleindskud er reduceret med 121 mio.kr. og erstattet af andet indlån, således indlån fastholdes uændret på 1.697 mio.kr.

Gebyrer og provisionsindtægter stiger med 2,0 mio.kr. (4 %) til 51,1 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende. Som forventet stiger øvrige gebyrer og provisionsindtægter, bl.a. som følge af en engangsindtægt på puljeordninger, mens lånesagsgebyrer falder i forhold til 2015.

Samlet reduceres netto rente og gebyrindtægter med 2,5 mio.kr. (2 %) til 124,2 mio.kr.

Udgifter til personale og administration øges med 5,7 mio.kr. (8 %) til 74,2 mio.kr. Lønninger og personaleudgifter stiger 2,5 mio.kr. (7 %) til 40,2 mio.kr., mens øvrige administrationsudgifter stiger med 3,2 mio.kr. (10 %) til 34,1 mio.kr. Det gennemsnitlige antal medarbejdere er øget fra 53 til 57. Banken benytter ikke resultatafhængige løntillæg. Stigningen i øvrige administrationsudgifter kan primært henføres til øgede udgifter til IT og uddannelse.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede selskaber udgør resultatet i Dansk Erhvervsfinansiering A/S, som er et 100 % ejet datterselskab. Resultat før skat er negativt med 0,3 mio.kr. og årets skat udgør en indtægt på 1,7 mio.kr., dermed er årets resultat positivt med 1,4 mio.kr. Resultatet påvirkes positivt af forholdsmæssig allokering af købesummen på de overtagne aktiver og forpligtelser, baseret på disses relative dagsværdier, med 0,3 mio.kr. mod 0,7 mio.kr. året før.

Kursreguleringer

Kursreguleringer er positive og udgør 6,5 mio.kr. mod 7,4 mio.kr. året før. I kursreguleringer indgik sidste år avance ved salg af investeringsejendom med 4,6 mio.kr. Kursregulering af obligationer øges med 2,4 mio.kr. til 1,1 mio.kr. og aktier med 1,8 mio.kr. til 4,3 mio.kr.

Kursregulering af valuta og afledte finansielle instrumenter, der bl.a. omfatter kursregulering af kunders lån i valuta og Bankens afdækning af disse lån, reduceres med 1,4 mio.kr. til 1,2 mio.kr.

Tab og nedskrivninger

Tab og nedskrivninger reduceres med 10,5 mio.kr. (28 %) til 26,8 mio.kr. mod 37,3 mio.kr. året før. Udviklingen afspejler en konjunkturforbedring, men med fortsat vanskelige vilkår for bl.a. landbrug og energiforsyning.

Årets nedskrivningsprocent udgør 1,1 % mod 1,7 % året før. Bankens korrektivkonto reduceres med 5 mio.kr. og repræsenterer en samlet nedskrivning til endnu ikke realiserede tab på debitorer på 8,2 % af låne- og garantiporteføljen mod 9,2 % ved udgangen af 2015.

Resultat

Årets resultat før skat er et overskud på 31,9 mio.kr. mod et overskud på 24,2 mio.kr. i 2015. Skat af årets resultat udgør 1,7 mio.kr. mod 0,1 mio.kr. året før. Dermed bliver årets resultat et overskud på 30,2 mio.kr. mod 24,1 mio.kr. i 2015.

Kreditrisiko

Ved udgangen af 2016 udgjorde udlån 1.674 mio.kr. og garantier 698 mio.kr. før nedskrivninger. Hertil kommer uudnyttede trækingsretter på 548 mio.kr. Dermed har Banken en maksimal krediteksponering på 2.920 mio.kr., som er øget med 342 mio.kr. i forhold til årets start.

Udlån og garantier er fordelt med 51 % til private husstande og 49 % til erhvervsvirksomheder. Af udlån og garantier til erhvervsvirksomheder udgør branchegruppen Fast ejendom den største del med 15 % af de samlede udlån og garantier. Herefter følger udlån til Finansiering og forsikring med 13 % samt Landbrug med 9 %.

En væsentlig del af Bankens kreditrisiko kan henføres til store og svage engagementer, og nedbringelse af disse er en igangværende proces, som bestyrelsen følger nøje, samtidig med at antallet af mindre engagementer til private og erhverv søges øget.

Summen af store eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, er ligeledes reduceret fra 45,1 % ultimo 2015 til 37,8 % ultimo 2016 og søges løbende yderligere reduceret. Det er Bankens politik, at der ikke kan etableres nye eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag. Bestående eksponeringer kan forhøjes ud over 10 %, i det omfang forhøjelsen forventes at være midlertidig og med respekt af gældende regulering.

Bankens kreditrisiko er uddybet og specificeret i note 32 og udgør i hovedtal:

| I mio.kr. | 2016 | 2016 | 2015 | 2015 |
|---------------------------------|------|--------------|------|--------------|
| Udlån | | 1.674 | | 1.615 |
| Garantier: | | | | |
| Tabsgarantier for realkreditlån | 310 | | 290 | |
| Andre garantier | 388 | 698 | 258 | 548 |
| Uudnyttede maksima | | 548 | | 415 |
| Maksimal kreditrisiko | | 2.920 | | 2.578 |
| Sikkerheder | | 1.296 | | 1.162 |
| Udækket kreditrisiko | | 1.624 | | 1.416 |
| Nedskrevet | | 193 | | 198 |
| Kapitalreserveret | | 204 | | 206 |
| Resterende kreditrisiko | | 1.227 | | 1.012 |

I kreditrisikoen indgår uudnyttede maksima med 548 mio.kr. og garantier med 698 mio.kr. Uudnyttede maksima omfatter tilsagte kreditfaciliteter, der ikke er udnyttede af kunden, og opstår typisk på kassekreditter.

Garantier for realkreditlån 310 mio.kr. er stillet over for Totalkredit og DLR Kredit og var oprindeligt inden for 80/60 % af ejendommenes værdi, hvorfor de som udgangspunkt anses som sikre garantier. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Indtrædelsesretten indgår med 310 mio.kr. i sikkerheder.

Både i 2016 og historisk har behovet for hensættelser og konstaterede tab på garantier været lav. Som følge heraf vurderes kreditrisikoen på andre garantier 388 mio.kr. at være beskedent.

Bankens udækkede kreditrisiko udgør 1.624 mio.kr. mod 1.416 mio.kr. ved udgangen af 2015. Den resterende kreditrisiko, efter nedskrivninger og kapitalreservationer, øges med 215 mio.kr. til 1.227 mio.kr., primært som følge af øgede garantier og uudnyttede maksima.

Kapital og solvens

Bankens kapitalgrundlag før fradrag er på 365 mio.kr. Kapitalgrundlaget består af egentlig egenkapital på 233 mio.kr. samt hybrid kernekapital 95 mio.kr. og supplerende kapital 37 mio.kr. Såvel den hybride kapital som den supplerende kapital opfylder kravene i CRD/CRR og kan medregnes fuldt ud i Bankens kapitalgrundlag.

Bankens kapitalgrundlag er specificerede og uddybet i note 30 Kapital og solvens.

Bankens kapitalprocent er uændret i forhold til årets start og udgør 18,0. Lovkravet er en kapitalprocent på minimum 8. De vægtede poster øges med 104 mio.kr. og modsvarer dermed det øgede kapitalgrundlag som følge af indregning af årets overskud.

Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 16,1 ultimo 2015 til 16,2 ved udgangen af 2016. Egenkapitalprocenten øges fra 11,2 ultimo 2015 til 11,6 ved udgangen af 2016.

Koncernens kapitalprocent øges fra 18,2 ultimo 2015 til 18,4 ved udgangen af 2016. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 16,3 ultimo 2015 til 16,6 ved udgangen af 2016. Egenkapitalprocenten øges fra 11,3 ultimo 2015 til 11,8 ved udgangen af 2016.

På det foreliggende grundlag samt Bankens forventninger til 2017-2020 viser en fremskrivning af Bankens capitalsituation til og med udgangen af 2020, at Banken lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD IV/CRR (Basel III).

I løbet af 2017 vil der fra myndighedernes side blive udmeldt nye regelsæt til alle pengeinstitutter om et bestemt krav til nedskrivningseggede passiver, det såkaldte NEP-krav, til indfasning fra 2018. De nye regelsæt, der vil stille krav om betydelig yderligere kapitalmæssig polstring i pengeinstitutterne, er fortsat ikke endeligt afklarede, og derfor kan de kapitalmæssige konsekvenser for Banken ikke beregnes. Banken forventer at opfylde NEP-kravet ved egen indtjening.

Oplysninger om Bankens kapital-, kerne- og egenkapitalprocenter er uddybet i note 30 Kapital og solvens.

Bankens solvensbehov er ultimo 2015 opgjort til 11,5 % og falder til 11,2 % ved udgangen af 2016. Faldet kan henføres til øgede vægtede aktiver. Koncernens solvensbehov er ultimo 2015 opgjort til 11,6 % og falder til 10,9 % ved udgangen af 2016.

Solvensoverdækningen reduceres med lovbestemt kapitalbevaringsbuffer på 1,250 %, hvoraf 0,625 % træder i kraft i 2017. Herefter udgør Bankens solvensoverdækning inkl. kapitalbevaringsbuffer 5,5 procentpoint mod 5,8 procentpoint ved udgangen af 2015 og er fortsat i overensstemmelse med bestyrelsens målsætning om en solvensoverdækning på minimum 5,0 procentpoint.

Koncernens solvensoverdækning inkl. kapitalbevaringsbuffer udgør 6,3 % ved udgangen af 2016.

Likviditet

Bankens indlånsoverskud inkl. puljer er i 2016 fastholdt uændret og udgør 712 mio.kr. Banken er i meget begrænset omfang eksponeret mod større indlån fra enkeltkunder.

Likviditetsoverdækningen i forhold til lovkrav om likviditet reduceres fra 242,4 % ultimo 2015 til 241,7 % ultimo 2016. Overdækningen svarer til en likviditetsreserve på 717 mio.kr. mod 668 mio.kr. ultimo 2015. Tilsynsdiamanten fastlægger en grænseværdi for likviditetsoverdækning, der skal være større end 50 %.

Til sikkerhed for trækingsret i Nationalbanken har Banken deponeret 298 mio.kr. obligationer.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er et minimumskrav til et finansielt instituts beholdning af likvide aktiver i forhold til dets likviditetsbehov under en 30 dages akut likviditetskrise. LCR kravet udgør 70 % ved udgangen af 2016 og stiger til 80 % i 2017. Fuldt indfaset udgør LCR kravet 100 %. Bankens LCR udgør 230 %, og Banken lever allerede på nuværende tidspunkt op til det fuldt indfasede krav, der er gældende fra 1. januar 2018.

Tilsynsdiamanten

I Tilsynsdiamanten fastlægger Finanstilsynet en række særlige risikoområder med angivelse af grænseværdier, som institutterne som udgangspunkt bør ligge inden for. Banken overholder samtlige grænseværdier i Tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamanten

| <i>Risikoområde</i> | <i>Grænseværdi</i> | <i>31.12.2015</i> | <i>31.12.2016</i> |
|------------------------|--------------------|-------------------|-------------------|
| Store eksponeringer | < 125,0 % | 45,1 % | 37,8 % |
| Udlånsvækst | < 20,0 % | -1,0 % | 4,6 % |
| Ejendomseksponering | < 25,0 % | 16,4 % | 14,9 % |
| Stabil funding | < 1,00 | 0,57 | 0,58 |
| Likviditetsoverdækning | > 50,0 % | 242,4 % | 241,7 % |

Dansk Erhvervsfinansiering A/S

Koncernen består af Banken og Dansk Erhvervsfinansiering A/S, der er et 100 % ejet datterselskab. Selskabet er hjemhørende i Aarup og har 6 ansatte ved udgangen af 2016.

Dansk Erhvervsfinansiering A/S udbyder leasing af let omsættelige anlægsaktiver, herunder rullende materiel, til små og mellemstore virksomheder inden for transport, industri, byggeri og landbrug. Målgruppen er etablerede virksomheder, som har eksisteret i en årrække og har genereret et driftsmæssigt overskud samt en regnskabsmæssig positiv konsolidering.

Nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter, herunder bestyrelse, direktion og datterselskab, er alle indgået på markedsvilkår og omfatter primært rentebetalinger.

Regnskabsrapporter

En oversigt over regnskabsrapporter og øvrige fondsbørsmeddelelser, som Banken har offentliggjort siden den 1. januar 2016, findes på Bankens hjemmeside www.totalbanken.dk under menupunktet *Aktionær*, hvor også indholdet af de enkelte meddelelser kan ses.

Årsrapporten og den øvrige finansielle rapportering suppleres med yderligere finansielle og ikke-finansielle oplysninger, hvor det skønnes påkrævet eller relevant.

Om regnskabspraksis

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU samt IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder. Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om pengeinstitutters regnskabsaflæggelse.

Regnskabsmæssige skøn og anvendt regnskabspraksis er beskrevet i note 48 og 49. Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Regnskabsmæssige skøn

Ved opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. De anvendte skøn hviler på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, domicil- og investeringsejendomme, unoterede aktier samt udskudte skatteaktiver. Disse er uddybet i note 48 Regnskabsmæssige skøn.

Opgørelsesmetoder til fastsættelse af værdi af sikkerheder og fordelingen af værdiansatte sikkerheder på typer og kundegrupper fremgår af note 32 Kreditrisiko. De anvendte opgørelsesmetoder er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer.

For nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Hvis det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger modtages, er der også væsentlige skøn forbundet med at fastlægge størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendebetalinger fra nødlidende engagementer.

For hensættelser til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Der er ikke usikkerhed ved indregning og måling af øvrige væsentlige poster i regnskabet.

ÅRET 2017

Efter regnskabets afslutning

Der er ikke efter regnskabsperiodens afslutning indtruffet forhold, der forrykker ledelsens vurdering af årsrapporten.

Forventninger

Banken forventer en basisindtjening i niveauet 41-45 mio.kr. i 2017. Den tilsvarende basisindtjening var i 2016 på 51 mio.kr., hvori indgik en engangsindtægt på 5 mio.kr. Bestyrelsen har i 2017 endvidere afsat øgede omkostninger med henblik på at øge væksten i Banken. Forventningen tager udgangspunkt i et uændret renteniveau over året.

Basisindtjeningen er opgjort før kursreguleringer og nedskrivninger på udlån og tilgodehavender. I basisindtjeningen for 2016 indgår resultat af datterselskabet, Dansk Erhvervsfinansiering A/S, med 1,4 mio.kr. Der forventes igen i 2017 et mindre overskud i datterselskabet.

Banken forventer, at nedskrivninger og tab vil falde også i 2017. Forudsat et uændret niveau for kursreguleringer forventes dermed et resultat i niveau med 2016.

Offentliggørelse af oplysninger

I 2017 offentliggør Banken regnskabsoplysninger på følgende dage

| | |
|------------------------------|---------------------------------------|
| Onsdag den 1. marts 2017 | Årsrapport 2016 |
| Tirsdag den 9. maj 2017 | Periodemeddelelse for 1. kvartal 2017 |
| Tirsdag den 22. august 2017 | Halvårsrapport pr. 30. juni 2017 |
| Tirsdag den 7. november 2017 | Periodemeddelelse for 3. kvartal 2017 |

RISIKOSTYRING

Beskrivelse af Bankens målsætninger og politikker for risikostyring er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 431 til 455 i CRR-forordningen. Risikorapporteringen består af 'Risikorapport – metode og proces' og 'Risikorapport – udstedte kapitalinstrumenter', der offentliggøres årligt og ved væsentlige ændringer, samt 'Risikorapport', der offentliggøres kvartalsvist og ved væsentlige ændringer. Rapporterne findes på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiell-rapportering/ og omhandler blandt andet nedenstående områder.

Marked og aktivitet

Bankens forretningsgrundlag er at tilbyde finansielle produkter og ydelser, kombineret med kompetent rådgivning, til privatkunder og små og mellemstore virksomheder med en sund økonomi, og at tiltrække og fastholde loyale helkunder fra markedsområdet. Banken har sit primære virke på Fyn.

Banken ønsker primært helkunde-forhold, og det tilstræbes, at privatkunder udgør minimum 35 % og erhvervs-kunder højst 65 %. På erhvervs-siden ønskes primært små og mellemstore virksomheder med en passende fordeling inden for detailhandel, bygge- og anlægsvirksomhed, landbrug, industri- og anden handels- og fremstillingsvirksomhed.

Kreditpolitik og risikovurdering

Bankens kreditpolitik fastsætter principper for størrelsen, typen og omfanget af de kreditrisici, Banken ønsker at påtage sig, samt principper for håndtering af styring af kreditrisici. Ved kreditrisici forstås risikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser. Kreditpolitikken revurderes minimum årligt af Bankens bestyrelse. Det følgende er et uddrag af Bankens kreditpolitik.

Bankens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig, hvilket indebærer, at kreditgivning i Banken skal ske med afsæt i kreditpolitikken risikostyringsprincipper, at:

- al kreditgivning i Banken sker efter et princip om forretningsmæssig kalkuleret risiko.
- der kun bevilges kredit til kunder, hvor det kan dokumenteres, at kunden forventeligt kan tilbagebetale kreditterne samt for erhvervsdrivende tillige besidder evnen til at drive virksomheden på forsvarlig og rentabel vis.
- forhold hos den konkrete kunde eller i den branche, som kunden agerer i, tillægges betydning ved vurderingen af kundens kreditværdighed.
- der altid foretages en subjektiv vurdering af kundens vilje til tilbagebetaling.
- Bankens årlige udlånsvækst ikke overstiger 8 %, dvs. væsentligt under grænseværdien i tilsynsdiamanten, der er på 20 %.

Det er Bankens målsætning, at summen af udlån og garantidebitorer til brancherne 'fast ejendom' samt 'gennemførelse af byggeprojekter' maksimalt må være 20 % af Bankens samlede udlån og garantier, og tilstræbes at falde til under 15 %. For alle øvrige brancher tilstræbes, at de samlede udlån og garantier ikke overstiger 15 % til hver enkelt branche.

Med baggrund i opgørelsen af Tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer styrer Banken efter, at summen af store eksponeringer aldrig overstiger 60 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, og løbende reduceres yderligere. Der kan ikke etableres nye eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag. Bestående eksponeringer kan forhøjes ud over 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, i det omfang forhøjelsen forventes at være midlertidig og med respekt af gældende regulering.

Banken opdeler efter et princip om forsigtighed kunderne i klasser efter kreditrisiko, således at kunder med god kreditbonitet kan skelnes fra kunder med svag kreditbonitet. Alle eksponeringer større end 5 mio. kr. revurderes og risikoklassificeres årligt. Eksponeringer mindre end 5 mio. kr. revurderes og risikoklassificeres løbende via opdatering af kundens økonomiske oplysninger, overvågning af overtræk mv.

Sikkerheder og værdiansættelse

Banken ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver. Banken prioriterer, at der tages sikkerhed i let omsættelige aktiver, herunder obligationer, aktier, ejendomme, biler m.m.

Der sker en løbende fyldestgørende, opdateret og forsigtig værdiansættelse af sikkerheder i lyset af de gældende markedsforhold. Maksimale belåningsprocenter tager udgangspunkt i en normal omsættelighed af de stillede sikkerheder. Procenterne reduceres, såfremt forhold omkring liggetid m.v. afviger fra det sædvanlige for det enkelte aktiv.

Ud over pant i fast ejendom vil Banken ikke have en væsentlig risikokoncentration på sikkerheder.

Opgørelsesmetoder til fastsættelse af værdi af sikkerheder og fordelingen af værdiansatte sikkerheder på typer og kundegrupper fremgår af note 32 Kreditrisiko. De anvendte opgørelsesmetoder er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer.

Nedskrivnings- og hensættelsespolitik

Banken gennemgår løbende, om der ud fra regnskabsbekendtgørelsen er objektive indikationer for værdiforringelse (OIV) på eksponeringer med Bankens kunder. Tildeling af OIV sker ud fra en individuel vurdering.

På eksponeringer med OIV fastlægges nedskrivningsbehovet ud fra den vurderede værdi af deponerede sikkerheder og forventede fremtidige indbetalinger. Eksponeringer med OIV eller med væsentlige svaghedstegn uden OIV, der overstiger 2 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, indgår som et tillæg i Bankens solvensbehov med den del af eksponeringen, som ikke er nedskrevet eller sikkerhedsmæssigt afdækket.

Herudover vurderer Banken, om der samlet set er indikation for værdiforringelse af Bankens udlånsportefølje. Det sker ud fra inddelingen af Bankens kunder i kreditrisikogrupper, hvor kriterierne er ændringer i et antal forklarende makroøkonomiske variable.

På garantier hensættes den provision, Banken modtager for at påtage sig garantien. Provisionen indtægtsføres over risikoperioden. På garantier, der er værdiforringede og vurderes at blive effektive, foretages hensættelse svarende til Bankens forventede tab.

Acontoafskrivninger foretages, når det konstateres, at et tab er uundgåeligt. Banken foretager en løbende vurdering heraf. Ved større værdiforringelser foretages en konkret vurdering minimum fire gange årligt. Endelig afskrivning sker i forbindelse med sagens afslutning (konkurs, gældssanering mv.). Banken foretager jævnligt opfølgning på afskrevne fordringer.

På eksponeringer, hvor det skønnes, at rentetilskrivning blot vil medføre et yderligere tab for Banken, standses renteberegningen. Bankens krav på renter er dog fortsat opretholdt.

Idet Banken følger Bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., henvises til de regnskabsmæssige definitioner i §§ 51-54 i regnskabsbekendtgørelsen.

Regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter IAS39, ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for regnskabsmæssige nedskrivninger og er obligatorisk for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere med mulighed for at førtidsimplementere standarden. Banken planlægger at anvende IFRS 9 fra 1. januar 2018.

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på indtrufne tab, af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab. Der pågår et udviklingsarbejde forankret på Bankens datacentral BEC med deltagelse af de tilknyttede medlemsinstitutter samt Lokale Pengeinstitutter med henblik på at udvikle en IFRS 9 forenelig nedskrivningsmodel.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage et rimeligt skøn over den regnskabsmæssige virkning af førstegangsanvendelsen af IFRS 9, for så vidt angår nedskrivningsreglerne. Det er dog i almindelighed forventningen, at de nye nedskrivningsregler for pengeinstitutterne samlet set vil føre til øgede nedskrivninger og dermed en større korrektivkonto, da alle udlån og garantier efter de nye regler vil få tilknyttet en nedskrivning svarende til det forventede kredittab i 12 måneder eller det forventede kredittab i aktivets restløbetid ved en betydelig stigning i kreditrisikoen, som ikke medfører, at faciliteten er udsat for OIV.

Gruppevis nedskrivninger efter de gældende regler bortfalder, og det vil i nogen udstrækning mindske virkningen af IFRS9.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye forventningsbaserede IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget. For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (kapitalkravspakken), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Samlet set vurderer Banken virkningen af IFRS 9 på den kapitalmæssige overdækning til at være uvæsentlig ved reglernes ikrafttrædelse i 2018, mens virkningen på den kapitalmæssige overdækning fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at virkningen af overgangsordningen udfases.

IFRS9 er uddybet i note 49 Anvendt regnskabspraksis.

Kreditororganisation

Banken lægger vægt på, at kreditbeslutninger træffes tæt på kunden. Bankens kundeansvarlige medarbejdere er tildelt bevillingsbeføjelser, der matcher deres faglighed og kvalifikationer, og langt den overvejende del af Bankens kreditbeslutninger træffes i dette regi.

Væsentlige private- og erhvervsekponeringer samt eksponeringer med objektiv indikation for værdiforringelse bevilges af Bankens kreditafdeling eller af Bankens direktion og bestyrelse efter forudgående kvalitetssikring i kreditafdelingen.

Væsentlige eksponeringer fremlægges til orientering eller bevilling på bestyrelsesmøder. Det sker minimum hvert år ved genforhandling af eksponeringen, når kundens årsregnskab foreligger, og i øvrigt når der sker ændringer i eksponeringen. Hvert kvartal gennemgår bestyrelsen eksponeringer med væsentlige overtræk samt større værdiforringelser og kreditreservationer.

I forbindelse med årsafslutningen foretager Bankens kreditafdeling eksponeringsgennemgang med rapportering til direktion og bestyrelse. Kriterier og omfang af eksponeringsgennemgangen fastlægges af bestyrelsen forud for gennemgangen.

Markedsrisici

Bankens markedsrisici opgøres efter Finanstilsynets regler.

Bestyrelsen har fastlagt konkrete rammer for direktionens investeringsbeføjelser og bliver minimum hvert kvartal orienteret om de enkelte eksponeringer i forhold til de fastsatte rammer.

Bankens renterisici er opgjort under hensyntagen til Finanstilsynets retningslinjer og fradragsfaktorer, som udtrykker tabsrisikoen ved en generel ændring i renten på 1 procentpoint. Renterisikoen opgøres minimum hvert kvartal. Ved opgørelse af solvensbehovet opdeles renterisikoen således, at renterisikoen inden- og udenfor handelsbeholdningen vurderes særskilt.

Hovedreglen er, at renterisiko indenfor handelsbeholdningen, der overstiger 5 % af kernekapitalen efter fradrag, ikke anses som værende dækket indenfor det lovpligtige krav på 8 % af kapitalgrundlaget, hvorfor der gives et tillæg på 100 basispunkter af renterisikoen.

Renterisiko udenfor handelsbeholdningen indgår i solvensbehovet med et stressniveau på 200 basispunkter. Ved negativ renterisiko stresses dog maksimalt ned til en rente på -1. Renterisiko udenfor handelsbeholdningen består primært af relativt korte aftaleindskud fra kunder samt supplerende kapital.

Renterisikoen opdeles i løbetidsklasser, hvor hver klasse vurderes for sig. Ved renteændringer forskydes rentekurven ikke nødvendigvis parallelt, hvorfor rentekurven stresses både parallelt og med rentevip.

Valutarisici opgøres med baggrund i Finanstilsynets valutakursindikator 1 og opgøres minimum hvert kvartal. Da Bankens valutaindikator 1 er under 10 %, anses valutarisikoen dækket af det lovpligtige krav på 8 % af basiskapitalen.

Derivater og afledte finansielle instrumenter opgøres i overensstemmelse med CRD IV. I solvensbehovet indgår modpartsrisikoen med 8,00 %.

Markedsrisiko er omtalt i note 38.

Likviditet

Bankens likviditetsrisiko skal være forsvarlig og tilpas forsigtig. Ved likviditetsrisiko forstås risikoen for at Bankens omkostninger til likviditetsfremskaffelse stiger uforholdsmæssigt meget eller at manglende finansiering forhindrer Banken i at opretholde den vedtagne forretningsmodel.

Bankens umiddelbare likviditetsberedskab opgøres efter retningslinjerne i lov om finansiel virksomhed § 152. Banken ønsker en overdækning i forhold til lovkravet på minimum 60 % og en finansieringsstruktur, der opfylder grænseværdien for stabil funding i Tilsynsdiamanten.

Banken benytter i sin interne likviditetsstyring en likviditetsmodel, der er udviklet af Lokale Pengeinstitutter. Modellen opgør den forventede likviditetsudvikling for de kommende 12 måneder under antagelse af normal forventning til likviditeten og i et afløbsscenario med en stresset likviditetsudvikling, samt i et scenarie med en alvorlig og akut krise på en og fire ugers sigt.

Likviditetsopgørelse efter § 152 i lov om finansiel virksomhed forventes i 2017 erstattet med Liquidity Coverage Ratio (LCR), der opgøres ifølge CRR artikel 411-428. Det er Bankens målsætning, at LCR til enhver tid skal være mindst 50 procentpoint over det til enhver tid gældende LCR-krav, der indføres frem til 1. januar 2018.

Banken har ikke likviditetsrisici, der relateres til indlån fra professionelle aktører eller udstedte obligationer med en restløbetid under 6 måneder, hvorfor der ikke indgår likviditetsrisiko via stresstest ved opgørelse af solvensbehovet.

Til sikkerhed for trækingsret i Nationalbanken har Banken deponeret obligationer.

Interne kontrol- og risikostyringssystemer

Bestyrelsen har stedse fuld opmærksomhed på Koncernens risici og følger regelmæssigt op herpå. Bestyrelsen udøver tilsyn og kontrol med direktionens daglige ledelse af Koncernen. Direktionen rapporterer løbende til bestyrelsen på bestyrelsesmøder, herunder om overholdelse af de grænser, der er anført i 'Bestyrelsens § 70 instruks til direktionen'. Instruksen revurderes af den samlede bestyrelse hvert år.

Revisionsudvalget overvåger bl.a. regnskabsaflæggelsesprocessen, den lovpligtige revision af årsregnskabet samt effektiviteten i Koncernens interne kontrolsystemer og risikostyringssystemer. Koncernen har forretningsgange og arbejdsprocesser, der skal sikre, at relevante afstemninger foretages, og at regnskaber aflægges på et korrekt grundlag.

Henset til Bankens størrelse er Banken ikke omfattet af lovkrav om intern revision. Banken har en intern kontrol med reference til direktionen. Interne kontrolrapporter tilgår revisionsudvalget og direktionen. Indholdet drøftes i den samlede bestyrelse.

SAMFUNDSANSVAR

Banken offentliggør den lovbestemte redegørelse om samfundsansvar, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter mv. § 135, på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiel-rapportering/.

LEDELSE

Generalforsamling

Aktionærernes ret til at træffe beslutninger i Banken udøves på generalforsamlingen. Bankens generalforsamlinger skal afholdes på Fyn, og den ordinære generalforsamling skal afholdes hvert år inden 4 måneder efter regnskabsårets udløb. Årets generalforsamling omtales i afsnittet *Aktionær*.

Repræsentantskab

Det følger af vedtægterne, at generalforsamlingen vælger repræsentantskabet, der består af 10 til 20 medlemmer efter generalforsamlingens beslutning. Aktuelt består repræsentantskabet af 20 medlemmer. Der afholdes typisk 4 repræsentantskabsmøder hvert år. Repræsentantskabet modtager ikke honorar.

Medlemmerne af repræsentantskabet vælges for tre år ad gangen, dog afgår hvert år 1/3 af de medlemmer, der har fungeret længst i den igangværende valgperiode. Genvalg kan finde sted. Der gælder en aldersgrænse på 70 år for medlemskab af repræsentantskabet og dermed også for Bankens bestyrelse.

Repræsentantskab pr. 31. december 2016

| | | Født | Indtrådt | Seneste genvalg | Udløb valgperiode |
|-----|---|------|----------|-----------------|-------------------|
| *** | Direktør Hans Petersen, Aarup, formand for repræsentantskabet | 1950 | 1995 | 2016 | 2019 |
| * | Direktør Søren Fohlmann, Odense, næstformand for repræsentantskabet | 1963 | 2005 | 2014 | 2017 |
| * | Kommunikationskonsulent Charlotte Benn, Odense | 1966 | 2010 | 2015 | 2018 |
| | Optometrist Peter Brogaard, Aarup | 1970 | 2015 | - | 2018 |
| | Fhv. borgmester Finn Viberg Brunse, Tommerup | 1950 | 1992 | 2015 | 2018 |
| * | Direktør Christian Fischer, Frederiksberg | 1980 | 2015 | - | 2018 |
| | Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand for bestyrelsen | 1948 | 1988 | 2016 | 2019 |
| * | Direktør Louise Helmer, Fredericia | 1973 | 2015 | - | 2018 |
| ** | Revisor Peter Schak Larsen, Odense, formand for revisionsudvalget | 1946 | 2009 | 2015 | 2018 |
| | Direktør Claus Moltrup, Langeskov | 1968 | 2010 | 2015 | 2018 |
| | Skovfoged Torben Morth, Nørre Aaby | 1947 | 1998 | 2016 | 2019 |
| * | Direktør Søren Ladefoged Poulsen, Glamsbjerg | 1972 | 2015 | - | 2018 |
| * | Direktør Morten Rasmussen, Aarup | 1963 | 2015 | - | 2018 |
| | Økonomidirektør Mette Sigaard, Odense | 1967 | 2015 | - | 2018 |
| | Advokat Merete Vangsgøe Simonsen, Odense, næstformand for bestyrelsen | 1967 | 2010 | 2016 | 2019 |
| | Økonomichef Jeppe Albin Sørensen, Aarup | 1975 | 2010 | 2016 | 2019 |
| | Advokat Palle Thomsen, Middelfart | 1953 | 1992 | 2016 | 2019 |
| | Direktør Jan Thybo, Aarup | 1962 | 2015 | - | 2018 |
| | Læge Jens Thygesen, Gelsted | 1949 | 1992 | 2016 | 2019 |
| | Direktør Jesper Alsted Timming, Odense | 1971 | 2015 | - | 2018 |

* På valg ** På valg/udtræder som følge af vedtægternes aldersbestemmelser *** Ønsker at udtræde

Valg og nyvalg til repræsentantskabet på den kommende generalforsamling er beskrevet i afsnittet 'Aktionær'.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af 4-6 repræsentantskabsvalgte medlemmer efter repræsentantskabets beslutning, dog kan der vælges ét bestyrelsesmedlem uden for repræsentantskabet, hvor det skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til bestyrelsens sammensætning. Aktuelt består bestyrelsen af fem medlemmer og to medarbejdervalgte medlemmer, i henhold til lovgivningen om medarbejderrepræsentation. Systemet med medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er velkendt i Danmark og uddybes på Bankens hjemmeside under menupunktet Banken/Bestyrelsen.

Repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for højst tre år ad gangen, dog afgår hvert år 2 af de medlemmer, der har fungeret længst i den igangværende valgperiode. Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for fire år ad gangen og har samme rettigheder, pligter og ansvar som repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelse pr. 31. december 2016

| | | Født | Indtrådt | Seneste genvalg | Udløb valgperiode |
|-----|---|------|----------|-----------------|-------------------|
| * | Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand | 1948 | 1990 | 2014 | 2017 |
| | Advokat Merete Vangsgøe Simonsen, Odense, næstformand | 1967 | 2011 | 2016 | 2019 |
| ** | Revisor Peter Schak Larsen, Odense, formand for revisionsudvalget | 1946 | 2009 | 2015 | 2018 |
| * | Fhv. borgmester Finn Viberg Brunse, Tommerup | 1950 | 2004 | 2014 | 2017 |
| | Direktør Claus Moltrup, Langeskov | 1968 | 2013 | 2016 | 2019 |
| *** | Filialchef Claus Lyngbakke-Hellesøe, Odense | 1977 | 2005 | 2013 | 2017 |
| *** | Bankfuldmægtig Gitte N. Stentebjerg, Aarup | 1957 | 2013 | - | 2017 |

* På valg ** Udtræder som følge af vedtægternes aldersbestemmelser *** Medarbejdervalgt

Valg og nyvalg til bestyrelsen sker på repræsentantskabsmødet umiddelbart efter den kommende generalforsamling og er beskrevet i afsnittet 'Aktionær'.

Der er i februar 2017 afholdt medarbejdervalg til bestyrelsen, hvor antallet af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer samtidig blev udvidet fra to til tre. Genvalgt blev filialchef Claus Lyngbakke-Hellesøe, Odense, og bankfuldmægtig Gitte N. Stentebjerg, Aarup. Nyvalgt blev erhvervskundechef Henning Munch Jensen, Svendborg.

Bestyrelsen anser advokat Merete Vangsgøe Simonsen, revisor Peter Schak Larsen og direktør Claus Moltrup for uafhængige. Dermed er mindst halvdelen af de repræsentantskabsvalgte ledelsesmedlemmer uafhængige, hvilket er i overensstemmelse med Anbefalinger for god selskabsledelse.

Med henblik på at sikre, at bestyrelsen er sammensat på en sådan måde, at den besidder alle relevante kompetencer i forhold til at lede Banken, har bestyrelsen fastlagt en årlig procedure for selvevaluering af det enkelte bestyrelses-

medlems og den samlede bestyrelses kompetencer. Selvevalueringen er senest gennemført i november 2016 uden at give anledning til ændringer.

Direktion

Direktionen ansættes af bestyrelsen og består af

Direktion pr. 31. december 2016

| | Født | Tiltrådt |
|-------------------------------|------|----------|
| Bankdirektør Ivan Sløk, Aarup | 1965 | 2003 |

Med henblik på at sikre, at direktionen besidder alle relevante kompetencer i forhold til at lede Banken, har bestyrelsen fastlagt en årlig procedure for evaluering af direktionen og samarbejdet med bestyrelsen. Evalueringen er senest gennemført i november 2016 uden at give anledning til ændringer.

Bestyrelsens opgaver og ansvar

Bestyrelsen holder møde 1-2 gange hver måned og mødes så ofte, som det er nødvendigt. Banken benytter generelt ikke ledelsesudvalg, medmindre det er lovpligtigt. Bestyrelsen finder, at bestyrelsens mødefrekvens muliggør, at alle væsentlige drøftelser og beslutninger kan træffes af den samlede bestyrelse.

Bestyrelsens forretningsorden og instruks til direktionen fastlægger nærmere procedurer for planlægning, opfølgning og risikostyring mv. Bestyrelsens retningslinjer til direktionen er fastlagt i en instruks, hvor arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og direktion fremgår. Forretningsorden og instruks opdateres årligt. Alle væsentlige forhold drøftes i forbindelse med den årlige gennemgang af forretningsorden for bestyrelse og direktion.

Der er i 2016 afholdt 16 bestyrelsesmøder og 3 revisionsudvalgsmøder. Der har til såvel bestyrelsesmøder som revisionsudvalgsmøder været en høj mødedeltagelse, idet de enkelte medlemmer deltog i møderne som følger:

Bestyrelses- og revisionsudvalgsmøder i 2016

| | Bestyrelsesmøder | Revisionsudvalgsmøder |
|---|------------------|-----------------------|
| Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand | 15 | - |
| Advokat Merete Vangsøe Simonsen, Odense, næstformand | 13 | - |
| Revisor Peter Schak Larsen, Odense, formand for revisionsudvalget | 13 | 3 |
| Fhv. borgmester Finn Viberg Brunse, Tommerup | 15 | - |
| Direktør Claus Moltrup, Langeskov | 13 | 3 |
| Filialchef Claus Lyngbakke-Hellesøe, Odense | 16 | - |
| Bankfuldmægtig Gitte N. Stentebjerg, Aarup | 16 | 3 |

Bestyrelsen, herunder fraværende medlemmer, modtager mødeindkaldelse og bilag forud for mødet og efterfølgende referat af mødet.

Bestyrelsen fastlægger Bankens overordnede strategi for 5 år ad gangen. Strategiplanen evalueres løbende og minimum årligt i sammenhæng med vurdering af Bankens forretningsmodel. Drøftelse af nødvendige kompetencer og finansielle ressourcer, for at Banken kan nå sine strategiske mål, indgår som en integreret del af den løbende evaluering af bestyrelsens strategiplan.

Det har ikke været relevant for bestyrelsesformanden at deltage i den daglige ledelse eller at udføre særlige opgaver for Banken i det forløbne rapporteringsår.

Revisionsudvalg

I overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionsudvalg har Banken etableret et revisionsudvalg, der består af tre medlemmer med revisor Peter Schak Larsen, Odense, som formand.

Peter Schak Larsen var indtil den 1. juli 2008 partner i Statsautoriseret Revisionsaktieselskab Deloitte. Det er bestyrelsens vurdering, at Peter Schak Larsen er uafhængig af Banken og er regnskabs- eller revisionskyndig i henhold til bekendtgørelse om revisionsudvalg i virksomheder samt koncerner, der er underlagt tilsyn af Finanstilsynet.

Revisionsudvalget overvåger bl.a. regnskabsaflæggelsesprocessen, den lovpligtige revision af årsregnskabet samt effektiviteten i Bankens interne kontrolsystemer og risikostyringssystemer. Revisionsudvalget skal tillige overvåge og kontrollere den valgte revisions uafhængighed.

Bestyrelsen og dermed revisionsudvalget har vurderet og besluttet, at Banken ikke skal have intern revision.

Bestyrelse og revision

På Bankens generalforsamling vælges en revisor og en revisorsuppleant, i 2016 blev følgende genvalgt

Valgte revisorer pr. 31. december 2016

| | |
|------------------|---|
| Revisor | PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab |
| Revisorsuppleant | Statsautoriseret revisor Hans Christian Krogh |

Vedtægerne er ændret i 2016, så kravet om valg af revisorsuppleant bortfalder. Det skyldes, at bestyrelsen indstiller valg af et revisionsfirma, hvilket i modsætning til valg af en navngiven revisor gør revisorsuppleant overflødig.

Revisionen er certificerede til at påtage årsrapporter for penge- og realkreditinstitutter i henhold til bekendtgørelse om Finanstilsynets certificering af statsautoriserede revisorer.

Bestyrelsen har en regelmæssig dialog og informationsudveksling med den valgte revision. Bestyrelsen mødes mindst en gang årligt med revisor uden, at direktionen er til stede. Revisionsaftale og revisionshonorar aftales mellem bestyrelsen og revisor. Bestyrelsen vurderer minimum hvert år behovet for etablering af en intern revision.

Ledelsens vederlag

Vederlag og løn til bestyrelse og direktion fremgår af note 6 i årsrapporten.

Bestyrelsens aflønning besluttet af repræsentantskabet og er senest ændret i 1995, hvor repræsentantskabet besluttede, at bestyrelsen aflønnes med et pristalsreguleret, men i øvrigt fast vederlag.

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at aflønningen af bestyrelsen fra 2017 ændres med det formål at bringe aflønningen på markedsniveau, idet den øgede finansielle regulering stiller øgede krav til bestyrelsesarbejdet i pengeinstitutterne, og Banken har behov for at være markedskonform for at kunne fasholde og tiltrække de rette kandidater til bestyrelsen fremover.

| Beløb i t.kr. | Fra 2017 | Udbetalt i 2016 | Besluttet i 1995 |
|---------------------------------------|----------|-----------------|------------------|
| Bestyrelsesformand | 200 | 146 | 100 |
| Næstformand for bestyrelsen | 125 | 80 | 55 |
| Menigt bestyrelsesmedlem | 100 | 73 | 50 |
| Tillæg, formand for revisionsudvalget | 25 | 16 | 15 * |

* Tillæg til formanden for revisionsudvalget er besluttet i 2009.

Aflønningen af bestyrelsen pristalsreguleres uændret hvert tredje år efter nettopristalsindekset, næste gang i 2020.

Bestyrelsen har vedtaget en lønpolitik, som senest er godkendt af generalforsamlingen i 2011. Formålet med lønpolitikken er, at principperne for tildeling af løn er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring i Banken. Lønpolitikken omfatter bestyrelse og direktion samt medarbejdere, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på Bankens risikoprofil og ansatte i kontrolfunktioner. Banken benytter ikke resultatafhængige løntillæg.

Lønpolitikken fremgår af Bankens hjemmeside, www.totalbanken.dk, under menupunktet *Banken*. Bestyrelsen indstiller ændring af lønpolitikken på den kommende generalforsamling, som beskrevet i afsnittet 'Aktionær'.

Aktiebesiddelser

Oplysninger om bestyrelsens aktiebesiddelser fremgår af note 43 i årsrapporten. I overensstemmelse med lov om værdipapirhandel offentliggør Banken lovbestemte opgørelser over aktiebesiddelser ved bestyrelse og direktion samt øvrige personer, der er omfattet af Bankens insiderliste.

Ledeshverv i andre erhvervsvirksomheder

Ledeshverv i andre erhvervsvirksomheder pr. 31. december 2016

Poul Juhl Fischer

Bestyrelsesformand i:

- * Fischer Ejendomme A/S, Frederiksberg C.
- * Hørparken ApS, Frederiksberg C.
- * Kongevejen 21, Fredensborg ApS, Frederiksberg C.
- * Langagergaard ApS, Frederiksberg C.
- * Ravnsbjerggårdsvej ApS, Frederiksberg C.

Direktør i:

- * Aarup Entreprenørforretning ApS, Aarup
- * Gartnervænget Wissenbjerg ApS, Aarup
- * Højvangen 4 ApS, Aarup
- * ÆE Viby ApS, Aarup

Merete Vangsoe Simonsen

Direktør i:

- * Vangsoe Simonsen
Advokatanpartsselskab, Odense
- * K. C. Nielsen A/S, Odense
- * Falen 21 m.fl. A/S, Odense

Bestyrelsesformand i:

- * Bøg Madsen Holding A/S, Odense
- * Linde El A/S, Odense
- * Ventherm A/S, Broby

Bestyrelsesmedlem i:

- * Ejendomsforeningen Danmark, København
- * Grundejernes Investeringsfond, København
- * Odense Live Fonden, Odense

Finn Viberg Brunse

Bestyrelsesmedlem i:

- * Lærernes Pension Forsikringsaktieselskab, Hellerup
- * Edvard Munch Galleriet, Assens

Medlem af:

- * Assens Byråd, Assens
- * Repræsentantskabet i Kommunernes Landsforening

Peter Schak Larsen

Bestyrelsesmedlem i:

- * C.C.N. Holding A/S, Odense
- * SAAN Holding A/S, Odense
- * Nielsen & Nielsen Ejendomme A/S, Odense
- * Nielsen & Nielsen's Fond for Almen Velgørende Formål, Odense
- * Marius Pedersen Holding A/S, Ferritslev Fyn
- * Marius Pedersen A/S, Ferritslev Fyn
- * Marius Pedersen a.s., The Czech Republic
- * Marius Pedersen a.s., Slovakia
- * Entreprenør Marius Pedersens Fond, Ferritslev Fyn
- * MP Ejendomsaktieselskab, Ferritslev Fyn
- * MPWM 2014 A/S, Ferritslev Fyn
- * Sygeforsikringen 'Danmark' GS, København
- * Dansk Erhvervsfinansiering A/S, Aarup (datterselskab)

Claus Moltrup

Bestyrelsesformand i:

- * BAGGI A/S, Odense
- * Kieler Entreprice A/S, Odense
- * Logistik Centralen A/S, Odense
- * Semitech A/S, Odense

Bestyrelsesmedlem i:

- * AV Center Odense Holding A/S, Odense
- * Uniggardin A/S, Nyborg
- * Dansk Erhvervsfinansiering A/S, Aarup (datterselskab)

Ivan Sløk

Bestyrelsesformand i:

- * Dansk Erhvervsfinansiering A/S, Aarup (datterselskab)
- * Omfattet af § 80 stk. 4 i lov om finansiel virksomhed.

Formand for:

- * Erhvervsforening Udvikling Assens, Assens

Virksomhedsledelse

Banken har valgt at offentliggøre den lovbestemte redegørelse om virksomhedsledelse, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter mv. § 134, på Bankens hjemmeside.

Redegørelsen findes på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiel-rapportering/.

Politik for det underrepræsenterede køn

I medfør af lov om finansiel virksomhed § 79 a har bestyrelsen opstillet måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og udarbejdet en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på Bankens øvrige ledelsesniveauer.

Den kønsmæssige fordeling blandt Bankens repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer udgør 80 % mænd og 20 % kvinder i 2016. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer fra 2020 skal udgøre 40 %.

Ud over de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer, består bestyrelsen af to medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, hvor den kønsmæssige fordeling i 2016 udgør 50/50 %. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er ikke omfattet af Bankens måltal og politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i Bankens ledelse.

Politikken har til hensigt at skabe grundlaget for en ligelig fordeling mellem kønnene i Bankens øvrige ledelsesniveauer. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås de øvrige ledende stillinger, der ikke relaterer sig til bestyrelsen.

Andelen af kvindelige ledere udgjorde 20 % i 2016 mod 22 % i 2015. Ændringen skyldes en udvidelse af ledergruppen med en person. Målsætningen er, at andelen skal øges til 40 % gennem øget fokus på kvindelige ledere ved interne og eksterne rekrutteringer i forbindelse med genbesættelse af stillinger samt organisationsændringer mv.

AKTIONÆR

Banken tilstræber størst mulig åbenhed om Bankens aktiviteter og fremtidsudsigter og en løbende dialog med sine aktionærer. Relevant aktionær- og investorinformation publiceres i menuen *Aktionær* på Bankens hjemmeside www.totalbanken.dk, hvor der også er kontaktoplysninger til investor relations.

Kapital og ejerforhold

Aktiekapitalen i Banken består af 2.800.000 aktier på hver 20 kr. Dermed er aktiekapitalen på 56 mio.kr., som er noteret på Nasdaq Copenhagen. Hver aktie giver én stemme. Der gælder ingen indskrænkninger i aktiernes omsættelighed, og ingen aktier har særlige rettigheder.

Banken har 5.706 navnenoterede aktionærer, der ejer 54,4 mio.kr. (97,2 %) af aktiekapitalen. To aktionærer besidder mere end 5 % af Bankens aktiekapital; direktør Heine Delbing, Odense, og Gartnervænget Vissenbjerg ApS., Aarup. Sidstnævnte selskab ejes af formanden for Bankens bestyrelse, Poul Juhl Fischer, Aarup. Banken har ikke beholdning af egne aktier ultimo 2016.

Kursen pr. 20 kroners aktie faldt i 2016 med 4,9 kurspoint (10 %) til en ultimo kurs på 42,1.

Der udbetales ikke udbytte for året 2016, da bestyrelsen overordnet har et ønske om konsolidering af egenkapitalen.

Aktionærmøde og generalforsamling

Der afholdes aktionærmøde i Aarup mandag den 6. marts 2017. Aktionærmødet giver aktionærerne mulighed for at tilkendegive og diskutere holdninger, interesser og synspunkter i relation til Banken forud for generalforsamlingen.

Bestyrelsen har på baggrund af Bankens størrelse og geografiske markedsområde vurderet, at det er mest hensigtsmæssigt at afholde fysisk generalforsamling. Banken følger selskabslovens bestemmelser om aktivt ejerskab, herunder reglerne om brevstemmer og fuldmægtige.

Bankens ordinære generalforsamling afholdes onsdag den 5. april 2017 kl. 19.00 i Bankens hovedkontor. Indkaldelsen er gengivet sidst i årsrapporten. Dagsorden følger vedtægterne.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at repræsentantskabet uændret består af 20 medlemmer.

Følgende medlemmer er på valg til repræsentantskabet

| | | | |
|-------------------------|---------------|--|------|
| | Bopæl | Stilling/baggrund | Født |
| Charlotte Benn | Odense | Kommunikationskonsulent, indehaver af Charlotte Benn Kommunikation, Odense | 1966 |
| Christian Fischer | Frederiksberg | Direktør, medindehaver af Familiebolig ApS, Aarup | 1980 |
| Søren Fohlmann | Odense | Direktør, indehaver af Fohlmann Communication, Odense | 1963 |
| Louise Helmer | Fredericia | Direktør for Centrovic, Vissenbjerg | 1973 |
| Peter Schak Larsen | Odense | Revisor, formand for revisionsudvalget i Totalbanken A/S | 1946 |
| Søren Ladefoged Poulsen | Glamsbjerg | Direktør for FKI Fast Food Teknik A/S, Verringe | 1972 |
| Morten Rasmussen | Aarup | Direktør for Scankab A/S, Aarup | 1963 |

Peter Schak Larsen udtræder af repræsentantskabet som følge af vedtægternes aldersbestemmelser. De øvrige er indstillede på genvalg. Derudover ønsker direktør Hans Petersen, Aarup, at udtræde af repræsentantskabet.

Bestyrelsen indstiller nyvalg til repræsentantskabet af konsulent Robert Beck, Flensborg, og direktør Allan Hansen, Odense. Robert Beck indtræder i Hans Petersens valgperiode, der udløber i 2019.

Robert Beck (født 1977) er oprindeligt fra Nordøstfyn og er i dag bosat i Flensborg, Tyskland. Han driver landbrug og energiforsyning i Danmark, Tyskland og England. Robert Beck er tidligere konsulent ved Patriotisk Selskab, der yder rådgivning og service til jordbrugsvirksomheder, og har siden 2008 rådgivet banker om landbrug.

Allan Hansen (født 1970) er bosat i Odense NØ. Han er indehaver af Ventherm A/S i Broby, der fremstiller sprøjtekabiner og maleanlæg, som sælges i Danmark og på en række eksportmarkeder. Som tidligere bestyrelsesmedlem i andre pengeinstitutter har Allan Hansen erfaring fra den finansielle sektor.

Bestyrelsen indstiller genvalg af PwC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling. Revisionsudvalget er ikke blevet påvirket af tredjeparter og har ikke været underlagt nogen aftale med tredjepart, som begrænser generalforsamlingens valg af visse revisorer eller revisionsfirmaer.

På generalforsamlingen indstiller bestyrelsen en ny lønpolitik med samme grundholdning, som den bestående. Formålet med lønpolitikken er uændret at fastsætte retningslinjer for tildeling af løn, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning. Lønpolitikken er senest besluttet på generalforsamlingen i 2011 og bestyrelsen har fundet behov for en tilpasning af lønpolitikken, der samtidig udvides til at omfatte samtlige ansatte.

Der er ikke fremkommet andre forslag fra aktionærer, repræsentantskab eller bestyrelse.

Valg til bestyrelsen

På valg til bestyrelsen er bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, og fhv. borgmester Finn Viberg Brunse, Tommerup, der begge er indstillede på genvalg. Revisor Peter Schak Larsen udtræder af repræsentantskabet og dermed også af bestyrelsen. Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at bestyrelsen uændret består af 5 repræsentantskabsvalgte medlemmer.

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at konsulent Robert Beck, Flensburg, vælges som nyt medlem af bestyrelsen og indtræder i Peter Schak Larsens valgperiode, der udløber i 2018. Med valget af Robert Beck tilføres bestyrelsen kompetencer inden for landbrug og energiforsyning. Bestyrelsen vurderer ikke, at Robert Beck kan anses for uafhængig.

Regler for ændring af Bankens vedtægter

På generalforsamlingen træffes alle beslutninger ved simpelt flertal, bortset fra de tilfælde, hvor selskabsloven eller Bankens vedtægter kræver kvalificeret flertal.

Hvis et forslag om ændring af vedtægterne eller om Bankens fusion eller frivillig opløsning ikke er tiltrådt af mindst 2/3 af samtlige repræsentantskabsmedlemmer, kan forslaget kun gyldigt vedtages af generalforsamlingen, hvis mindst halvdelen af den samlede aktiekapital er repræsenteret på generalforsamlingen og forslaget tillige tiltrædes af mindst 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, dog under iagttagelse af gældende majoritetskrav i selskabsloven.

Er halvdelen af den samlede aktiekapital ikke repræsenteret på generalforsamlingen, men er forslaget i øvrigt vedtaget på generalforsamlingen med 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, indkalder bestyrelsen inden 14 dage til en ny generalforsamling, på hvilken forslaget kan vedtages med 2/3 af de afgivne stemmer uden hensyn til den repræsenterede aktiekapitals størrelse, dog under iagttagelse af gældende majoritetskrav i selskabsloven.

Bemyndigelser til bestyrelsen

Generalforsamlingen har på generalforsamlingen 6. april 2016 givet Bankens bestyrelse følgende bemyndigelse:

Generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til, under iagttagelse af gældende regulering, i fem år fra generalforsamlingens dato til Banken at erhverve indtil kr. 1.680.000 af dennes aktiekapital mod et vederlag, der ikke må afvige mere end 15 % fra den på erhvervestidspunktet gældende kurs på Nasdaq OMX Copenhagen. Med bemyndigelsen til at købe og besidde egne aktier, kan Banken efter forudgående tilladelse fra Finanstilsynet få mulighed for at have en handelsbeholdning til dækning af løbende efterspørgsel fra kunder. Bemyndigelsen udnyttes ikke aktuelt.

Endvidere er Bankens bestyrelse indtil den 2. april 2018 bemyndiget til af en eller flere gange at forhøje Bankens aktiekapital med indtil nominelt 56 mio.kr. til markedskurs med fortegningsret for bestående aktionærer.

SAMARBEJDER

Banken samarbejder i det daglige med en lang række interessenter. Disse omfatter kunder, aktionærer og investorer, samarbejdspartnere og leverandører samt medarbejdere. Bestyrelsen ønsker til stadighed at sikre interessenternes roller og interesser i overensstemmelse med Bankens politikker, gældende lovgivning, god skik regler mv.

Bankens interessenter har krav på at få tilstrækkelig information om Banken. Derfor lægges vægt på at kunne levere en åben, fyldestgørende og rettidig information, overfor såvel offentligheden som internt.

Det sker under hensyntagen til de informationsmæssige begrænsninger, det indebærer at være en fondsbørsnoteret virksomhed, samt under iagttagelse af tavshedsreglerne. Kontakten til pressen indgår som en naturlig del af ledelsesansvaret i Banken.

Banken har ikke væsentlige aftaler med interessenter, som får virkning, ændres eller udløber, hvis kontrollen med Banken ændres, som følge af et gennemført overtagelsestilbud samt virkningerne heraf.

Resultat – og totalindkomstopgørelse

| Note | i 1.000 kr. | Banken | | Koncernen | |
|------|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| | | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 1 | Renteindtægter | 85.137 | 92.773 | 88.731 | 95.561 |
| 2 | Renteudgifter | 11.894 | 14.101 | 12.188 | 14.281 |
| | NETTO RENTEINDTÆGTER | 73.243 | 78.672 | 76.543 | 81.280 |
| | Udbytte af aktier | 981 | 923 | 981 | 923 |
| 3 | Gebyrer og provisionsindtægter | 51.110 | 49.092 | 51.827 | 49.662 |
| | Afgivne gebyrer og provisionsudgifter | 1.137 | 2.025 | 1.155 | 2.047 |
| | NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER | 124.197 | 126.662 | 128.196 | 129.818 |
| 4 | Kursreguleringer | 6.491 | 7.355 | 6.491 | 7.355 |
| 5 | Andre driftsindtægter | 1.754 | 2.657 | 3.115 | 3.730 |
| 6 | Udgifter til personale og administration | 74.248 | 68.547 | 78.999 | 73.006 |
| | Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver | 667 | 767 | 1.787 | 1.845 |
| 8 | Andre driftsudgifter | 161 | 4.628 | 161 | 4.628 |
| 9 | Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. | 26.836 | 37.290 | 26.636 | 37.259 |
| 10 | Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder | 1.416 | -1.277 | 0 | 0 |
| | RESULTAT FØR SKAT | 31.946 | 24.165 | 30.219 | 24.165 |
| 11 | Skat | 1.729 | 67 | 2 | 67 |
| | ÅRETS RESULTAT | 30.217 | 24.098 | 30.217 | 24.098 |
| | Fordeles på | | | | |
| | Indehavere af hybride kapitalinstrumenter | | | | |
| | Kuponrente | 10.023 | 10.023 | 10.023 | 10.023 |
| | Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer | | | | |
| | Henlagt til egenkapital | 20.194 | 14.075 | 20.194 | 14.075 |
| | Årets resultat | 30.217 | 24.098 | 30.217 | 24.098 |
| 12 | Årets resultat pr. aktie (stykketørrelse 20 kr.) | | | 7,21 | 5,03 |
| | Udvandet resultat pr. aktie (stykketørrelse 20 kr.) | | | 7,21 | 5,03 |
| | TOTALINDKOMSTOPGØRELSE | | | | |
| | Årets resultat | 30.217 | 24.098 | 30.217 | 24.098 |
| | Anden totalindkomst *) | | | | |
| | Ejendomsopskrivninger netto | -4 | -353 | -4 | -353 |
| | Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse | -150 | -144 | -150 | -144 |
| | Anden totalindkomst efter skat | -154 | -497 | -154 | -497 |
| | Årets totalindkomst | 30.063 | 23.601 | 30.063 | 23.601 |
| | *) Ej recirkulerbar til resultatopgørelsen. | | | | |
| | Fordeles på | | | | |
| | Indehavere af hybride kapitalinstrumenter | | | | |
| | Kuponrente | 10.023 | 10.023 | 10.023 | 10.023 |
| | Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer | | | | |
| | Henlagt til egenkapital | 20.040 | 13.578 | 20.040 | 13.578 |
| | Årets totalindkomst | 30.063 | 23.601 | 30.063 | 23.601 |

Balance

| Note | i 1.000 kr. | Banken | | Koncernen | |
|----------------|---|------------------|------------------|------------------|------------------|
| | | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Aktiver | | | | | |
| | Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 61.739 | 266.974 | 61.739 | 266.974 |
| 13 | Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 135.675 | 87.155 | 135.675 | 87.155 |
| 14 | Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris | 1.481.414 | 1.416.868 | 1.486.054 | 1.419.238 |
| 17 | Obligationer til dagsværdi | 320.790 | 204.134 | 320.790 | 204.134 |
| 18 | Aktier mv. | 36.806 | 34.397 | 36.806 | 34.397 |
| 19 | Kapitalandele i tilknyttede virksomheder | 3.960 | 2.544 | 0 | 0 |
| 20 | Aktiver tilknyttet puljeordninger | 496.743 | 424.463 | 496.743 | 424.463 |
| 21 | Grunde og bygninger, i alt | 24.373 | 24.483 | 24.373 | 24.483 |
| | Domicilejendomme | 24.373 | 24.483 | 24.373 | 24.483 |
| 22 | Øvrige materielle aktiver | 1.458 | 384 | 6.504 | 6.247 |
| 23 | Midlertidigt overtagne aktiver | 4.247 | 0 | 4.247 | 0 |
| | Aktuelle skatteaktiver | 4.119 | 201 | 4.121 | 201 |
| 24 | Andre aktiver | 62.084 | 89.053 | 65.658 | 91.514 |
| | Periodeafgrænsningsposter | 1.497 | 1.395 | 1.858 | 1.485 |
| | AKTIVER I ALT | 2.634.905 | 2.552.051 | 2.644.568 | 2.560.291 |

Balance

| Note | i 1.000 kr. | Banken | | Koncernen | |
|-----------------|--|------------------|------------------|------------------|------------------|
| | | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Passiver | | | | | |
| GÆLD | | | | | |
| 25 | Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.335 | 38.326 | 38.335 | 38.326 |
| 26 | Indlån og anden gæld | 1.696.671 | 1.703.325 | 1.696.671 | 1.703.325 |
| 26 | Indlån i puljeordninger | 496.743 | 424.463 | 496.743 | 424.463 |
| | Aktuelle skatteforpligtelser | 1.725 | 0 | 0 | 0 |
| 27 | Andre passiver | 31.020 | 37.028 | 42.360 | 45.254 |
| | Periodeafgrænsningsposter | 1.028 | 1 | 1.076 | 15 |
| | Gæld i alt | 2.265.522 | 2.203.143 | 2.275.185 | 2.211.383 |
| FORPLIGTELSE | | | | | |
| 28 | Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser | 3.794 | 3.872 | 3.794 | 3.872 |
| 28 | Hensættelser til tab på garantier | 590 | 218 | 590 | 218 |
| | Hensatte forpligtelser i alt | 4.384 | 4.090 | 4.384 | 4.090 |
| 30 | Efterstillede kapitalindskud | 36.650 | 36.510 | 36.650 | 36.510 |
| | Forpligtelser i alt | 41.034 | 40.600 | 41.034 | 40.600 |
| | GÆLD OG FORPLIGTELSE I ALT | 2.306.556 | 2.243.743 | 2.316.219 | 2.251.983 |
| EGENKAPITAL | | | | | |
| | Aktiekapital | 56.000 | 56.000 | 56.000 | 56.000 |
| | Opskrivningshenlæggelser | 577 | 581 | 577 | 581 |
| | Anden værdiregulering | -433 | -283 | -433 | -283 |
| | Overført overskud eller underskud | 177.205 | 157.011 | 177.205 | 157.011 |
| | Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer | 233.349 | 213.309 | 233.349 | 213.309 |
| | Indehavere af hybride kapitalinstrumenter | 95.000 | 95.000 | 95.000 | 95.000 |
| | Egenkapital i alt | 328.349 | 308.309 | 328.349 | 308.309 |
| | PASSIVER I ALT | 2.634.905 | 2.552.051 | 2.644.568 | 2.560.291 |

Egenkapitalopgørelse

Egenkapitalopgørelsen er identisk for Banken og Koncernen.

i 1.000 kr.

| | Aktiekapital | Opskrivnings- henlæggelser | Anden værdi- regulering | Overført overskud | Foreslået udbytte | I alt | Hybrid kernekapital | 2016 I alt |
|---------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------|----------------------|----------------------|----------------|------------------------|----------------|
| Egenkapital primo året | 56.000 | 581 | -283 | 157.011 | 0 | 213.309 | 95.000 | 308.309 |
| Årets resultat | | | | 20.194 | | 20.194 | 10.023 | 30.217 |
| <i>Anden totalindkomst</i> | | | | | | | | |
| Domicilejendomme: | | | | | | | | |
| Opskrivning | | 15 | | | | 15 | | 15 |
| Nedskrivning | | -19 | | | | -19 | | -19 |
| Aktuarmæssig regulering | | | | | | | | |
| af pensionsforpligtelse | | | -150 | | | -150 | | -150 |
| <i>Anden totalindkomst</i> | | | | | | | | |
| | | -4 | -150 | | | -154 | | -154 |
| <i>Transaktioner med ejerne</i> | | | | | | | | |
| Kuponrente | | | | | | | | |
| | | | | | | | -10.023 | -10.023 |
| Tilgang, salg af egne aktier | | | | 3.490 | | 3.490 | | 3.490 |
| Afgang, køb af egne aktier | | | | -3.490 | | -3.490 | | -3.490 |
| <i>Transaktioner med ejerne</i> | | | | | | | | |
| | | | | 0 | | 0 | -10.023 | -10.023 |
| Egenkapitalbevægelser | 0 | -4 | -150 | 20.194 | 0 | 20.040 | 0 | 20.040 |
| Egenkapital ultimo året | 56.000 | 577 | -433 | 177.205 | 0 | 233.349 | 95.000 | 328.349 |

| | Aktiekapital | Opskrivnings- henlæggelser | Anden værdi- regulering | Overført overskud | Foreslået udbytte | I alt | Hybrid kernekapital | 2015 I alt |
|---------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------|----------------------|----------------------|----------------|------------------------|----------------|
| Egenkapital primo året | 56.000 | 934 | -139 | 142.935 | 0 | 199.730 | 95.000 | 294.730 |
| Årets resultat | | | | 14.075 | | 14.075 | 10.023 | 24.098 |
| <i>Anden totalindkomst</i> | | | | | | | | |
| Domicilejendomme: | | | | | | | | |
| Opskrivning | | 30 | | | | 30 | | 30 |
| Nedskrivning | | -383 | | | | -383 | | -383 |
| Aktuarmæssig regulering | | | | | | | | |
| af pensionsforpligtelse | | | -144 | | | -144 | | -144 |
| <i>Anden totalindkomst</i> | | | | | | | | |
| | | -353 | -144 | | | -497 | | -497 |
| <i>Transaktioner med ejerne</i> | | | | | | | | |
| Kuponrente | | | | | | | | |
| | | | | | | | -10.023 | -10.023 |
| Tilgang, salg af egne aktier | | | | 5.728 | | 5.728 | | 5.728 |
| Afgang, køb af egne aktier | | | | -5.727 | | -5.727 | | -5.727 |
| <i>Transaktioner med ejerne</i> | | | | | | | | |
| | | | | 1 | | 1 | -10.023 | -10.022 |
| Egenkapitalbevægelser | 0 | -353 | -144 | 14.076 | 0 | 13.579 | 0 | 13.579 |
| Egenkapital ultimo året | 56.000 | 581 | -283 | 157.011 | 0 | 213.309 | 95.000 | 308.309 |

Køb og salg af egne aktier foretages som led i Bankens almindelige handel med værdipapirer med Bankens kunder og samhandelspartnere.

Pengestrømsopgørelse

Koncernen

i 1.000 kr.

2016 2015

Pengestrøm fra drift

| | | |
|--|--------|--------|
| Resultat før skat | 30.219 | 24.165 |
| Af- og nedskrivninger på immaterielle- og materielle aktiver | 1.787 | 1.845 |
| Tab og nedskrivninger på udlån | 26.636 | 37.358 |
| Andre ikke-kontante poster | 597 | -127 |

Pengestrøm fra driftsaktivitet i alt

59.239 63.241

Ændring i driftskapital

| | | |
|---|---------|----------|
| Kreditinstitutter og centralbanker, netto | -48.510 | -161.866 |
| Udlån, reguleret for nedskrivninger mv. | -93.908 | -28.755 |
| Indlån, herunder puljer | 65.627 | 188.380 |
| Udstedte obligationer | 0 | -1.142 |
| Andre aktiver | 17.318 | -4.850 |
| Andre gældsposter inkl. periodeafgrænsningsposter | -1.835 | 7.981 |
| Indkomstskatter | -2 | -67 |

Ændring i driftskapital i alt

-61.310 -319

Pengestrøm fra driftsaktivitet i alt

-2.071 62.922

Pengestrøm fra investeringer

| | | |
|-----------------------------------|----------|----------|
| Værdipapirer | -119.065 | 3.875 |
| Aktiver i puljeordninger | -72.280 | -102.365 |
| Afgang grunde og bygninger | -5 | 44.745 |
| Køb af materielle aktiver (netto) | -1.931 | -2.069 |

Pengestrøm fra investering i alt

-193.281 -55.814

Pengestrøm fra finansiering

| | | |
|--|---------|---------|
| Køb af egne aktier | -3.490 | -5.727 |
| Salg af egne aktier | 3.490 | 5.728 |
| Kuponrente hybride kapitalinstrumenter | -10.023 | -10.023 |
| Efterstillede kapitalindskud | 140 | 140 |

Pengestrøm fra finansiering i alt

-9.883 -9.882

Ændring i likvider

| | | |
|--|----------|---------|
| Likvider primo | 266.974 | 269.748 |
| Pengestrøm fra driftsaktivitet, investeringer og finansiering. | -205.235 | -2.774 |

Likvider ultimo

61.739 266.974

Likvider ultimo er sammensat af:

| | | |
|---|--------|---------|
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 61.739 | 266.974 |
|---|--------|---------|

Likvider ultimo

61.739 266.974

Noteoversigt

| | |
|--|----|
| 1 Renteindtægter | 24 |
| 2 Renteudgifter | 24 |
| 3 Gebyrer og provisionsindtægter | 24 |
| 4 Kursreguleringer | 24 |
| 5 Andre driftsindtægter | 24 |
| 6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration..... | 25 |
| 7 Honorar til revisionsvirksomhed | 26 |
| 8 Andre driftsudgifter | 26 |
| 9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv..... | 26 |
| 10 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder | 27 |
| 11 Skat | 27 |
| 12 Resultat pr. aktie | 28 |
| 13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 28 |
| 14 Udlån og andre tilgodehavender | 28 |
| 15 Finansielle leasingkontrakter | 29 |
| 16 Operationelle leasingkontrakter | 29 |
| 17 Obligationer til dagsværdi | 29 |
| 18 Aktier mv..... | 30 |
| 19 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder | 30 |
| 20 Aktiver tilknyttet puljeordninger..... | 30 |
| 21 Grunde og bygninger | 31 |
| 22 Øvrige materielle aktiver | 31 |
| 23 Aktiver i midlertidig besiddelse | 32 |
| 24 Andre aktiver | 32 |
| 25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 32 |
| 26 Indlån og anden gæld..... | 32 |
| 27 Andre passiver | 33 |
| 28 Hensatte forpligtelser | 33 |
| 29 Eventualaktiver og -forpligtelser samt sikkerhedsstillelser | 33 |
| 30 Kapital og solvens | 34 |
| 31 Relative fordeling af udlån og garantier | 37 |
| 32 Kreditrisiko..... | 38 |
| 33 Afledte finansielle instrumenter | 46 |
| 34 Afdækning med afledte finansielle instrumenter..... | 47 |
| 35 Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser | 47 |
| 36 Likviditetsrisiko | 47 |
| 37 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter | 48 |
| 38 Markedsrisiko | 50 |
| 39 Oplysning om dagsværdi og amortiseret kostpris..... | 50 |
| 40 Dagsværdi hierarki | 52 |
| 41 Dagsværdi af finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kostpris | 53 |
| 42 Nærtstående parter | 54 |
| 43 Aktiebesiddelser | 54 |
| 44 Aktier og kapital | 54 |
| 45 Beholdning af egne aktier | 55 |
| 46 Segmentoplysninger for koncernen | 55 |
| 47 Efterfølgende begivenheder | 56 |
| 48 Regnskabsmæssige skøn | 56 |
| 49 Anvendt regnskabspraksis | 57 |
| 50 5 års oversigt..... | 62 |

| Note i 1.000 kr. | Banken | | Koncernen | |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 1 Renteindtægter | | | | |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | -686 | -94 | -686 | -94 |
| Udlån og andre tilgodehavender | 84.846 | 91.895 | 88.439 | 94.683 |
| Obligationer | 1.995 | 1.986 | 1.995 | 1.986 |
| Afledte finansielle instrumenter i alt, rentekontrakter | -1.018 | -1.014 | -1.018 | -1.014 |
| Øvrige renteindtægter | 0 | 0 | 1 | 0 |
| Renteindtægter i alt | 85.137 | 92.773 | 88.731 | 95.561 |
| Heraf renteindtægter af aktiver til amortiseret kostpris | 84.846 | 91.895 | 88.439 | 94.683 |
| 2 Renteudgifter | | | | |
| Kreditinstitutter og centralbanker | 118 | 97 | 118 | 97 |
| Indlån og anden gæld | 8.124 | 10.363 | 8.124 | 10.364 |
| Efterstillede kapitalindskud | 3.644 | 3.634 | 3.644 | 3.634 |
| Øvrige renteudgifter | 8 | 7 | 302 | 186 |
| Renteudgifter i alt | 11.894 | 14.101 | 12.188 | 14.281 |
| Heraf renteudgifter af forpligtelser til amortiseret kostpris | 11.894 | 14.101 | 12.188 | 14.281 |
| 3 Gebyrer og provisionsindtægter | | | | |
| Værdipapirhandel og depoter | 4.895 | 6.394 | 4.895 | 6.394 |
| Betalingsformidling | 7.430 | 6.996 | 7.507 | 7.039 |
| Lånesagsgebyrer | 7.808 | 12.367 | 8.442 | 12.891 |
| Garantiprovision | 18.245 | 16.704 | 18.245 | 16.704 |
| Øvrige gebyrer og provisioner | 12.732 | 6.631 | 12.738 | 6.634 |
| Gebyrer og provisionsindtægter i alt | 51.110 | 49.092 | 51.827 | 49.662 |
| Engangsindtægt på puljeordninger 5 mio.kr. indgår i øvrige gebyrer og provisioner i 2016. Et element i aftalegrundlaget med Totalkredit og DLR Kredit er, at modregningsberettigede tab på realkreditlån behandles som en indtægtsreduktion i den periode, hvor der foretages modregning. Dermed kan fremtidige provisioner blive påvirket af tab på realkreditlån, der er formidlet gennem Totalkredit og DLR Kredit. | | | | |
| 4 Kursreguleringer | | | | |
| Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi | -122 | -1.022 | -122 | -1.022 |
| Obligationer | 1.103 | -1.340 | 1.103 | -1.340 |
| Aktier | 4.321 | 2.523 | 4.321 | 2.523 |
| Investeringsejendomme | 0 | 4.622 | 0 | 4.622 |
| Valuta | 4.338 | 4.826 | 4.338 | 4.826 |
| Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter | -3.149 | -2.254 | -3.149 | -2.254 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 30.320 | 47.578 | 30.320 | 47.578 |
| Indlån i puljeordninger | -30.320 | -47.578 | -30.320 | -47.578 |
| Kursreguleringer i alt | 6.491 | 7.355 | 6.491 | 7.355 |
| Samlet værdiregulering af afledte finansielle instrumenter | -4.167 | -3.268 | -4.167 | -3.268 |
| Kursregulering af "Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi" omfatter dagsværdisikrede udlån. | | | | |
| 5 Andre driftsindtægter | | | | |
| Årets indtægtsførte leasingydelse | 0 | 0 | 1.017 | 782 |
| Årets indtægtsførte betingede leasingydelse | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Driftsindtægter ejendomme | 1.617 | 2.559 | 1.617 | 2.559 |
| Øvrige driftsindtægter | 137 | 98 | 481 | 389 |
| Andre driftsindtægter i alt | 1.754 | 2.657 | 3.115 | 3.730 |

| | Banken | | Koncernen | |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration | | | | |
| Vederlag til bestyrelsen i alt | 607 | 607 | 652 | 652 |
| Antal medlemmer | 7 | 7 | 8 | 8 |
| Poul Fischer, bestyrelsesformand | 146 | 146 | 146 | 146 |
| Merete Vangsøe Simonsen, næstformand | 80 | 80 | 80 | 80 |
| Peter Schak Larsen, bestyrelsesmedlem og formand for revisionsudvalget, bestyrelsesmedlem i Dansk Erhvervsfinansiering | 89 | 89 | 104 | 104 |
| Finn Viberg Brunse, bestyrelsesmedlem | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Claus Moltrup, bestyrelsesmedlem , bestyrelsesmedlem i Dansk Erhvervsfinansiering | 73 | 73 | 88 | 88 |
| Claus Lyngbakke-Hellesøe, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Gitte N. Stentebjerg, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Ivan Sløk, bestyrelsesformand i Dansk Erhvervsfinansiering | 0 | 0 | 15 | 15 |
| Bestyrelsen modtager ikke pension fra Banken. | | | | |
| Vederlag til direktionen i alt | 2.564 | 2.554 | 2.564 | 2.554 |
| Antal medlemmer | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Fast løn | 2.075 | 2.063 | 2.075 | 2.063 |
| Variabel løn | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Aktiebaseret vederlag | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pension | 489 | 491 | 489 | 491 |
| Pension til direktionen udgiftsføres løbende og beregnes som en procentsats af lønnen. Satsen udgør | 22 | 22 | 22 | 22 |
| Direktionens ret til pensionstidspunkt (alder) | 60 | 60 | 60 | 60 |
| Bankens opsigelsesvarsel (måneder) | 6 | 6 | 6 | 6 |
| Direktionens opsigelsesvarsel (måneder) | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Ved fratrædelse foranlediget af Banken er direktionen berettiget til en fratrædelsesgodtgørelse, der svarer til 18 måneders løn. | | | | |
| Skulle Banken fusionere, kan direktøren vælge at betragte dette som en opsigelse og er i så fald berettiget til en fratrædelsesgodtgørelse svarende til gage i 18 måneder, udover gagen i opsigelsesperioden. | | | | |
| Udbetaling ifølge pensionsforpligtelse for et tidligere medlem af direktionen | 284 | 280 | 284 | 280 |
| Pensionsforpligtelsen revurderes hvert år og indgår i balancen under Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser | 3.794 | 3.872 | 3.794 | 3.872 |
| Vederlag til ansatte med væsentlig indflydelse på Bankens risikoprofil | | | | |
| Vederlag til ansatte med væsentlig indflydelse på Bankens risikoprofil | 4.092 | 3.912 | 4.092 | 3.912 |
| Antal ansatte med væsentlig indflydelse på Bankens risikoprofil | 5 | 5 | 5 | 5 |
| Incitamentsprogrammer | | | | |
| Der er ikke incitamentsprogrammer, herunder bonusløn eller salgsafhængige løntillæg, for Bankens ledelse eller medarbejdere i øvrigt. | | | | |
| Personaleudgifter | | | | |
| Lønninger | 28.972 | 27.102 | 31.985 | 29.895 |
| Pensioner | 3.309 | 3.095 | 3.637 | 3.412 |
| Udgifter til social sikring | 118 | 97 | 121 | 106 |
| Afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen | 4.585 | 4.223 | 4.596 | 4.223 |
| Personaleudgifter i alt | 36.984 | 34.517 | 40.339 | 37.636 |
| Øvrige administrationsudgifter | 34.093 | 30.869 | 35.444 | 32.164 |
| Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration i alt | 74.248 | 68.547 | 78.999 | 73.006 |
| Antal beskæftigede | | | | |
| Det gennemsnitlige antal beskæftigede, omregnet til heltidsbeskæftigede | 57 | 53 | 62 | 58 |

2016

2015

2016

2015

7 Honorar til revisionsvirksomhed

| | | | | |
|---|-----|-----|-----|-----|
| Honorar til generalforsamlingsvalgt revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision | 607 | 548 | 657 | 604 |
| Heraf lovpligtig revision af årsregnskabet | 431 | 449 | 481 | 499 |
| Heraf honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed | 45 | 20 | 45 | 20 |
| Heraf honorar for skatterådgivning | 50 | 0 | 50 | 0 |
| Heraf vedrørende andre ydelser | 79 | 79 | 79 | 85 |
| Heraf regulering af hensættelse vedrørende forudgående regnskabsår | 2 | 0 | 2 | 0 |

8 Andre driftsudgifter

| | | | | |
|-----------------------------------|------------|--------------|------------|--------------|
| Indskydergaranti | 0 | 4.575 | 0 | 4.575 |
| Øvrige driftsudgifter | 161 | 53 | 161 | 53 |
| Andre driftsudgifter i alt | 161 | 4.628 | 161 | 4.628 |

9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.

| | | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Individuelle nedskrivninger primo året | 188.996 | 168.266 | 190.488 | 169.758 |
| Nedskrivninger i året | 51.374 | 54.202 | 51.374 | 54.202 |
| Tilbageførte nedskrivninger i året | 21.927 | 13.672 | 21.985 | 13.672 |
| Tabt, tidligere nedskrevet | 33.955 | 19.800 | 33.955 | 19.800 |
| Individuelle nedskrivninger ultimo året | 184.488 | 188.996 | 185.922 | 190.488 |
| Gruppevise nedskrivninger primo året | 9.272 | 8.893 | 9.272 | 8.893 |
| Nedskrivninger i året | 2.535 | 2.862 | 2.535 | 2.862 |
| Tilbageførte nedskrivninger i året | 3.374 | 2.483 | 3.374 | 2.483 |
| Gruppevise nedskrivninger ultimo året | 8.433 | 9.272 | 8.433 | 9.272 |
| Individuelle hensættelser primo året | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Hensættelser i året | 362 | 0 | 362 | 0 |
| Individuelle hensættelser ultimo året | 362 | 0 | 362 | 0 |
| Gruppevise hensættelser primo året | 22 | 31 | 22 | 31 |
| Hensættelser i året | 36 | 25 | 36 | 25 |
| Tilbageførte hensættelser i året | 26 | 34 | 26 | 34 |
| Gruppevise hensættelser ultimo året | 32 | 22 | 32 | 22 |
| Samlede nedskrivninger og hensættelser ultimo året | 193.315 | 198.290 | 194.749 | 199.782 |
| Akkumulerede nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier i procent af udlån og garantier ultimo året | 8,2 | 9,2 | 8,2 | 9,2 |
| Nedskrivninger i året | 53.909 | 57.064 | 53.909 | 57.064 |
| Tabt, ikke tidligere nedskrevet | 1.606 | 335 | 1.611 | 335 |
| Tilbageførte nedskrivninger i året | 25.301 | 16.155 | 25.359 | 16.155 |
| Indgået på tidligere afskrevne fordringer | 1.681 | 954 | 1.828 | 985 |
| Rente af nedskrevne udlån | 2.651 | 2.991 | 2.651 | 2.991 |
| Resultatpåvirkning af nedskrivninger | 25.882 | 37.299 | 25.682 | 37.268 |
| Hensættelser i året | 398 | 25 | 398 | 25 |
| Tabt, ikke tidligere hensat | 582 | 0 | 582 | 0 |
| Tilbageførte hensættelser i året | 26 | 34 | 26 | 34 |
| Resultatpåvirkning af hensættelser | 954 | -9 | 954 | -9 |
| Resultatpåvirkning af nedskrivninger og hensættelser i alt | 26.836 | 37.290 | 26.636 | 37.259 |

2016

2015

2016

2015

9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. – fortsat

| | | | | |
|---|---------|---------|---------|---------|
| Samlet udlån med OIV før nedskrivning | 314.563 | 324.345 | 314.563 | 325.837 |
| Samlet udlån med OIV efter nedskrivning | 160.124 | 183.197 | 160.124 | 183.197 |
| Udlån med standset renteberegning | 154.819 | 142.713 | 154.819 | 142.713 |

Omfatter alene udlån og tilgodehavender, som efter nedskrivning er indregnet i balancen med en regnskabsmæssig værdi større end nul.

10 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

| | | | | |
|--|--------------|---------------|----------|----------|
| Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder | 1.416 | -1.277 | 0 | 0 |
| Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder i alt | 1.416 | -1.277 | 0 | 0 |

11 Skat

| | | | | |
|---|--------|--------|--------|--------|
| Beregnet skat af årets indkomst | 3.375 | 1.498 | 1.648 | 1.498 |
| Efterregulering af tidligere års beregnet skat | 4 | 67 | 4 | 67 |
| Anvendt fremførbart underskud, ej tidligere aktiveret | -1.650 | -1.498 | -1.650 | -1.498 |

| | | | | |
|-------------------|--------------|-----------|----------|-----------|
| Skat i alt | 1.729 | 67 | 2 | 67 |
|-------------------|--------------|-----------|----------|-----------|

| | | | | |
|--|-------|----|---|----|
| Udskudte skatteindtægter eller skatteomkostninger indregnet i resultatopgørelsen | 1.729 | 67 | 2 | 67 |
|--|-------|----|---|----|

Udskudte skatteaktiver

Det opgjorte udskudte skatteaktiv relaterer sig til følgende balanceposter:

| | | | | |
|-------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Fremførbart skattemæssigt underskud | 37.349 | 41.654 | 37.351 | 41.654 |
| Udlån og andre tilgodehavender | -239 | -175 | 9.711 | 11.995 |
| Materielle aktiver | 434 | 705 | 442 | 850 |
| Periodeafgrænsningsposter | -1.051 | 0 | -1.051 | 0 |
| Hensatte forpligtelser | 1.023 | 1.214 | 1.338 | 1.564 |
| Udskudt skatteaktiv, ikke aktiveret | -37.516 | -43.398 | -47.791 | -56.063 |

| | | | | |
|-------------------------------------|----------|----------|----------|----------|
| Udskudte skatteaktiver i alt | 0 | 0 | 0 | 0 |
|-------------------------------------|----------|----------|----------|----------|

| | | | | |
|---------------------------------|------|------|------|------|
| Udskudt skat beregnet i procent | 22,0 | 23,5 | 22,0 | 23,5 |
|---------------------------------|------|------|------|------|

Effektiv skatteprocent

| | | | | |
|--|------|------|------|------|
| Gældende skatteprocent | 22,0 | 23,5 | 22,0 | 23,5 |
| Fradragsberettigede renter af hybrid kapital posteret på egenkapitalen | -6,9 | -9,7 | -6,9 | -9,7 |
| Anvendt fremførbart underskud, ej tidligere aktiveret | -5,2 | -6,2 | -5,5 | -6,2 |
| Beregnet regulering udskudt skat | -3,0 | -2,5 | -3,1 | -2,5 |
| Skattefri avance ved salg af anlægsaktier | 0,4 | -0,2 | 0,5 | -0,2 |
| Skattefri kursregulering, anlægsaktier | 0,1 | -1,3 | 0,1 | -1,3 |
| Avance på investeringsejendom er skattemæssigt kildeartsbegrænset | 0,0 | -4,5 | 0,0 | -4,5 |
| Andet | -2,1 | 1,2 | -7,1 | 1,2 |

| | | | | |
|-------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| Effektiv skatteprocent | 5,3 | 0,3 | 0,0 | 0,3 |
|-------------------------------|------------|------------|------------|------------|

2016

2015

2016

2015

12 Resultat pr. aktie

| | | | | | |
|---|---|---|------|--------|--------|
| Resultat pr. aktie (stykkørrelse 20 kr.) i kr. | - | - | 7,21 | 5,03 | |
| Udvandet resultat pr. aktie (stykkørrelse 20 kr.) i kr. | - | - | 7,21 | 5,03 | |
| Der er ikke udstedt potentielle aktier (aktieoptioner eller lignende) med udvandede effekt. | | | | | |
| Til beregning af nøgletal er anvendt følgende værdier: | | | | | |
| Tæller | Aktionærernes andel af årets resultat efter skat | - | - | 20.194 | 14.075 |
| Nævner | Gns. antal udstedte aktier (angivet i 1.000 stk.) | - | - | 2.800 | 2.800 |
| | Gns. antal egne aktier (angivet i 1.000 stk.) | - | - | 0 | 0 |
| | Antal aktier anvendt til nøgletallet | - | - | 2.800 | 2.800 |

13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

| | | | | |
|---|----------------|---------------|----------------|---------------|
| Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker | 89.011 | 37.007 | 89.011 | 37.007 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter | 46.664 | 50.148 | 46.664 | 50.148 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt | 135.675 | 87.155 | 135.675 | 87.155 |
| Løbetidsfordeling efter restløbetid | | | | |
| Anfordringstilgodehavender | 46.664 | 50.148 | 46.664 | 50.148 |
| Til og med 3 måneder | 89.011 | 37.007 | 89.011 | 37.007 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt | 135.675 | 87.155 | 135.675 | 87.155 |

14 Udlån og andre tilgodehavender

| | | | | |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Udlån til amortiseret kostpris | 1.481.414 | 1.416.868 | 1.486.054 | 1.419.238 |
| Udlån og andre tilgodehavender i alt | 1.481.414 | 1.416.868 | 1.486.054 | 1.419.238 |
| Løbetidsfordeling efter restløbetid | | | | |
| På anfordring | 433.681 | 338.301 | 304.468 | 282.616 |
| Til og med 3 måneder | 123.887 | 170.050 | 119.304 | 168.781 |
| Over 3 måneder og til og med 1 år | 154.263 | 167.562 | 155.109 | 179.787 |
| Over 1 år og til og med 5 år | 500.071 | 509.938 | 579.656 | 555.453 |
| Over 5 år | 269.512 | 231.017 | 327.517 | 232.601 |
| Udlån og andre tilgodehavender i alt | 1.481.414 | 1.416.868 | 1.486.054 | 1.419.238 |

15 Finansielle leasingkontrakter

Koncernen er leasinggiver af erhvervsleasing. Det primære område er små og mellemstore virksomheder inden for håndværk og industri mv. De angivne beløb udgør en del af koncernens udlån.

Finansielle leasingkontrakter efter restløbetid

| | | | | |
|---------------------------|---|---|--------|--------|
| Op til og med 1 år | - | - | 1.263 | 16.257 |
| Over 1 år til og med 5 år | - | - | 78.550 | 44.794 |
| Over 5 år | - | - | 46.103 | 1.667 |

| | | | | |
|--|----------|----------|----------------|---------------|
| Finansielle leasingkontrakter i alt | - | - | 125.916 | 62.718 |
|--|----------|----------|----------------|---------------|

Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter

| | | | | |
|---------------------------|---|---|--------|--------|
| Op til og med 1 år | - | - | 1.390 | 19.425 |
| Over 1 år til og med 5 år | - | - | 86.578 | 49.727 |
| Over 5 år | - | - | 52.854 | 1.718 |

| | | | | |
|--|----------|----------|----------------|---------------|
| Finansielle leasingkontrakter i alt | - | - | 140.822 | 70.870 |
|--|----------|----------|----------------|---------------|

Fremtidig finansiel indkomst

| | | | | |
|---------------------------|---|---|-------|-------|
| Op til og med 1 år | - | - | 127 | 3.168 |
| Over 1 år til og med 5 år | - | - | 8.028 | 4.933 |
| Over 5 år | - | - | 6.751 | 51 |

| | | | | |
|--|----------|----------|---------------|--------------|
| Finansielle leasingkontrakter i alt | - | - | 14.906 | 8.152 |
|--|----------|----------|---------------|--------------|

| | | | | |
|---|--|--|-----|-----|
| Årets nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter | | | -58 | -31 |
|---|--|--|-----|-----|

| | | | | |
|--|--|--|-------|-------|
| Akkumulerede nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter | | | 1.434 | 1.492 |
|--|--|--|-------|-------|

16 Operationelle leasingkontrakter

Koncernen er leasinggiver af erhvervsleasing. Det primære område er små og mellemstore virksomheder inden for håndværk og industri mv.

Fremtidige minimumsleasingydelse

| | | | | |
|---------------------------|---|---|-------|-------|
| Op til og med 1 år | - | - | 407 | 881 |
| Over 1 år til og med 5 år | - | - | 3.003 | 3.242 |
| Over 5 år | - | - | 0 | 0 |

| | | | | |
|---|----------|----------|--------------|--------------|
| Fremtidige minimumsleasingydelse i alt | - | - | 3.410 | 4.123 |
|---|----------|----------|--------------|--------------|

17 Obligationer til dagsværdi

| | | | | |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Danske realkreditobligationer | 249.440 | 186.585 | 249.440 | 186.585 |
| Øvrige obligationer | 71.350 | 17.549 | 71.350 | 17.549 |

| | | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Obligationer til dagsværdi i alt | 320.790 | 204.134 | 320.790 | 204.134 |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|

| | | | | |
|--|---------|---------|---------|---------|
| Heraf realkreditobligationer, der er SDO'er eller har AAA-rating | 249.440 | 186.585 | 249.440 | 186.585 |
|--|---------|---------|---------|---------|

Øvrige obligationer omfatter erhvervsobligationer.

Note i 1.000 kr.

| | Banken | | Koncernen | |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 18 Aktier mv. | | | | |
| Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S | 1.707 | 2.678 | 1.707 | 2.678 |
| Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på andre børser | 0 | 2 | 0 | 2 |
| Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi | 28.916 | 27.022 | 28.916 | 27.022 |
| Øvrige aktier | 6.183 | 4.695 | 6.183 | 4.695 |
| Aktier mv. i alt | 36.806 | 34.397 | 36.806 | 34.397 |

19 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

| | | | | |
|--------------------------------|--------|--------|---|---|
| Samlet anskaffelsespris primo | 5.015 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgang | 0 | 5.015 | 0 | 0 |
| Samlet anskaffelsespris ultimo | 5.015 | 5.015 | 0 | 0 |
| Op- og nedskrivninger primo | -2.471 | -1.194 | 0 | 0 |
| Resultat | 1.416 | -1.277 | 0 | 0 |
| Op- og nedskrivninger ultimo | -1.055 | -2.471 | 0 | 0 |
| Bogført beholdning ultimo | 3.960 | 2.544 | 0 | 0 |
| Heraf kreditinstitutter | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Modtaget udbytte | 0 | 0 | 0 | 0 |

Tilknyttede virksomheder omfatter Dansk Erhvervsfinansiering A/S (CVR 29638411), der er et 100% ejet datterselskab af Banken. Datterselskabets årsrapport for 2016 viser et resultat på 1.062 t.kr. og en egenkapital på 4.064t.kr.

I forbindelse med købet af Dansk Erhvervsfinansiering A/S blev købesummen aftalt til 1 kr. Overtagelsen er i koncernregnskabet behandlet som erhvervelse af en gruppe af aktiver, hvorfor forskellen mellem købesummen og den bogførte egenkapital på overtagelsestidspunktet allokeres forholdsmæssigt på de overtagne aktiver.

Forskelsværdien var ved erhvervelsen 3,9 mio.kr., der indtægtsføres forholdsmæssigt over de underliggende aktivers løbetid. Der er i året indtægtsført 354 t.kr. og den resterende forskelsværdi udgør 103 t.kr., som i moderselskabsregnskabet er modregnet den regnskabsmæssige indre værdi af aktierne i Dansk Erhvervsfinansiering A/S.

20 Aktiver tilknyttet puljeordninger

| | | | | |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Kontantindestående | 2.430 | 19.337 | 2.430 | 19.337 |
| Obligationer | 0 | 165.212 | 0 | 165.212 |
| Aktier | 0 | 59.304 | 0 | 59.304 |
| Investeringsforeningsandele | 491.480 | 171.353 | 491.480 | 171.353 |
| Andre aktiver | 2.833 | 9.257 | 2.833 | 9.257 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt | 496.743 | 424.463 | 496.743 | 424.463 |

| | Banken | | Koncernen | |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 21 Grunde og bygninger | | | | |
| Investeringsjendomme | | | | |
| Dagsværdi ved det foregående regnskabsårs afslutning | 0 | 45.888 | 0 | 45.888 |
| Tilgang på eksisterende bygninger | 0 | 69 | 0 | 69 |
| Salg af investeringsjendomme | 0 | -50.579 | 0 | -50.579 |
| Værdiændringer, som i løbet af året er indregnet i resultatopgørelsen | 0 | 4.622 | 0 | 4.622 |
| Dagsværdi på balancetidspunktet | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Lejeindtægter modtaget i året | 0 | 2.660 | 0 | 2.660 |
| Driftsomkostninger afholdt i året | 0 | 496 | 0 | 496 |
| Domicilejendomme | | | | |
| Omvurderet værdi ved det foregående regnskabsårs afslutning | 24.483 | 24.631 | 24.483 | 24.631 |
| Tilgang, herunder forbedringer | 0 | 449 | 0 | 449 |
| Afskrivninger | 155 | 155 | 155 | 155 |
| Tilbageførte afskrivninger | 0 | 10 | 0 | 10 |
| Indregnet i anden totalindkomst | -4 | -353 | -4 | -353 |
| Værdiændringer, som i løbet af året er indregnet i resultatopgørelsen | 49 | -99 | 49 | -99 |
| Omvurderet værdi på balancetidspunktet | 24.373 | 24.483 | 24.373 | 24.483 |
| Lejeindtægter modtaget i året | 539 | 667 | 539 | 667 |
| Driftsomkostninger afholdt i året | 638 | 477 | 638 | 477 |
| Der har ikke medvirket eksterne eksperter ved målingen af Bankens domicilejendomme. Der er ved måling af domicilejendomme anvendt afkastkrav på 6-8 %, afhængig af ejendommens beliggenhed. | | | | |
| Grunde og bygninger i alt | 24.373 | 24.483 | 24.373 | 24.483 |
| Niveau i dagsværdihierarkiet | | | | |
| Domicilejendomme | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Niveau 3 er værdiansættelsesmetoder, hvor væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata. | | | | |
| Ejendomsrisiko | | | | |
| Ved en 1 % højere forrentningsfaktor for domicilejendomme vil resultat og/eller anden totalindkomst samt egenkapital alt andet lige påvirkes med | -2.886 | -2.898 | -2.886 | -2.898 |

22 Øvrige materielle aktiver

Bortset fra grunde og bygninger

| | | | | |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Kostpris ved det foregående regnskabsårs afslutning | 20.240 | 20.009 | 28.375 | 25.532 |
| Tilgang i årets løb, herunder forbedringer | 1.635 | 231 | 4.807 | 3.909 |
| Afgang i årets løb | 6.031 | 0 | 9.741 | 1.066 |
| Anskaffelsespris ultimo på aktiver i behold | 15.844 | 20.240 | 23.441 | 28.375 |
| Ned- og afskrivninger ved det foregående regnskabsårs afslutning | 19.856 | 19.334 | 22.128 | 20.815 |
| Afskrivninger i regnskabsåret | 561 | 522 | 1.673 | 1.601 |
| Ned- og afskrivninger på afhændede aktiver | 6.031 | 0 | 6.864 | 288 |
| Afskrivninger ultimo på aktiver i behold | 14.386 | 19.856 | 16.937 | 22.128 |
| Bogført beholdning ultimo | 1.458 | 384 | 6.504 | 6.247 |

| | Banken | | Koncernen | |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| 23 Aktiver i midlertidig besiddelse | | | | |
| Overtagne grunde og bygninger. | | | | |
| Dagsværdi ved det foregående regnskabsårs afslutning | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgang | 4.247 | 0 | 4.247 | 0 |
| Dagsværdi på balancetidspunktet | 4.247 | 0 | 4.247 | 0 |
| Lejeindtægter modtaget i året | 137 | 0 | 137 | 0 |
| Driftsomkostninger afholdt i året | 57 | 0 | 57 | 0 |
| Niveau i dagsværdihierarkiet | | | | |
| Aktiver i midlertidig besiddelse | 3 | - | 3 | - |
| Niveau 3 er værdiansættelsesmetoder, hvor væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata. | | | | |
| 24 Andre aktiver | | | | |
| Tilgodehavende rente | 1.101 | 590 | 1.101 | 590 |
| Tilgodehavende provision | 3.557 | 8.774 | 3.557 | 8.774 |
| Kapitalindsud BEC | 36.206 | 35.876 | 36.206 | 35.876 |
| Positive markedsværdier af finansielle instrumenter | 15.334 | 37.006 | 15.334 | 37.006 |
| Øvrige aktiver | 5.886 | 6.807 | 9.460 | 9.268 |
| Andre aktiver i alt | 62.084 | 89.053 | 65.658 | 91.514 |
| 25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | | | | |
| Gæld til centralbanker | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Gæld til kreditinstitutter | 38.335 | 38.326 | 38.335 | 38.326 |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt | 38.335 | 38.326 | 38.335 | 38.326 |
| Løbetidsfordeling efter restløbetid | | | | |
| Anfordringsgæld | 38.335 | 38.326 | 38.335 | 38.326 |
| Over 3 måneder og til og med 1 år | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Over 1 år og til og med 5 år | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt | 38.335 | 38.326 | 38.335 | 38.326 |
| 26 Indlån og anden gæld | | | | |
| På anfordring | 1.292.010 | 1.182.101 | 1.292.010 | 1.182.101 |
| Med opsigelsesvarsel | 85.436 | 87.224 | 85.436 | 87.224 |
| Tidsindsud | 192.075 | 313.304 | 192.075 | 313.304 |
| Særlige indlånsformer | 127.150 | 120.696 | 127.150 | 120.696 |
| Indlån og anden gæld i alt | 1.696.671 | 1.703.325 | 1.696.671 | 1.703.325 |
| Indlån i puljeordninger | 496.743 | 424.463 | 496.743 | 424.463 |
| Indlån og anden gæld samt indlån i puljeordninger i alt | 2.193.414 | 2.127.788 | 2.193.414 | 2.127.788 |
| Løbetidsfordeling efter restløbetid | | | | |
| På anfordring | 1.292.010 | 1.182.101 | 1.292.010 | 1.182.101 |
| Indlån med opsigelsesvarsel: | | | | |
| Til og med 3 måneder | 341.350 | 362.962 | 341.350 | 362.962 |
| Over 3 måneder og til og med 1 år | 56.040 | 105.674 | 56.040 | 105.674 |
| Over 1 år og til og med 5 år | 166.944 | 187.590 | 166.944 | 187.590 |
| Over 5 år | 337.070 | 289.461 | 337.070 | 289.461 |
| Indlån og anden gæld samt indlån i puljeordninger i alt | 2.193.414 | 2.127.788 | 2.193.414 | 2.127.788 |

2016

2015

2016

2015

27 Andre passiver

| | | | | |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Diverse kreditorer | 11.921 | 14.505 | 22.114 | 22.455 |
| Skyldig rente og provision | 4.137 | 6.359 | 4.137 | 6.359 |
| Negative markedsværdier af finansielle instrumenter | 11.780 | 16.131 | 11.780 | 16.131 |
| Øvrige passiver | 3.182 | 33 | 4.329 | 309 |
| Andre passiver i alt | 31.020 | 37.028 | 42.360 | 45.254 |

28 Hensatte forpligtelser

| | | | | |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Hensat til pensionsforpligtelse primo | 3.872 | 3.949 | 3.872 | 3.949 |
| Aktuarmæssig gevinst/tab | 150 | 144 | 150 | 144 |
| Renter | 57 | 59 | 57 | 59 |
| Udbetalt i året | 285 | 280 | 285 | 280 |
| Hensat til pensionsforpligtelse ultimo | 3.794 | 3.872 | 3.794 | 3.872 |
| Kapitalværdien er eksternt vurderet efter G82 for pensionsforsikringer med en opgørelsesrente på 1,5 %. Omkostninger indgår ikke, da Banken selv administrerer ordningen. | | | | |
| Kapitalværdi efter G82 med opgørelsesrente 0,5 % | 4.159 | 4.258 | 4.159 | 4.258 |
| Kapitalværdi efter G82 med opgørelsesrente 2,5 % | 3.480 | 3.541 | 3.480 | 3.541 |
| Hensættelser til tab på garantier primo | 218 | 226 | 218 | 226 |
| Hensat i året | 398 | 25 | 398 | 25 |
| Tilbageført i året | 26 | 33 | 26 | 33 |
| Hensættelser til tab på garantier ultimo | 590 | 218 | 590 | 218 |
| Hensættelser til forpligtelser i alt | 4.384 | 4.090 | 4.384 | 4.090 |
| Løbetidsfordeling efter restløbetid | | | | |
| Til og med 1 år | 663 | 358 | 663 | 358 |
| Over 1 år | 3.721 | 3.732 | 3.721 | 3.732 |
| Hensatte forpligtelser i alt | 4.384 | 4.090 | 4.384 | 4.090 |

29 Eventualaktiver og -forpligtelser samt sikkerhedsstillelser**Eventualaktiver**

Ej aktiveret fremførbart skattemæssigt underskud udgør 170 mio. kr., der såfremt koncernen over en længere årrække realiserer positive resultater i samme størrelsesorden, vil kunne indregnes som en skattemæssig indtægt, der med en fremtidig selskabsskattesats på 22 % udgør 37 mio.kr.

Eventualforpligtelser

| | | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Garantier | | | | |
| Finansgarantier | 310.296 | 186.247 | 310.296 | 186.247 |
| Tabsgarantier for realkreditlån | 309.828 | 289.694 | 309.828 | 289.694 |
| Tinglysnings- og konverteringsgarantier | 3.686 | 6.879 | 3.686 | 6.879 |
| Øvrige garantier | 73.414 | 65.424 | 73.414 | 65.424 |
| Garantier i alt | 697.224 | 548.244 | 697.224 | 548.244 |

29 Eventualaktiver og -forpligtelser samt sikkerhedsstillelser – fortsat

| | | | | |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Andre eventualforpligtelser | | | | |
| Øvrige forpligtelser | 434 | 426 | 434 | 426 |
| Andre eventualforpligtelser i alt | 434 | 426 | 434 | 426 |
| Indgåede lejekontrakter | | | | |
| Omfatter lejekontrakter på bygninger til bankdrift. I perioden, hvor lejekontrakterne er uopsigelige fra Bankens side, udgør husleje med | | | | |
| Forfald < 1 år | 686 | 673 | 686 | 673 |
| Forfald 1-5 år | 1.123 | 1.762 | 1.123 | 1.762 |
| Forfald i alt | 1.809 | 2.435 | 1.809 | 2.435 |
| Årets indregnede omkostninger til husleje | 668 | 665 | 668 | 665 |
| Sikkerhedsstillelse | | | | |
| Til sikkerhed for trækingsret i Danmarks Nationalbank er deponeret | 297.858 | 181.752 | 297.858 | 181.752 |
| Obligationer | 297.858 | 181.752 | 297.858 | 181.752 |

Deponeringen er i overensstemmelse med "Bestemmelser for sikkerhedsstillelse for kredit i danske kroner i Danmarks Nationalbank".

30 Kapital og solvens

Overvågning af kapitalgrundlaget sker løbende, og bestyrelsen modtager hvert kvartal rapportering ud fra fastlagte rammer. Bankens kapitalgrundlag opgøres i henhold til EU forordning nr. 575/2013 af 26. juni 2013.

Kapitalgrundlag

Bankens kapitalgrundlag før fradrag er på 365 mio.kr. Kapitalgrundlaget består af egenkapital på 233 mio.kr. samt hybrid kernekapital 95 mio.kr. og supplerende kapital 37 mio.kr.

Den hybride kernekapital er uden forfald og består af tre lån med hovedstol på 15 mio.kr., 30 mio.kr. og 50 mio.kr. Den hybride kernekapital opfylder CRD IV reglerens krav til kapitalens kvalitet og kan medregnes fuldt ud i Bankens kapitalgrundlag. De to lån på 50 mio.kr. og 15 mio.kr. kan tillige anvendes til dækning af tillægget til Bankens solvensbehov.

Den supplerende kapital med hovedstol 37 mio.kr. er udstedt i 2014 og har en løbetid på 10 år. Den supplerende kapital opfylder CRD IV reglerens krav til kapitalens kvalitet og kan medregnes fuldt ud i Bankens kapitalgrundlag.

Vilkårene for Bankens hybride og supplerende kapital er beskrevet i *Risikorapport – udstedte kapitalinstrumenter*, der findes på www.totalbanken.dk under menupunktet Aktionær/Finansiell rapportering.

Kapitalprocent

Kapital-, kernekapital- og egenkapitalprocenter er opgjort efter CRD IV/CRR (Basel III).

Bankens kapitalprocent er uændret i forhold til årets start og udgør 18,0. Lovkravet er en kapitalprocent på minimum 8. De vægtede poster øges med 104 mio.kr. og modsvarer dermed det øgede kapitalgrundlag som følge af indregning af årets overskud.

Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 16,1 ultimo 2015 til 16,2 ved udgangen af 2016. Egenkapitalprocenten øges fra 11,2 ultimo 2015 til 11,6 ved udgangen af 2016.

Koncernens kapitalprocent øges fra 18,2 ultimo 2015 til 18,4 ved udgangen af 2016. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 16,3 ultimo 2015 til 16,6 ved udgangen af 2016. Egenkapitalprocenten øges fra 11,3 ultimo 2015 til 11,8 ved udgangen af 2016.

På det foreliggende grundlag samt Bankens forventninger til 2017-2020 viser en fremskrivning af Bankens kapitalssituation til og med udgangen af 2020, at Banken lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD IV/CRR (Basel III).

I løbet af 2017 vil der fra myndighedernes side blive udmeldt nye regelsæt til alle pengeinstitutter om et bestemt krav til nedskrivningsegne passiver, det såkaldte NEP-krav, til indfasning fra 2018. De nye regelsæt, der vil stille krav om betydelig yderligere kapitalmæssig polstring i pengeinstitutterne, er fortsat ikke endeligt afklarede, og derfor kan de kapitalmæssige konsekvenser for Banken ikke beregnes. Banken forventer at opfylde NEP-kravet ved egen indtjening.

Solvensbehov

Opgørelsen af solvensbehovet sker efter Finanstilsynets 8+ model og er beskrevet i *Risikorapport – metode og proces*, der findes på www.totalbanken.dk under menupunktet Aktionær/Finansiell rapportering. Opgørelsen af solvensbehovet er efter gældende praksis ikke omfattet af revisionen af årsrapporten.

Bankens solvensbehov er ultimo 2015 opgjort til 11,5 % og falder til 11,2 % ved udgangen af 2016. Faldet kan henføres til øgede vægtede aktiver. Koncernens solvensbehov er ultimo 2015 opgjort til 11,6 % og falder til 10,9 % ved udgangen af 2016.

Det væsentligste element i Bankens solvensbehov er kreditrisici. Ved opgørelsen af solvensbehovet er alle engagementer, der overstiger 2 % af Bankens kapitalgrundlag, individuelt vurderet, svarende til godt 40 % af Bankens samlede udlån og garantier. Ved gennemgang er de enkelte engagementers bonitet og værdiansættelsen af deponerede sikkerheder vurderet. Risikoen på disse engagementer er således kritisk vurderet og indgår i det beregnede solvensbehov.

Solvensoverdækning

Solvensoverdækningen reduceres med lovbestemt kapitalbevaringsbuffer på 1,250 %, hvoraf 0,625 % træder i kraft i 2017. Herefter udgør Bankens solvensoverdækning inkl. kapitalbevaringsbuffer 5,5 procentpoint, svarende til 109 mio.kr., mod 5,8 procentpoint, svarende til 108 mio.kr., ved udgangen af 2015 og er fortsat i overensstemmelse med bestyrelsens målsætning om en solvensoverdækning på minimum 5,0 procentpoint. Koncernens solvensoverdækning inkl. kapitalbevaringsbuffer udgør 6,3 % ved udgangen af 2016.

Solvensoverdækningen påvirkes kun i begrænset omfang, såfremt der opstår tab eller nedskrivningsbehov på kunder, hvor der allerede er foretaget kreditreservationer.

Sammenfatning

Bankens solvensoverdækning på 5,5 procentpoint er i overensstemmelse med bestyrelsens målsætning om, at solvens-overdækningen skal udgøre minimum 5,0 procentpoint.

Den fremtidige udvikling i kapitalprocent og solvensbehov afhænger af en række forhold, hvor de væsentligste vurderes at være muligheden for nedbringelse af visse specifikke større erhvervsengagementer, som er en igangværende proces, og realisering af Bankens forventede indtjening i 2017 og fremover, samt eventuelt nye krav til opgørelse af kapitalprocent og solvensbehov.

Totalbanken er som alle kreditinstitutter i Danmark underlagt tilsyn fra Finanstilsynet. Uagtet at Banken efter egen overbevisning stedse efterlever gældende regler for nedskrivninger på udlån, kan det konstateres, at Finanstilsynets undersøgelser, nye eller ændrede bekendtgørelser og vejledninger om nedskrivninger eller kapitaldækning, kan medføre krav om yderligere nedskrivninger og forøget solvensbehov.

Ved vurderingen af Bankens indtjeningsevne er niveauet for fremtidige nedskrivninger væsentligt. Banken har foretaget store nedskrivninger i de senere år, ligesom der er foretaget store kapitalreservationer. Behovet for nye nedskrivninger og kapitalreservationer forventes fortsat at være på et forhøjet niveau, som følge af den fortsatte lavkonjunktur og krise i landbruget.

Fald i ejendomsværdierne og værdierne for landbrug, værdipapirer og øvrige opnåede sikkerheder indebærer en risiko for, at Bankens sikkerheder falder i værdi. Dette vil i så fald få indflydelse på Bankens nedskrivninger og solvensbehov. Disse usikkerheder kan have væsentlig indflydelse på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling. Usikkerhed om kreditrisici er beskrevet i note 32 Kreditrisiko.

Med baggrund i allerede foretagne nedskrivninger og kapitalreservationer samt en forventning om positiv indtjening i 2017 forventer bestyrelsen, at Banken fortsat vil opfylde lovgivningens krav til solvens og solvensoverdækning.

Solvensopgørelse

Banken anvender standardmetoden for kreditrisiko uden for handelsbeholdningen samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Markedsrisici opgøres efter Finanstilsynets regler. Det er Bankens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af solvensen. Banken vurderer løbende behovet for, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller.

2016

2015

2016

2015

30 Kapital og solvens – fortsat

Efterstillede kapitalindskud

| | | | | |
|--|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Efterstillede kapitalindskud i alt | 36.650 | 36.510 | 36.650 | 36.510 |
| Heraf medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlag | 36.650 | 36.510 | 36.650 | 36.510 |
| Renter | 3.644 | 3.634 | 3.644 | 3.634 |
| Ansvarlig lånekapital | 37.000 | 37.000 | 37.000 | 37.000 |
| Amortiseret stiftelsesprovision | 350 | 490 | 350 | 490 |
| Valuta | DKK | DKK | DKK | DKK |
| Rentesats | 9,470 | 9,470 | 9,470 | 9,470 |
| Fast/Variabel rente | Fast | Fast | Fast | Fast |
| Forfaldsdag | 26.6.2024 | 26.6.2024 | 26.6.2024 | 26.6.2024 |
| Lånet er inkonvertibelt. | | | | |

For oplysninger om rentevilkår og mulighed for førtidsindfrielse, henvises til 'Risikoreport – udstedte kapitalinstrumenter' på Bankens hjemmeside.

Hybrid kernekapital, der klassificerer som egenkapital

| | | | | |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Hybrid kernekapital, der klassificerer som egenkapital i alt | 95.000 | 95.000 | 95.000 | 95.000 |
| Heraf medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlag | 95.000 | 95.000 | 95.000 | 95.000 |
| Kuponrente | 10.023 | 10.023 | 10.023 | 10.023 |
| Omkostninger ved optagelse | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Hybrid kernekapital | 30.000 | 30.000 | 30.000 | 30.000 |
| Valuta | DKK | DKK | DKK | DKK |
| Rentesats | 9,250 | 9,250 | 9,250 | 9,250 |
| Fast/Variabel rente | Fast | Fast | Fast | Fast |
| Forfaldsdag | uden forfald | uden forfald | uden forfald | uden forfald |
| Lånet er uamortisabelt og inkonvertibelt. | | | | |
| Hybrid kernekapital | 15.000 | 15.000 | 15.000 | 15.000 |
| Valuta | DKK | DKK | DKK | DKK |
| Rentesats | 10,955 | 10,955 | 10,955 | 10,955 |
| Fast/Variabel rente | Fast | Fast | Fast | Fast |
| Forfaldsdag | uden forfald | uden forfald | uden forfald | uden forfald |
| Lånet er uamortisabelt og inkonvertibelt. | | | | |
| Hybrid kernekapital | 50.000 | 50.000 | 50.000 | 50.000 |
| Valuta | DKK | DKK | DKK | DKK |
| Rentesats | 11,209 | 11,209 | 11,209 | 11,209 |
| Fast/Variabel rente | Fast | Fast | Fast | Fast |
| Forfaldsdag | uden forfald | uden forfald | uden forfald | uden forfald |
| Lånet er uamortisabelt og inkonvertibelt. | | | | |

For den hybride kernekapital gælder, at Banken kan vælge ikke at betale kuponrente. For oplysninger om rentevilkår og mulighed for førtidsindfrielse, henvises til 'Risikoreport – udstedte kapitalinstrumenter' på Bankens hjemmeside.

| | | | | |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Aktiekapital | 56.000 | 56.000 | 56.000 | 56.000 |
| Overført overskud | 177.205 | 157.011 | 177.205 | 157.011 |
| Opskrivningshenlæggelser | 577 | 581 | 577 | 581 |
| Anden værdiregulering | -433 | -283 | -433 | -283 |
| Indirekte besiddelser af egne kapitalandele | -2.865 | -3.158 | -2.865 | -3.158 |
| Egentlig kernekapital (egenkapital) før fradrag | 230.484 | 210.151 | 230.484 | 210.151 |
| Fradrag i egentlig kernekapital | 3.153 | 2.079 | 3.153 | 2.079 |
| Egentlig kernekapital (egenkapital) efter fradrag | 227.331 | 208.072 | 227.331 | 208.072 |
| Hybrid kernekapital | 95.000 | 95.000 | 95.000 | 95.000 |
| Indirekte besiddelser af egne kapitalbeviser | -2.920 | -1.850 | -2.920 | -1.850 |
| Hybrid kernekapital før fradrag | 92.080 | 93.150 | 92.080 | 93.150 |
| Fradrag i kernekapital | 1.051 | 1.559 | 1.051 | 1.559 |
| Hybrid kernekapital efter fradrag | 91.029 | 91.591 | 91.029 | 91.591 |

2016

2015

2016

2015

30 Kapital og solvens – fortsat

| | | | | |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag | 318.360 | 299.663 | 318.360 | 299.663 |
| Supplerende kapital | 36.650 | 36.510 | 36.650 | 36.510 |
| Fradrag i supplerende kapital | 1.051 | 1.559 | 1.051 | 1.559 |
| Supplerende kapital efter fradrag | 35.599 | 34.951 | 35.599 | 34.951 |
| Kapitalgrundlag efter fradrag | 353.959 | 334.611 | 353.959 | 334.611 |
| Vægtede poster | | | | |
| Vægtede poster med kreditrisiko | 1.646.846 | 1.539.380 | 1.594.871 | 1.509.903 |
| Vægtede poster med markedsrisiko | 86.025 | 95.249 | 86.025 | 95.249 |
| Vægtede poster med operationel risiko | 231.457 | 225.662 | 239.532 | 231.077 |
| Vægtede poster med risikoeksponering for kreditværdijustering | 730 | 833 | 730 | 833 |
| Vægtede poster i alt | 1.965.058 | 1.861.124 | 1.921.158 | 1.837.062 |
| Egenkapitalprocent | 11,6 | 11,2 | 11,8 | 11,3 |
| Kernekapitalprocent | 16,2 | 16,1 | 16,6 | 16,3 |
| Kapitalprocent | 18,0 | 18,0 | 18,4 | 18,2 |
| Kapitalkrav | | | | |
| Kapitalgrundlag efter fradrag, jf. ovenfor | 353.959 | 334.611 | 353.959 | 334.611 |
| Kapitalkrav | 157.205 | 148.890 | 153.693 | 146.965 |
| Overskydende kapitalgrundlag | 196.754 | 185.721 | 200.266 | 187.646 |
| Justeret kapitalgrundlag | 353.959 | 334.611 | 353.959 | 334.611 |

| | Banken | | Koncernen | | |
|--|--------|------|-----------|------|------|
| | 2016 | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |

31 Relative fordeling af udlån og garantier

| | | | | | |
|---|----|------------|------------|------------|------------|
| Erhverv | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | | 9 | 10 | 10 | 11 |
| Industri og råstofvindning | | 1 | 2 | 1 | 2 |
| Energiforsyning | | 2 | 3 | 2 | 3 |
| Bygge og anlæg | | | | | |
| Gennemførelse af byggeprojekter | 0 | | | 0 | |
| Opførelse af bygninger | 0 | | | 0 | |
| I øvrigt | 2 | | | 3 | |
| Bygge og anlæg i alt | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 |
| Handel | | 3 | 5 | 4 | 5 |
| Transport, hoteller og restauranter | | | | | |
| Transport, post- og kurertjenester | 1 | | | 2 | |
| Hoteller og restauranter | 0 | | | 0 | |
| Transport, hoteller og restauranter i alt | 1 | 1 | 1 | 2 | 1 |
| Information og kommunikation | | 0 | 0 | 1 | 0 |
| Finansiering og forsikring | | 13 | 12 | 8 | 9 |
| Fast ejendom | | | | | |
| Køb og salg af egen fast ejendom | 2 | | | 2 | |
| Udlejning mv. af fast ejendom | 11 | | | 11 | |
| Ejendomsrådgivere og ejendomsadministration | 2 | | | 2 | |
| Fast ejendom i alt | 15 | 15 | 16 | 15 | 16 |
| Øvrige erhverv | | 3 | 4 | 3 | 5 |
| Erhverv i alt | | 49 | 55 | 49 | 55 |
| Private | | 51 | 45 | 51 | 45 |
| I alt | | 100 | 100 | 100 | 100 |

32 Kreditrisiko

Kreditgivning er en meget væsentlig del af Bankens forretningsområde. Kreditrisiko er risikoen for, at modparten ikke kan eller vil opfylde sine forpligtelser, og eventuelle sikkerheder ikke i tilstrækkelig omfang dækker forpligtelserne. En forringelse af værdien af stillede sikkerheder eller i likviditet kan medføre tab og øge behovet for nedskrivninger og hensættelser.

Ved udgangen af 2016 udgjorde udlån 1.674 mio.kr. og garantier 698 mio.kr. før nedskrivninger. Hertil kommer uudnyttede trækningsretter på 548 mio.kr. Dermed har Banken en maksimal krediteksponering på 2.920 mio.kr., som er øget med 342 mio.kr. i forhold til årets start.

Udlån og garantier er fordelt med 51 % til private husstande og 49 % til erhvervsvirksomheder. Af udlån og garantier til erhvervsvirksomheder udgør branchegruppen Fast ejendom den største del med 15 % af de samlede udlån og garantier. Herefter følger udlån til Finansiering og forsikring med 13 % samt Landbrug med 9 %.

En væsentlig del af Bankens kreditrisiko kan henføres til store og svage engagementer, og nedbringelse af disse er en igangværende proces, som bestyrelsen følger nøje, samtidig med at antallet af mindre engagementer til private og erhverv søges øget.

Summen af store eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, er ligeledes reduceret fra 45,1 % ultimo 2015 til 37,8 % ultimo 2016 og søges løbende yderligere reduceret. Det er Bankens politik, at der ikke kan etableres nye eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens justerede kapitalgrundlag. Bestående eksponeringer kan forhøjes ud over 10 %, i det omfang forhøjelsen forventes at være midlertidig og med respekt af gældende regulering.

Boniteten og værdiansættelsen af deponerede sikkerheder i engagementerne er kritisk vurderet. Den vurderede udækkede kreditrisiko ultimo året indgår i Bankens regnskab og solvensbehov for 2016 i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer. Bankens kreditrisiko forventes reduceret yderligere ved nedbringelse af Bankens nuværende store og svage engagementer og ved fortsat stram styring af de kreditrisici, som Banken påtager sig fremadrettet.

Ved formidling af realkreditlån gennem DLR Kredit og Totalkredit stiller Banken tabsgaranti for en del af realkreditlånet. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Af de samlede garantier på 698 mio.kr. udgør tabsgarantier for realkreditlån 310 mio.kr. (44 %).

Værdien af deponerede sikkerheder er opgjort til 1.296 mio.kr. ultimo 2016, hvilket er 134 mio.kr. højere end i 2015, primært som følge af en øget værdi af sikkerheder i leasingbiler i datterselskabet og øget indtrædelsesret i realkredit- pantebreve. Sikkerheder, der ikke kan anvendes til reduktion af en kundes kreditrisiko (overskydende sikkerhed), medregnes ikke ved opgørelse af værdien af deponerede sikkerheder.

Af værdiansatte sikkerheder udgør indtrædelsesret i realkreditpantebreve 310 mio.kr. (24 %) og pant i fast ejendom 559 mio.kr. (43 %). Ud over pant i fast ejendom tilstræber Banken at undgå væsentlige risikokoncentrationer på sikkerheder. De anvendte opgørelsesmetoder er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer.

Den del af udlånet, der hverken er i restance eller nedskrevet, udgør 1.199 mio.kr. ved udgangen af 2016 mod 1.110 mio.kr. i 2015. Den del af udlånet, hvor der er vurderet, at der er objektiv indikation for værdiforringelse, er reduceret fra 372 mio.kr. ultimo 2015 til 345 mio.kr. ultimo 2016. I det omfang den ikke-nedskrevne del af udlånet overstiger værdien af deponerede sikkerheder, kapitalreserveres restbeløbet på større engagementer, ved opgørelse af Bankens solvensbehov.

Udviklingen i kreditrisikoen afspejler en konjunkturforbedring, men med fortsat vanskelige vilkår for bl.a. landbrug og energiforsyning. Med denne tilgang har Banken samlet nedskrevet 26,8 mio.kr. på udlån i 2016. Bankens akkumulerede nedskrivninger udgør 193 mio.kr. og repræsenterer en reservation til endnu ikke realiserede tab på debitorer på 8,2 % af låne- og garantiporteføljen.

Ud over allerede foretagne nedskrivninger på udlån og garantier reserveres kapital til eventuelle fremtidige nedskrivninger ved opgørelsen af Bankens solvensbehov. Ved udgangen af 2016 udgjorde kapitalreservationerne 47 mio.kr. til kreditrisiko på engagementer, der overstiger 2 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, og andre kreditrisici der ikke vurderes at ligge inden for den generelle risiko. Herudover er der afsat 157 mio.kr. til generel risiko, herunder kreditrisiko på øvrige engagementer.

Bankens kreditrisiko udgør i hovedtal:

| I mio.kr. | 2016 | 2016 | 2015 | 2015 |
|---------------------------------|------|--------------|------|--------------|
| Udlån | | 1.674 | | 1.615 |
| Garantier: | | | | |
| Tabsgarantier for realkreditlån | 310 | | 290 | |
| Andre garantier | 388 | 698 | 258 | 548 |
| Uudnyttede maksima | | 548 | | 415 |
| Maksimal kreditrisiko | | 2.920 | | 2.578 |
| Sikkerheder | | 1.296 | | 1.162 |
| Udækket kreditrisiko | | 1.624 | | 1.416 |
| Nedskrevet | | 193 | | 198 |
| Kapitalreserveret | | 204 | | 206 |
| Resterende kreditrisiko | | 1.227 | | 1.012 |

I kreditrisikoen indgår uudnyttede maksima med 548 mio.kr. og garantier med 698 mio.kr. Uudnyttede maksima omfatter tilsagte kreditfaciliteter, der ikke er udnyttede af kunden, og opstår typisk på kassekreditter.

Garantier for realkreditlån 310 mio.kr. er stillet over for Totalkredit og DLR Kredit og var oprindeligt inden for 80/60 % af ejendommenes værdi, hvorfor de som udgangspunkt anses som sikre garantier. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Indtrædelsesretten indgår med 310 mio.kr. i sikkerheder.

Både i 2016 og historisk har behovet for hensættelser og konstaterede tab på garantier været lav. Som følge heraf vurderes kreditrisikoen på andre garantier 388 mio.kr. at være beskedent.

Bankens udækkede kreditrisiko udgør 1.624 mio.kr. mod 1.416 mio.kr. ved udgangen af 2015. Den resterende kreditrisiko, efter nedskrivninger og kapitalreservationer, øges med 215 mio.kr. til 1.227 mio.kr., primært som følge af øgede garantier og uudnyttede maksima.

En forøgelse af kreditrisiciene kan påføre Banken tab eller indebære nedskrivningsbehov, risiko for endelige tab på allerede nedskrevne engagementer eller at behovet for kapitaldækning øges. Opgørelsen af risikoen afhænger meget af den enkelte sagsvurdering, hvor der sker et subjektivt skøn af om kunden kan og vil overholde sine forpligtelser, og om værdien af sikkerhederne er til stede.

Usikkerhed om kreditrisici

Kreditrisikoen baseres i kundernes vurderede tilbagebetalingsevne og i værdien af sikkerheder. Ved vurdering af tilbagebetalingsevnen lægger Banken vægt på en række økonomiske oplysninger samt Bankens kendskab til kunden. De økonomiske oplysninger tager for erhvervs-kunder udgangspunkt i kundens regnskaber og budget, og for private kunder i rådighedsbeløb og formueforhold.

I det omfang kundernes tilbagebetalingsevne eller værdien af sikkerheder ændres, vil det påvirke Bankens kreditrisiko. En forøgelse af kreditrisikoen kan påføre Banken tab, indebære nedskrivningsbehov eller yderligere kreditreservationer, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Der er i Banken fastlagt opgørelsesmetoder til værdiansættelse af sikkerheder. Bankens politik for værdiansættelse af ikke finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen vurderes som en konservativ markedsværdibetragtning.

Værdien af Bankens sikkerheder er forbundet med en betydelig risiko, idet ændringer i markedsværdierne kan føre til et behov for en revurdering af værdien af de stillede sikkerheder. Selv for engagementer, hvor de stillede sikkerheder er tilstrækkelige efter Bankens nuværende vurdering, er der fremadrettet en risiko på Bankens udlån og garantier til bl.a. ejendomssegmentet og landbrugssegmentet, idet værdien af de stillede sikkerheder og nedskrivningsbehov kan ændre sig, såfremt markedet ændrer sig.

Faldende salgspriser for fast ejendom, herunder erhvervs-ejendomme, landbrug og private ejendomme, generelle økonomiske konjunkturer eller andre forhold, der fører til faldende priser på værdipapirer eller andre sikkerheder, kan medføre, at værdien af de over for Banken stillede sikkerheder falder, og at sikkerhederne således ikke vil være tilstrækkelige til at dække kundens forpligtelser. Hvis sikkerhederne er illikvide, kan sikkerhederne muligvis ikke realiseres til dækning af kundens forpligtelser, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Banken har endvidere en forhøjet risiko på udlån og garantier inden for landbrugssektoren som følge af den fortsatte krise i branchen, herunder lave afregningspriser og betalingsudygtighed hos debitorer. Såfremt Bankens risiko på engagementer inden for landbrugssektoren får et større omfang, vil det kunne have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling. Hvis Banken ikke får yderligere sikkerhed eller ikke kan realisere sikkerheder som forventet, kan dette påføre Banken tab eller indebære forøgelse af nedskrivningsbehovet, risiko for endelige tab på allerede nedskrevne engagementer eller behov for kapitaldækning, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

32 Kreditrisiko - fortsat

Maksimal krediteksponering af udlån og garantier før nedskrivninger

Tabsgarantier for realkreditlån andrager t.kr. 309.828, ud af samlede garantier for t.kr. 697.618, og var oprindeligt inden for 60/80 % af ejendommenes værdi, hvorfor de som udgangspunkt anses som sikrede garantier. Garantierne er stillet overfor DLR Kredit og Totalkredit.

Der deponeres sikkerheder for engagementet, medmindre debtors indtægts- og formueforhold betinger andet. Normalt stilles de sikkerheder, der er naturlige for lånetypen, herunder ejerpantebreve i fast ejendom og løsøre samt deponering af kontant indestående og værdipapirer.

Sikkerheden stilles, selv om der på tidspunktet for sikkerhedens etablering ikke kan forventes nogen friværdi. Garantier, kautioner og andre sikkerheder kræves individuelt, når sagen betinger det.

| | Udlån | Garantier | Uudnyttet | Maksimal krediterisiko | Sikkerheder | Udækket krediterisiko |
|---|------------------|----------------|----------------|------------------------|------------------|-----------------------|
| Banken 2016 | | | | | | |
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 205.769 | 13.132 | 31.714 | 250.615 | 135.747 | 114.868 |
| Industri og råstofindvinding | 18.245 | 3.969 | 41.404 | 63.618 | 27.702 | 35.916 |
| Energiforsyning | 54.680 | 0 | 3.161 | 57.841 | 25.943 | 31.898 |
| Bygge og anlæg | 23.867 | 13.243 | 17.344 | 54.454 | 28.820 | 25.634 |
| Handel | 65.275 | 12.661 | 36.684 | 114.620 | 54.559 | 60.061 |
| Transport, hoteller og restauranter | 9.756 | 1.401 | 6.707 | 17.864 | 8.398 | 9.466 |
| Information og kommunikation | 1.832 | 0 | 2.571 | 4.403 | 0 | 4.403 |
| Finansiering og forsikring | 292.504 | 24.317 | 180.078 | 496.899 | 271.240 | 225.659 |
| Fast ejendom | 245.410 | 107.195 | 30.934 | 383.539 | 300.246 | 83.293 |
| Øvrige erhverv | 30.377 | 28.721 | 18.908 | 78.006 | 31.114 | 46.892 |
| Erhverv i alt | 947.715 | 204.639 | 369.505 | 1.521.859 | 883.769 | 638.090 |
| Private | 726.619 | 492.979 | 178.249 | 1.397.847 | 412.076 | 985.771 |
| I alt | 1.674.334 | 697.618 | 547.754 | 2.919.706 | 1.295.845 | 1.623.861 |

| | Udlån | Garantier | Uudnyttet | Maksimal krediterisiko | Sikkerheder | Udækket krediterisiko |
|---|------------------|----------------|----------------|------------------------|------------------|-----------------------|
| Banken 2015 | | | | | | |
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 217.120 | 5.991 | 22.302 | 245.413 | 135.513 | 109.900 |
| Industri og råstofindvinding | 37.463 | 4.969 | 25.463 | 67.895 | 26.454 | 41.441 |
| Energiforsyning | 54.194 | 307 | 4.188 | 58.689 | 31.135 | 27.554 |
| Bygge og anlæg | 30.509 | 11.332 | 20.691 | 62.532 | 28.950 | 33.582 |
| Handel | 80.926 | 21.450 | 37.916 | 140.292 | 70.044 | 70.248 |
| Transport, hoteller og restauranter | 12.444 | 4.315 | 13.051 | 29.810 | 11.411 | 18.399 |
| Information og kommunikation | 4.082 | 2.050 | 2.831 | 8.963 | 2.377 | 6.586 |
| Finansiering og forsikring | 231.520 | 25.962 | 65.210 | 322.692 | 142.857 | 179.835 |
| Fast ejendom | 244.619 | 111.202 | 28.103 | 383.924 | 297.374 | 86.550 |
| Øvrige erhverv | 58.135 | 20.577 | 29.732 | 108.444 | 42.136 | 66.308 |
| Erhverv i alt | 971.012 | 208.155 | 249.487 | 1.428.654 | 788.251 | 640.403 |
| Private | 644.144 | 340.089 | 165.697 | 1.149.930 | 373.567 | 776.363 |
| I alt | 1.615.156 | 548.244 | 415.184 | 2.578.584 | 1.161.818 | 1.416.766 |

32 Kreditrisiko - fortsat

Koncernen
2016

| | Udlån | Garantier | Uudnyttet | Maksimal kreditrisiko | Sikkerheder | Udækket kreditrisiko |
|---|------------------|----------------|----------------|--------------------------|------------------|-------------------------|
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 213.686 | 13.132 | 31.714 | 258.532 | 141.684 | 116.848 |
| Industri og råstofindvinding | 27.080 | 3.969 | 41.404 | 72.453 | 34.328 | 38.125 |
| Energiforsyning | 54.929 | 0 | 3.161 | 58.090 | 26.130 | 31.960 |
| Bygge og anlæg | 57.806 | 13.243 | 17.344 | 88.393 | 54.274 | 34.119 |
| Handel | 72.199 | 12.661 | 36.684 | 121.544 | 59.752 | 61.792 |
| Transport, hoteller og restauranter | 49.162 | 1.401 | 6.707 | 57.270 | 37.952 | 19.318 |
| Information og kommunikation | 16.833 | 0 | 2.571 | 19.404 | 11.210 | 8.194 |
| Finansiering og forsikring | 169.398 | 24.317 | 109.005 | 302.720 | 178.911 | 123.809 |
| Fast ejendom | 246.769 | 107.195 | 30.934 | 384.898 | 301.266 | 83.632 |
| Øvrige erhverv | 45.928 | 28.721 | 18.908 | 93.557 | 42.818 | 50.739 |
| Erhverv i alt | 953.790 | 204.639 | 298.432 | 1.456.861 | 888.325 | 568.536 |
| Private | 726.619 | 492.979 | 178.249 | 1.397.847 | 412.076 | 985.771 |
| I alt | 1.680.409 | 697.618 | 476.681 | 2.854.708 | 1.300.401 | 1.554.307 |

Koncernen
2015

| | Udlån | Garantier | Uudnyttet | Maksimal kreditrisiko | Sikkerheder | Udækket kreditrisiko |
|---|------------------|----------------|----------------|--------------------------|------------------|-------------------------|
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 222.217 | 5.991 | 22.302 | 250.510 | 140.100 | 110.410 |
| Industri og råstofindvinding | 42.149 | 4.969 | 25.463 | 72.581 | 30.672 | 41.909 |
| Energiforsyning | 54.904 | 307 | 4.188 | 59.399 | 31.774 | 27.625 |
| Bygge og anlæg | 50.338 | 11.332 | 20.691 | 82.361 | 46.796 | 35.565 |
| Handel | 89.527 | 21.450 | 37.916 | 148.893 | 77.784 | 71.109 |
| Transport, hoteller og restauranter | 25.902 | 4.315 | 13.051 | 43.268 | 23.524 | 19.744 |
| Information og kommunikation | 4.750 | 2.050 | 2.831 | 9.631 | 2.978 | 6.653 |
| Finansiering og forsikring | 170.587 | 25.962 | 50.893 | 247.442 | 75.357 | 172.085 |
| Fast ejendom | 246.572 | 111.202 | 28.103 | 385.877 | 299.132 | 86.745 |
| Øvrige erhverv | 67.928 | 20.577 | 29.732 | 118.237 | 50.949 | 67.288 |
| Erhverv i alt | 974.874 | 208.155 | 235.170 | 1.418.199 | 779.066 | 639.133 |
| Private | 644.144 | 340.089 | 165.697 | 1.149.930 | 373.567 | 776.363 |
| I alt | 1.619.018 | 548.244 | 400.867 | 2.568.129 | 1.152.633 | 1.415.496 |

Værdiansættelse af sikkerheder

Der er i Banken fastlagt opgørelsesmetoder til værdiansættelse af sikkerheder. Bankens politik for værdiansættelse af ikke finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen vurderes som en konservativ markedsværdibetragtning.

Sikkerheder i ejendomme værdiansættes efter følgende principper:

- * I landbrugsejendomme værdiansættes jorden til 140 t.kr. pr. hektar, stalde til 70 % af bogført værdi, staldinventar til 60 % af bogført værdi og stambesætning, der er omfattet af pantet, til 90 % af bogført værdi. Beboelsesdelen værdiansættes som privat beboelse. Herfra fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser.
- * Udlejningsejendomme værdiansættes til handelsværdien med udgangspunkt i en rentabilitetsberegning med forsigtige realistiske afkastkrav, fratrukket haircut til handelsomkostninger mv. Herfra fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser. Afkastkravet afhænger af beliggenhed samt om ejendommen udlejes til beboelse, kontor og butik, andet erhverv eller til blandet formål.
- * Andre erhvervsejendomme værdiansættes efter samme retningslinjer som udlejningsejendomme med udgangspunkt i, at en investor forventer et højere afkast af andre erhvervsejendomme end af udlejningsejendomme.
- * Privat beboelse værdiansættes til 80 % af handelsværdi eller vurdering fra kreditforening, såfremt ejendommen er handlet eller vurderet inden for det seneste år. Herfra fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser.

Sikkerheder i noterede værdipapirer værdiansættes til 90 % af kursværdien for obligationer og 80 % af kursværdien for aktier.

Kautioner fra privatpersoner og virksomheder værdiansættes ikke, uagtet banken tillægger disse værdi i en realisationsituation.

Faldende salgspriser for fast ejendom, herunder erhvervsejendomme, landbrug og private ejendomme, generelle økonomiske konjunkturer eller andre forhold, der fører til faldende priser på værdipapirer eller andre sikkerheder, kan medføre, at værdien af de stillede sikkerheder falder, og at sikkerhederne således ikke vil være tilstrækkelige til at dække kundens forpligtelser. Hvis sikkerhederne er illikvide, kan sikkerhederne muligvis ikke realiseres til dækning af kundens forpligtelser, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

32 Kreditrisiko - fortsat

| Sikkerhedstype / Branche | Landbrug | Fast ejendom Bygge og anlæg | Andre erhverv | Private | Sikkerheder i alt | Banken |
|--|----------------|--------------------------------|----------------|----------------|----------------------|--------|
| | | | | | | 2016 |
| Ejendom | 95.645 | 208.879 | 118.420 | 136.040 | 558.984 | 43 |
| Indtrædelsesret i realkreditpantebreve | 6.925 | 102.114 | 31.914 | 169.237 | 310.190 | 24 |
| Noterede værdipapirer | 494 | 7.998 | 16.271 | 37.304 | 62.067 | 5 |
| Biler | 0 | 615 | 155.651 | 48.899 | 205.165 | 16 |
| Anden sikkerhed | 32.683 | 9.460 | 96.701 | 20.595 | 159.439 | 12 |
| Sikkerheder i alt | 135.747 | 329.066 | 418.957 | 412.075 | 1.295.845 | 100 |
| Andel i % | 11 | 25 | 32 | 32 | 100 | |

| Sikkerhedstype / Branche | Landbrug | Fast ejendom Bygge og anlæg | Andre erhverv | Private | Sikkerheder i alt | Koncernen |
|--|----------------|--------------------------------|----------------|----------------|----------------------|-----------|
| | | | | | | 2015 |
| Ejendom | 98.822 | 202.159 | 82.910 | 167.520 | 551.411 | 48 |
| Indtrædelsesret i realkreditpantebreve | 5.318 | 108.985 | 51.295 | 124.096 | 289.694 | 25 |
| Noterede værdipapirer | 7.234 | 7.803 | 21.414 | 25.104 | 61.555 | 5 |
| Biler | 26 | 817 | 72.387 | 40.960 | 114.190 | 10 |
| Anden sikkerhed | 24.115 | 6.560 | 98.408 | 15.885 | 144.968 | 12 |
| Sikkerheder i alt | 135.515 | 326.324 | 326.414 | 373.565 | 1.161.818 | 100 |
| Andel i % | 12 | 28 | 28 | 32 | 100 | |

| Sikkerhedstype / Branche | Landbrug | Fast ejendom Bygge og anlæg | Andre erhverv | Private | Sikkerheder i alt | Koncernen |
|--|----------------|--------------------------------|----------------|----------------|----------------------|-----------|
| | | | | | | 2016 |
| Ejendom | 95.645 | 208.879 | 118.420 | 136.040 | 558.984 | 43 |
| Indtrædelsesret i realkreditpantebreve | 6.925 | 102.114 | 31.914 | 169.237 | 310.190 | 24 |
| Noterede værdipapirer | 494 | 7.998 | 16.271 | 37.304 | 62.067 | 5 |
| Biler | 5.937 | 27.089 | 127.796 | 48.899 | 209.721 | 16 |
| Anden sikkerhed | 32.683 | 9.460 | 96.701 | 20.595 | 159.439 | 12 |
| Sikkerheder i alt | 141.684 | 355.540 | 391.102 | 412.075 | 1.300.401 | 100 |
| Andel i % | 11 | 27 | 30 | 32 | 100 | |

| Sikkerhedstype / Branche | Landbrug | Fast ejendom Bygge og anlæg | Andre erhverv | Private | Sikkerheder i alt | Koncernen |
|--|----------------|--------------------------------|----------------|----------------|----------------------|-----------|
| | | | | | | 2015 |
| Ejendom | 98.822 | 202.159 | 82.910 | 167.520 | 551.411 | 48 |
| Indtrædelsesret i realkreditpantebreve | 5.318 | 108.985 | 51.295 | 124.096 | 289.694 | 25 |
| Noterede værdipapirer | 7.234 | 7.803 | 21.414 | 25.104 | 61.555 | 5 |
| Biler | 4.613 | 20.422 | 39.010 | 40.960 | 105.005 | 9 |
| Anden sikkerhed | 24.115 | 6.560 | 98.408 | 15.885 | 144.968 | 13 |
| Sikkerheder i alt | 140.102 | 345.929 | 293.037 | 373.565 | 1.152.633 | 100 |
| Andel i % | 12 | 30 | 25 | 33 | 100 | |

32 Kreditrisiko fortsat

Information om kreditkvaliteten på den del af udlånene, der hverken er i restance eller nedskrevne

| | 2016 | | 2015 | | Banken | |
|---|------------------------|----------------|----------------|----------------|--------|------|
| | Lidt forringet bonitet | | Normal bonitet | | 2016 | 2015 |
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 71.820 | 97.787 | 25.901 | 44.228 | | |
| Industri og råstofindvinding | 12.955 | 12.375 | 4.646 | 15.207 | | |
| Energiforsyning | 3.190 | 219 | 0 | 2.546 | | |
| Bygge- og anlæg | 7.635 | 16.732 | 8.179 | 6.501 | | |
| Handel | 14.803 | 15.414 | 33.421 | 38.954 | | |
| Transport, hoteller og restauranter | 7.147 | 2.335 | 1.908 | 2.859 | | |
| Information og kommunikation | 1.606 | 1.951 | 0 | 259 | | |
| Finansiering og forsikring | 171.711 | 133.581 | 40.743 | 21.969 | | |
| Fast ejendom | 108.575 | 63.698 | 19.949 | 24.092 | | |
| Øvrige erhverv | 13.339 | 27.261 | 13.384 | 17.606 | | |
| Erhverv i alt | 412.781 | 371.353 | 148.131 | 174.221 | | |
| Private | 333.997 | 291.619 | 233.372 | 201.381 | | |
| I alt | 746.778 | 662.972 | 381.503 | 375.602 | | |

Engagementer med væsentlige svaghedstegn, der hverken er i restance eller individuelt nedskrevet, udgør i niveauet 70 mio. kr., mod 71 mio. kr. i 2015, og vises ikke opdelt på brancher. Større engagementer kapitalreserveres ved opgørelsen af Bankens solvensbehov.

| | 2016 | | 2015 | | Koncernen | |
|---|------------------------|----------------|----------------|----------------|-----------|------|
| | Lidt forringet bonitet | | Normal bonitet | | 2016 | 2015 |
| Erhverv | | | | | | |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 74.771 | 99.650 | 30.617 | 47.463 | | |
| Industri og råstofindvinding | 18.769 | 15.952 | 7.342 | 15.860 | | |
| Energiforsyning | 3.274 | 737 | 164 | 2.737 | | |
| Bygge- og anlæg | 21.351 | 27.023 | 26.529 | 14.102 | | |
| Handel | 18.618 | 20.229 | 36.530 | 42.739 | | |
| Transport, hoteller og restauranter | 30.471 | 12.269 | 16.987 | 5.102 | | |
| Information og kommunikation | 4.855 | 2.619 | 8.841 | 259 | | |
| Finansiering og forsikring | 48.606 | 72.648 | 41.017 | 21.969 | | |
| Fast ejendom | 109.934 | 65.653 | 19.949 | 24.092 | | |
| Øvrige erhverv | 24.151 | 36.160 | 17.664 | 18.018 | | |
| Erhverv i alt | 354.800 | 352.940 | 205.640 | 192.341 | | |
| Private | 333.997 | 291.619 | 233.372 | 201.381 | | |
| I alt | 688.797 | 644.559 | 439.012 | 393.722 | | |

Engagementer med væsentlige svaghedstegn, der hverken er i restance eller individuelt nedskrevet, udgør i niveauet 75 mio. kr., mod 74 mio. kr. i 2015, og vises ikke opdelt på brancher. Større engagementer kapitalreserveres ved opgørelsen af Koncernens solvensbehov.

| | 2016 | | 2015 | | Banken | |
|--|---------------|------------------|---------------|------------------|--------|------|
| | Restancebeløb | Udlån i restance | Restancebeløb | Udlån i restance | 2016 | 2015 |
| Restancebeløb for udlån, der ikke er nedskrevne | | | | | | |
| 1-30 dage | 6.639 | 94.922 | 879 | 107.879 | | |
| 31-60 dage | 114 | 7.551 | 386 | 9.381 | | |
| 61-90 dage | 292 | 23.798 | 218 | 15.421 | | |
| >90 dage | 40 | 4.828 | 31 | 331 | | |
| I alt | 7.085 | 131.099 | 1.514 | 133.012 | | |

| | 2016 | | 2015 | | Koncernen | |
|--------------|---------------|------------------|---------------|------------------|-----------|------|
| | Restancebeløb | Udlån i restance | Restancebeløb | Udlån i restance | 2016 | 2015 |
| 1-30 dage | 6.639 | 94.922 | 879 | 107.879 | | |
| 31-60 dage | 114 | 7.551 | 386 | 9.381 | | |
| 61-90 dage | 292 | 23.798 | 218 | 15.421 | | |
| >90 dage | 40 | 4.828 | 31 | 331 | | |
| I alt | 7.085 | 131.099 | 1.514 | 133.012 | | |

Overtræk opstår typisk ultimo kvartalet i forbindelse med, at betaling af ydelser og rentetilskrivninger sker få dage før indtægter er modtaget og konteret. I posten 1-30 dage indgår derfor engagementer, der alene er i overtræk i en kort periode og dermed ikke tillægges væsentlig kreditmæssig betydning.

32 Kreditrisiko fortsat

Fordeling af udlån der er individuelt nedskrevne

Objektiv indikation for værdiforringelse anses i det mindste at være indtruffet, når en eller flere af følgende begivenheder har fundet sted:

- 1) låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- 2) låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- 3) pengeinstituttet yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller
- 4) det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Hvor det er vurderet, at der er objektiv indikation for værdiforringelse, er der foretaget beregning af nedskrivningsbehov.

| | | | | Banken 2016 |
|---|----------------|--------------------|---------------------|------------------------|
| | Udlån | Sikkerheder | Nedskrivning | Blanko |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 71.260 | 26.519 | 42.037 | 2.704 |
| Industri og råstofindvinding | 93 | 0 | 93 | 0 |
| Energiforsyning | 51.491 | 24.707 | 24.965 | 1.819 |
| Bygge- og anlægsvirksomhed | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Handel | 12.483 | 6.991 | 3.378 | 2.114 |
| Transport, hoteller og restauranter | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Information og kommunikation | 308 | 0 | 307 | 1 |
| Finansiering og forsikring | 42.208 | 11.735 | 26.158 | 4.315 |
| Fast ejendom | 90.044 | 55.871 | 29.690 | 4.483 |
| Øvrige erhverv | 3.499 | 1.717 | 1.661 | 121 |
| Erhverv i alt | 271.386 | 127.540 | 128.289 | 15.557 |
| Private | 73.402 | 8.796 | 56.561 | 8.045 |
| I alt | 344.788 | 136.336 | 184.850 | 23.602 |

| | | | | Banken 2015 |
|---|----------------|--------------------|---------------------|------------------------|
| | Udlån | Sikkerheder | Nedskrivning | Blanko |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 66.979 | 23.310 | 37.809 | 5.860 |
| Industri og råstofindvinding | 4.148 | 548 | 3.113 | 487 |
| Energiforsyning | 51.430 | 25.464 | 11.352 | 14.614 |
| Bygge- og anlægsvirksomhed | 191 | 0 | 181 | 10 |
| Handel | 14.850 | 6.075 | 6.532 | 2.243 |
| Transport, hoteller og restauranter | 1.293 | 51 | 1.236 | 6 |
| Information og kommunikation | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Finansiering og forsikring | 73.227 | 24.115 | 44.807 | 4.305 |
| Fast ejendom | 86.876 | 53.605 | 26.869 | 6.402 |
| Øvrige erhverv | 5.887 | 1.513 | 3.560 | 814 |
| Erhverv i alt | 304.881 | 134.681 | 135.459 | 34.741 |
| Private | 67.440 | 8.080 | 53.537 | 5.823 |
| I alt | 372.321 | 142.761 | 188.996 | 40.564 |

32 Kreditrisiko fortsat

| | Koncernen | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|---------------|
| | Udlån | Sikkerheder | Nedskrivning | Blanko |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 71.260 | 26.519 | 42.037 | 2.704 |
| Industri og råstofindvinding | 93 | 0 | 93 | 0 |
| Energiforsyning | 51.491 | 24.707 | 24.965 | 1.819 |
| Bygge- og anlægsvirksomhed | 1.434 | 0 | 1.434 | 0 |
| Handel | 12.483 | 6.991 | 3.378 | 2.114 |
| Transport, hoteller og restauranter | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Information og kommunikation | 308 | 0 | 307 | 1 |
| Finansiering og forsikring | 42.208 | 11.735 | 26.158 | 4.315 |
| Fast ejendom | 90.044 | 55.871 | 29.690 | 4.483 |
| Øvrige erhverv | 3.499 | 1.717 | 1.661 | 121 |
| Erhverv i alt | 272.820 | 127.540 | 129.723 | 15.557 |
| Private | 73.402 | 8.796 | 56.561 | 8.045 |
| I alt | 346.222 | 136.336 | 186.284 | 23.602 |

| | Koncernen | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|---------------|
| | Udlån | Sikkerheder | Nedskrivning | Blanko |
| Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri | 66.979 | 23.310 | 37.809 | 5.860 |
| Industri og råstofindvinding | 4.148 | 548 | 3.113 | 487 |
| Energiforsyning | 51.430 | 25.464 | 11.352 | 14.614 |
| Bygge- og anlægsvirksomhed | 1.683 | 0 | 1.673 | 10 |
| Handel | 14.850 | 6.075 | 6.532 | 2.243 |
| Transport, hoteller og restauranter | 1.293 | 51 | 1.236 | 6 |
| Information og kommunikation | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Finansiering og forsikring | 73.227 | 24.115 | 44.807 | 4.305 |
| Fast ejendom | 86.876 | 53.605 | 26.869 | 6.402 |
| Øvrige erhverv | 5.887 | 1.513 | 3.560 | 814 |
| Erhverv i alt | 306.373 | 134.681 | 136.951 | 34.741 |
| Private | 67.440 | 8.080 | 53.537 | 5.823 |
| I alt | 373.813 | 142.761 | 190.488 | 40.564 |

Fordeling af udlån og garantier på engagementsstørrelser

| | 2016 | | 2015 | |
|--|-----------|----------------|-----------|----------------|
| | 2016 | 2016 | 2015 | 2015 |
| Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser | | | | |
| Over 5 mio.kr. til 10 mio.kr. | 13 | 88.711 | 12 | 86.118 |
| Over 10 mio.kr. til 20 mio.kr. | 10 | 154.892 | 13 | 157.992 |
| Over 20 mio.kr. til 50 mio.kr. | 14 | 372.961 | 15 | 405.908 |
| Over 50 mio.kr. til 100 mio.kr. | 3 | 187.326 | 4 | 258.865 |
| Over 100 mio.kr. til 200 mio.kr. | 1 | 134.126 | 0 | 0 |
| Udlån og garantier på engagementer over 5 mio.kr. i alt | 41 | 938.016 | 44 | 908.883 |

| | 2016 | | 2015 | |
|--|-----------|----------------|-----------|----------------|
| | 2016 | 2016 | 2015 | 2015 |
| Over 5 mio.kr. til 10 mio.kr. | 13 | 88.711 | 12 | 86.118 |
| Over 10 mio.kr. til 20 mio.kr. | 10 | 154.892 | 13 | 157.992 |
| Over 20 mio.kr. til 50 mio.kr. | 14 | 372.961 | 15 | 405.908 |
| Over 50 mio.kr. til 100 mio.kr. | 3 | 187.326 | 3 | 197.932 |
| Over 100 mio.kr. til 200 mio.kr. | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Udlån og garantier på engagementer over 5 mio.kr. i alt | 40 | 803.890 | 43 | 847.950 |

33 Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er identiske for Banken og Koncernen.

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Som *Andre aktiver* henholdsvis *Andre passiver* indgår positive henholdsvis negative markedsværdier af finansielle instrumenter.

| | 2016 | | 2015 | |
|---|------------------|-----------------------|------------------|-----------------------|
| | Nominal værdi | Netto markedsværdi | Nominal værdi | Netto markedsværdi |
| Til og med 3 måneder | | | | |
| Valutakontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 84.546 | 4.897 | 154.653 | 25.145 |
| Terminer/futures salg | 240.647 | -1.023 | 307.491 | -2.809 |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 6.052 | 119 | 0 | 0 |
| Terminer/futures salg | 6.052 | -113 | 0 | 0 |
| Over 3 måneder til og med 1 år | | | | |
| Valutakontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 15.384 | 90 | 0 | 0 |
| Terminer/futures salg | 15.384 | -78 | 0 | 0 |
| Swaps | 25.346 | 0 | 0 | 0 |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Swaps | 0 | 0 | 99.591 | -1.461 |
| Over 1 år og til og med 5 år | | | | |
| Valutakontrakter: | | | | |
| Swaps | 0 | 0 | 25.336 | 0 |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Swaps | 30.106 | 0 | 30.106 | 0 |
| Over 5 år | | | | |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Swaps | 25.166 | 0 | 25.233 | 0 |
| Afledte finansielle instrumenter i alt | | | | |
| Valutakontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 99.931 | 4.987 | 154.653 | 25.145 |
| Terminer/futures salg | 256.031 | -1.102 | 307.491 | -2.809 |
| Swaps | 25.346 | 0 | 25.336 | 0 |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 6.052 | 119 | | |
| Terminer/futures salg | 6.052 | -113 | | |
| Swaps | 55.272 | -337 | 154.930 | -1.461 |
| Netto markedsværdi i alt | | 3.554 | | 20.875 |

Afledte finansielle instrumenter brutto

| | 2016 | | 2015 | |
|----------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| | Markedsværdi | | Markedsværdi | |
| | Positiv | Negativ | Positiv | Negativ |
| Valutakontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 5.080 | 93 | 25.473 | 328 |
| Terminer/futures salg | 293 | 1.395 | 1.171 | 3.980 |
| Swaps | 5.426 | 5.426 | 5.352 | 5.352 |
| Rentekontrakter: | | | | |
| Terminer/futures køb | 119 | 0 | 0 | 0 |
| Terminer/futures salg | 0 | 113 | 0 | 0 |
| Swaps | 4.416 | 4.753 | 5.010 | 6.471 |
| Brutto markedsværdi i alt | 15.334 | 11.780 | 37.006 | 16.131 |

33 Afdelte finansielle instrumenter – fortsat

| | 2016 | 2016 | 2016 Nominel værdi | 2015 Nominel værdi |
|--|------|------|--------------------------|--------------------------|
| Uafviklede spotforretninger | | | | |
| Renteforretninger køb | | | 503 | 1.088 |
| Renteforretninger salg | | | 503 | 1.088 |
| Aktieforretninger køb | | | 5 | 653 |
| Aktieforretninger salg | | | 5 | 653 |
| Uafviklede spotforretninger i alt | | | 1.016 | 3.482 |

| | Markedsværdi | | | 2015 Netto |
|--|-----------------|-----------------|---------------|---------------|
| | 2016 Positiv | 2016 Negativ | 2016 Netto | |
| Markedsværdi af uafviklede spotforretninger | | | | |
| Renteforretninger køb | 1 | 0 | 1 | 0 |
| Renteforretninger salg | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Aktieforretninger køb | 1 | 1 | 0 | 1 |
| Aktieforretninger salg | 1 | 1 | 0 | -1 |
| Markedsværdi af uafviklede spotforretninger i alt | 3 | 2 | 1 | 1 |

34 Afdækning med afledte finansielle instrumenter

Banken foretager afdækning af renterisici på fastforrentede aktiver og forpligtelser (dagsværdisikring). Afdækningens effektivitet måles løbende. Til afdækning af renterisikoen på fastforrentede udlån er der foretaget dagsværdisikring med finansielle instrumenter.

| | Banken | | Koncernen | |
|---|--------|--------|-----------|--------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Udlån til amortiseret kostpris, der er afdækket | 0 | 34.581 | 0 | 34.581 |
| Kursregulering til dagsværdi | 0 | 1.017 | 0 | 1.017 |
| Renteswaps < 5 år, nominel værdi | 0 | 50.000 | 0 | 50.000 |
| Renteswaps < 5 år, markedsværdi | 0 | -1.017 | 0 | -1.017 |
| Kursreguleringer via driften | 0 | 0 | 0 | 0 |

35 Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser

Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser er identisk for Banken og Koncernen.

Noten omfatter finansielle aktiver og forpligtelser, som er underlagt en modregningsaftale (master netting agreements), samt sikkerhedsstillelse ved derivathandler. Der er ikke foretaget modregning i balancen, hvorfor de anførte finansielle aktiver og forpligtelser i balancen er brutto.

| | 2016 | | | 2015 | | |
|--------------------------------------|--|--|---------------|--|--|--------------|
| | Kreditinstitutter og centralbanker | Afledte finansielle instrumenter | I alt | Kreditinstitutter og centralbanker | Afledte finansielle instrumenter | I alt |
| Finansielle aktiver i balancen | 0 | 289 | 289 | 0 | 879 | 879 |
| Forpligtelser med modregningsret | 0 | 289 | 289 | 0 | 879 | 879 |
| Netto | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Finansielle forpligtelser i balancen | 0 | 11.159 | 11.159 | 0 | 16.033 | 16.033 |
| Forpligtelser med modregningsret | 0 | 289 | 289 | 0 | 879 | 879 |
| Afgivne finansielle sikkerheder | 0 | 512 | 512 | 0 | 5.433 | 5.433 |
| Netto | 0 | 10.358 | 10.358 | 0 | 9.721 | 9.721 |

36 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at Banken ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Banken har som målsætning at have en likviditetsoverdækning på minimum 50 % målt i forhold til lovkrav om likviditet. Forholdet mellem indlån og udlån overvåges tæt, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig finansiering af Bankens aktiver, herunder specielt udlån. Den generelle likviditetsrisiko styres ud fra rammer, der er besluttet af Bankens bestyrelse, og opgøres efter Finanstilsynets regler.

Likviditetsoverdækning

I henhold til § 152 i Lov om finansiel virksomhed skal pengeinstitutter til enhver tid have likviditet til rådighed i form af likvide aktiver, svarende til 10 % af de reducerede gælds- og garantiforpligtelser og 15 % af den samlede gæld med kortere opsigelsesvarsel end en måned.

| | Banken | | Koncernen | |
|--|---------|---------|-----------|---------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Likviditetsoverdækning i forhold til lovkrav i % | 241,7 | 242,4 | 240,6 | 241,4 |
| Likviditetsoverdækning i forhold til lovkrav i kr. | 717.108 | 667.895 | 716.142 | 667.071 |
| Indlånsoverskud | 712.000 | 710.920 | 707.360 | 708.550 |

37 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter

Forfaldsoversigten omfatter de pengestrømme, der vedrører betaling af hovedstolen og estimerede renter og fordeling er foretaget ud fra betalingstidspunkt i henhold til kontraktlige aftaler herom.

| | Anfordring | Til og med 1 år | Over 1 år til 5 år | Banken 2016 Over 5 år |
|---|------------------|--------------------|-----------------------|-----------------------------|
| Ikke afledte finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og | | | | |
| Anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 61.739 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter | 46.664 | 89.011 | 0 | 0 |
| Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris | 433.681 | 331.375 | 656.450 | 406.424 |
| Obligationer | 320.790 | 0 | 0 | 0 |
| Aktier mv. | 1.705 | 0 | 0 | 35.101 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 496.743 |
| Ikke afledte finansielle aktiver i alt | 864.579 | 420.386 | 656.450 | 938.268 |
| Afledte finansielle aktiver | 0 | 10.800 | 1.239 | 3.295 |
| Finansielle aktiver i alt | 864.579 | 431.186 | 657.689 | 941.563 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.336 | 0 | 0 | 0 |
| Indlån og anden gæld | 1.292.010 | 151.525 | 68.184 | 201.340 |
| Indlån i puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 496.743 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 3.504 | 42.256 | 0 |
| Finansielle garantier | 0 | 310.296 | 309.828 | 0 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt | 1.330.346 | 465.325 | 420.268 | 698.083 |
| Afledte finansielle forpligtelser | 0 | 6.915 | 1.239 | 3.626 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 1.330.346 | 472.240 | 421.507 | 701.709 |
| | Anfordring | Til og med 1 år | Over 1 år til 5 år | 2015 Over 5 år |
| Ikke afledte finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og | | | | |
| anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 266.974 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter | 87.155 | 109 | 436 | 1.089 |
| Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris | 338.301 | 428.620 | 873.970 | 1.141.097 |
| Obligationer | 186.585 | 19.493 | 7.964 | 20.193 |
| Aktier mv. | 2.680 | 0 | 0 | 31.717 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 424.463 |
| Ikke afledte finansielle aktiver i alt | 881.695 | 448.222 | 882.370 | 1.618.559 |
| Afledte finansielle aktiver | 0 | 27.215 | 6.919 | 2.872 |
| Finansielle aktiver i alt | 881.695 | 475.437 | 889.289 | 1.621.431 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.326 | 0 | 0 | 0 |
| Indlån og anden gæld | 1.182.101 | 482.270 | 242.126 | 425.800 |
| Indlån i puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 424.463 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 3.504 | 51.016 | 0 |
| Finansielle garantier | 0 | 186.247 | 289.694 | 0 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt | 1.220.427 | 672.021 | 582.836 | 850.263 |
| Afledte finansielle forpligtelser | 0 | 5.865 | 6.956 | 3.310 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 1.220.427 | 677.886 | 589.792 | 853.573 |

37 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter - fortsat

| | Koncernen | | | |
|---|------------------|--------------------|-----------------------|------------------|
| | 2016 | | | |
| | Anfordring | Til og med 1 år | Over 1 år til 5 år | Over 5 år |
| Ikke afledte finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 61.739 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter | 46.664 | 89.011 | 0 | 0 |
| Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris | 304.469 | 327.638 | 736.035 | 464.429 |
| Obligationer | 320.790 | 0 | 0 | 0 |
| Aktier mv. | 1.705 | 0 | 0 | 35.101 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 496.743 |
| Ikke afledte finansielle aktiver i alt | 735.367 | 416.649 | 736.035 | 996.273 |
| Afledte finansielle aktiver | 0 | 10.800 | 1.239 | 3.295 |
| Finansielle aktiver i alt | 735.367 | 427.449 | 737.274 | 999.568 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.336 | 0 | 0 | 0 |
| Indlån og anden gæld | 1.292.010 | 151.525 | 68.184 | 201.340 |
| Indlån i puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 496.743 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 3.504 | 42.256 | 0 |
| Finansielle garantier | 0 | 310.296 | 309.828 | 0 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt | 1.330.346 | 465.325 | 420.268 | 698.083 |
| Afledte finansielle forpligtelser | 0 | 6.915 | 1.239 | 3.626 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 1.330.346 | 472.240 | 421.507 | 701.709 |
| | | | | 2015 |
| | Anfordring | Til og med 1 år | Over 1 år til 5 år | Over 5 år |
| Ikke afledte finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 266.974 | 0 | 0 | 0 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter | 87.155 | 109 | 436 | 1.089 |
| Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris | 282.616 | 442.651 | 931.783 | 1.173.427 |
| Obligationer | 186.585 | 19.493 | 7.964 | 20.193 |
| Aktier mv. | 2.680 | 0 | 0 | 31.717 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 424.463 |
| Ikke afledte finansielle aktiver i alt | 826.010 | 462.253 | 940.183 | 1.650.889 |
| Afledte finansielle aktiver | 0 | 27.215 | 6.919 | 2.872 |
| Finansielle aktiver i alt | 826.010 | 489.468 | 947.102 | 1.653.761 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.326 | 0 | 0 | 0 |
| Indlån og anden gæld | 1.182.101 | 482.270 | 242.126 | 425.800 |
| Indlån i puljeordninger | 0 | 0 | 0 | 424.463 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 3.504 | 51.016 | 0 |
| Finansielle garantier | 0 | 186.247 | 289.694 | 0 |
| Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt | 1.220.427 | 672.021 | 582.836 | 850.263 |
| Afledte finansielle forpligtelser | 0 | 5.865 | 6.956 | 3.310 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 1.220.427 | 677.886 | 589.792 | 853.573 |

38 Markedsrisiko

Risikoen for, at markedsværdien af Bankens finansielle aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene, kaldes under ét "markedsrisici". Indgåelse af markedsrisici er en naturlig del af Bankens virksomhed med betydning for Bankens samlede indtjening. Banken arbejder med følgende typer af risici på markedsrisikoområdet: Renterisici, valutarisici og andre prisrisici, herunder aktierisici.

Det følger af Bankens markedsrisikopolitik, at Bankens samlede markedsrisiko skal være passende forsigtig, ligesom der er fastsat konkrete rammer for indgåelse af markedsrisici i bestyrelsens retningslinjer til direktionen. Overvågning af markedsrisici og kontrol af de fastsatte rammer sker på daglig basis. Afvigelser meddeles straks til direktionen. Bestyrelsen modtager hvert kvartal rapportering om udviklingen i samtlige de fastsatte grænser på markedsrisikoområdet.

Følsomhedsanalyse

Ved overvågning af markedsrisici og opgørelse af den nødvendige basiskapital udføres en række følsomhedsberegninger, som inkluderer følgende markedsrisici:

Renterisiko

Såfremt den gennemsnitlige rente ultimo året havde været 1 % højere, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

Valutarisiko

Ved en valutakursstigning ultimo året på 2,5 % af valutakursindikator 1, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

Aktierisiko

Hvis værdien af Bankens aktiebeholdning ultimo året havde været 10 % lavere, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

| | Banken | | Koncernen | |
|--------------|--------|--------|-----------|--------|
| | 2016 | 2015 | 2016 | 2015 |
| Renterisiko | -3.903 | -1.721 | -4.242 | -2.053 |
| Valutarisiko | -225 | -131 | -225 | -131 |
| Aktierisiko | -3.681 | -3.440 | -3.681 | -3.440 |

39 Oplysning om dagsværdi og amortiseret kostpris

Finansielle instrumenter indgår i balancen enten til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Nedenstående tabel opdeler for hver regnskabspost finansielle instrumenter efter værdiansættelsesmetode. For den dagsværdisikrede del af udlån til amortiseret kostpris oplyses dagsværdi.

| | Banken | | Koncernen | |
|---|----------------|----------------------|----------------|----------------------|
| | Dagsværdi | Amortiseret kostpris | Dagsværdi | Amortiseret kostpris |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 0 | 61.739 | 0 | 61.739 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 0 | 135.675 | 0 | 135.675 |
| Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris | 0 | 1.481.414 | 0 | 1.486.054 |
| Udlån og tilgodehavender | 0 | 1.678.828 | 0 | 1.683.468 |
| Obligationer til dagsværdi | 320.790 | 0 | 320.790 | 0 |
| Aktier mv. | 36.806 | 0 | 36.806 | 0 |
| Henført til dagsværdi over resultatopgørelsen | 357.596 | 0 | 357.596 | 0 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 496.743 | 0 | 496.743 | 0 |
| Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 15.331 | 0 | 15.331 | 0 |
| Handelsbeholdning | 512.074 | 0 | 512.074 | 0 |
| Finansielle aktiver i alt | 869.670 | 1.678.828 | 869.670 | 1.683.468 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 0 | 38.335 | 0 | 38.335 |
| Indlån og anden gæld | 0 | 1.696.671 | 0 | 1.696.671 |
| Indlån i puljeordninger | 496.743 | 0 | 496.743 | 0 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 36.650 | 0 | 36.650 |
| Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris | 496.743 | 1.771.656 | 496.743 | 1.771.656 |
| Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 11.440 | 0 | 11.440 | 0 |
| Handelsbeholdningen | 11.440 | 0 | 11.440 | 0 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 508.183 | 1.771.656 | 508.183 | 1.771.656 |

39 Oplysning om dagsværdi og amortiseret kostpris – fortsat

| | Banken | | Koncernen | |
|---|----------------|----------------------|----------------|----------------------|
| | 2015 | | 2015 | |
| | Dagsværdi | Amortiseret kostpris | Dagsværdi | Amortiseret kostpris |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 0 | 266.974 | 0 | 266.974 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 0 | 87.155 | 0 | 87.155 |
| Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris | 34.581 | 1.382.287 | 34.581 | 1.384.657 |
| Udlån og tilgodehavender | 34.581 | 1.736.416 | 34.581 | 1.738.786 |
| Obligationer til dagsværdi | 204.134 | 0 | 204.134 | 0 |
| Aktier mv. | 34.397 | 0 | 34.397 | 0 |
| Henført til dagsværdi over resultatopgørelsen | 238.531 | 0 | 238.531 | 0 |
| Aktiver tilknyttet puljeordninger | 424.463 | 0 | 424.463 | 0 |
| Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 37.006 | 0 | 37.006 | 0 |
| Handelsbeholdning | 461.469 | 0 | 461.469 | 0 |
| Finansielle aktiver i alt | 734.581 | 1.736.416 | 734.581 | 1.738.786 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 0 | 38.326 | 0 | 38.326 |
| Indlån og anden gæld | 0 | 1.703.325 | 0 | 1.703.325 |
| Indlån i puljeordninger | 424.463 | 0 | 424.463 | 0 |
| Efterstillede kapitalindskud | 0 | 36.510 | 0 | 36.510 |
| Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris | 424.463 | 1.778.161 | 424.463 | 1.778.161 |
| Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 16.131 | 0 | 16.131 | 0 |
| Handelsbeholdningen | 16.131 | 0 | 16.131 | 0 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 440.594 | 1.778.161 | 440.594 | 1.778.161 |

40 Dagsværdi hierarki

Dagsværdihierarkiet er identisk for Banken og Koncernen.

For aktiver og forpligtelser indregnet i balancen til dagsværdi, er målingen af dagsværdien inddelt i 3 niveauer:

Niveau 1 Noterede priser i et aktivt marked for samme type instrument.

Niveau 2 Noterede priser i et aktivt marked for lignende aktiver eller forpligtelser eller andre værdiansættelsesmetoder,

Niveau 3 Værdiansættelsesmetoder, hvor væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata.

| | Niveau 1 Noterede priser | Niveau 2 Observerbare input | Niveau 3 Ikke observer- bare input | I alt |
|---|--------------------------------|-----------------------------------|--|----------------|
| 2016 | | | | |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Obligationer | 300.790 | 0 | 20.000 | 320.790 |
| Aktier | 1.707 | 23.066 | 12.033 | 36.806 |
| Aktiver i puljeordninger | 493.910 | 0 | 0 | 493.910 |
| Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 0 | 15.331 | 0 | 15.331 |
| Finansielle aktiver i alt | 796.407 | 38.397 | 32.033 | 866.837 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Indlån i puljeordninger | 493.910 | 0 | 0 | 493.910 |
| Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 0 | 11.440 | 0 | 11.440 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 493.910 | 11.440 | 0 | 505.350 |
| Såfremt den faktiske handelsværdi for niveau 3 aktier afviger +/- 10 % fra dagsværdien, påvirkes resultatet med | | | 1.203 | |
| Såfremt kredittillægget på niveau 3 obligationer var 3 % højere, påvirkes resultatet med | | | 600 | |
| 2015 | | | | |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Obligationer | 186.585 | 17.549 | 0 | 204.134 |
| Aktier | 2.807 | 20.289 | 11.301 | 34.397 |
| Aktiver i puljeordninger | 405.112 | 1.957 | 0 | 407.069 |
| Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 0 | 37.006 | 0 | 37.006 |
| Finansielle aktiver i alt | 594.504 | 76.801 | 11.301 | 682.606 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Indlån i puljeordninger | 405.112 | 1.957 | 0 | 407.069 |
| Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter | 0 | 16.131 | 0 | 16.131 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 405.112 | 18.088 | 0 | 423.200 |
| Såfremt den faktiske handelsværdi afviger +/- 10 % fra dagsværdien på niveau 3, påvirkes resultatet med | | | 1.130 | |
| Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi baseret på ikke-observerbare priser (niveau 3) | | | | |
| | | | 2016 | 2015 |
| Regnskabsmæssig værdi primo | | | 11.302 | 10.853 |
| Kursreguleringer i resultatopgørelsen | | | 676 | 449 |
| Køb | | | 20.055 | 0 |
| Regnskabsmæssig værdi ultimo | | | 32.033 | 11.302 |

41 Dagsværdi af finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kostpris

Oplysninger om dagsværdi for finansielle instrumenter beregnes til amortiseret kostpris baseret på nedenstående vurderinger:

- * For udlån til amortiseret kostpris vurderes de indregnede nedskrivninger at svare til dagsværdireguleringen af kreditrisikoen. Dagsværdien vurderes i al væsentlighed at svare til den regnskabsmæssige værdi.
- * For indlån, udstedte obligationer og efterstillede kapitalindskud vurderes dagsværdien i al væsentlighed at svare til den regnskabsmæssige værdi.

Dagsværdihierarki for finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi

Finansielle instrumenter indregnes og måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris som beskrevet i anvendt regnskabspraksis. For finansielle instrumenter, der prissættes på aktive markeder, opgøres dagsværdien på baggrund af markedsprisen heraf på balancedagen.

For unoterede aktier måles dagsværdien på grundlag af værdiansættelsesmetoder, der fastsættes med udgangspunkt i en forventet og beregnet prisfastsættelse mellem uafhængige parter. Udlån målt til dagsværdi er afdækket fuldt ud ved afledte finansielle instrumenter.

| | Banken | | Koncernen | |
|---|------------------|----------------------|------------------|----------------------|
| | 2016 | | 2016 | |
| | Dagsværdi | Amortiseret kostpris | Dagsværdi | Amortiseret kostpris |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 61.739 | 61.739 | 61.739 | 61.739 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 135.675 | 135.675 | 135.675 | 135.675 |
| Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris | 1.485.993 | 1.481.414 | 1.490.633 | 1.486.054 |
| Finansielle aktiver i alt | 1.683.407 | 1.678.828 | 1.688.047 | 1.683.468 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.335 | 38.335 | 38.335 | 38.335 |
| Indlån og anden gæld inkl. puljeordninger | 2.193.414 | 2.193.414 | 2.193.414 | 2.193.414 |
| Efterstillede kapitalindskud | 37.000 | 36.650 | 37.000 | 36.650 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 2.268.749 | 2.268.399 | 2.268.749 | 2.268.399 |
| | | | | |
| | Banken | | Koncernen | |
| | 2015 | | 2015 | |
| | Dagsværdi | Amortiseret kostpris | Dagsværdi | Amortiseret kostpris |
| Finansielle aktiver | | | | |
| Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker | 266.974 | 266.974 | 266.974 | 266.974 |
| Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker | 87.155 | 87.155 | 87.155 | 87.155 |
| Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris | 1.420.952 | 1.416.868 | 1.423.322 | 1.419.238 |
| Finansielle aktiver i alt | 1.775.081 | 1.770.997 | 1.777.451 | 1.773.367 |
| Finansielle forpligtelser | | | | |
| Gæld til kreditinstitutter og centralbanker | 38.326 | 38.326 | 38.326 | 38.326 |
| Indlån og anden gæld inkl. puljeordninger | 2.127.788 | 2.127.788 | 2.127.788 | 2.127.788 |
| Efterstillede kapitalindskud | 37.000 | 36.510 | 37.000 | 36.510 |
| Finansielle forpligtelser i alt | 2.203.114 | 2.202.624 | 2.203.114 | 2.202.624 |

42 Nærtstående parter

Koncernen

Størrelsen af lån til, samt pant, kautioner eller garantier stillet for medlemmerne i Bankens
Direktion (Tabsgaranti for realkreditlån)
Bestyrelse

| | Rentesatser | Lån mv. | Lån mv. |
|--|-------------|---------|---------|
| | - | 207 | 207 |
| | gns. 7,84 | 450 | 517 |

Modtagne sikkerheder fra medlemmerne i Bankens

Direktion
Bestyrelse

| | Sikkerhed | Sikkerhed |
|--|-----------|-----------|
| | 207 | 207 |
| | 250 | 317 |

Alle engagementer er ydet på markedsmæssige vilkår, herunder såvel rente- som garantiprovisioner.

Om vederlag til bestyrelse og direktion mv. henvises til note 6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration.

Banken

Mellemværende med tilknyttede virksomheder, Dansk Erhvervsfinansiering A/S

Udlån og andre tilgodehavender

Rentesats

Ansvarligt lån

Rentesats

Renter af udlån og andre tilgodehavender

Andre driftsindtægter (huseje mv.)

| | | |
|--|---------|--------|
| | 129.126 | 62.590 |
| | 1,25 | 1,50 |
| | 5.000 | 5.000 |
| | 3,00 | 3,00 |
| | 1.281 | 838 |
| | 68 | 67 |

Løbende mellemværende forrentes på markedsbaserede vilkår.

Koncerninterne ydelser afregnes på markedsvilkår eller omkostningsdækkende basis.

Koncerninterne handler med værdipapirer og andre aktiver afregnes til markedspriser.

43 Aktiebesiddelser

Af Bankens samlede aktiekapital besidder

Direktør Heine Delbing, Odense, i procent

Af Bankens samlede aktiekapital og stemmeretter besidder

Gartnerivænget Vissenbjerg ApS, Aarup, i procent

| | | |
|--|-------|-------|
| | 12,89 | 12,03 |
| | 11,56 | 11,56 |

Aktiebesiddelser ved bestyrelse, direktion og nærtstående

Poul Fischer, bestyrelsesformand

Merete Vangsøe Simonsen, næstformand

Peter Schak Larsen, menigt bestyrelsesmedlem og formand for revisionsudvalget

Finn Viberg Brunse, menigt bestyrelsesmedlem

Claus Moltrup, menigt bestyrelsesmedlem

Claus Lyngbakke-Hellesøe, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Gitte N. Stentebjerg, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Ivan Sløk, direktion

| | Nominelt | Nominelt |
|--|----------|----------|
| | 6.835 | 6.835 |
| | 2 | 2 |
| | 13 | 13 |
| | 5 | 5 |
| | 4 | 4 |
| | 40 | 40 |
| | 78 | 78 |
| | 204 | 186 |

Aktiebesiddelser ved bestyrelse og direktion i alt

7.181 **7.163**

Nærtstående til bestyrelse og direktion omfatter ægtefæller, umyndige børn og kontrollerede selskaber.

44 Aktier og kapital

Antal aktier (styk)

Pålydende værdi (stykstørrelse)

Aktiekapital i alt

| | | |
|--|-----------|-----------|
| | 2.800.000 | 2.800.000 |
| | 20 | 20 |
| | 56.000 | 56.000 |

Banken har én aktieklasser, og alle aktier har samme rettigheder.

45 Beholdning af egne aktier

Primo

| | | | | |
|---------------------------|--|--|-----|-----|
| Antal egne aktier | | | 0 | 0 |
| Pålydende værdi | | | 0 | 0 |
| Kursværdi | | | 0 | 0 |
| Procent af aktiekapitalen | | | 0,0 | 0,0 |

| | Handelspris | Nominelt | Antal | | |
|---------------------------|-------------|----------|--------|-----|-----|
| Erhvervede aktier i året | 3.490 | 1.654 | 82.722 | | |
| Afhændede aktier i året | 3.490 | 1.654 | 82.722 | 0 | 0 |
| Pålydende værdi | | | | 0 | 0 |
| Kursværdi | | | | 0 | 1 |
| Procent af aktiekapitalen | | | | 0,0 | 0,0 |
| Ultimo | | | | | |
| Antal egne aktier | | | | 0 | 0 |
| Pålydende værdi | | | | 0 | 0 |
| Kursværdi | | | | 0 | 0 |
| Procent af aktiekapitalen | | | | 0,0 | 0,0 |

46 Segmentoplysninger for koncernen

Koncernen opdeles i segmenterne traditionel pengeinstitutdrift og leasing. Segmenterne er identiske med koncernens organisatoriske enheder, hvorpå intern opfølgning foregår. Bankforretninger omfatter driften i Totalbanken, og leasing omfatter driften i datterselskabet Dansk Erhvervsfinansiering A/S. Der er ikke sket sammenlægning af driftssegmenter.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der direkte kan henføres til det enkelte segment, og de poster, der kan fordeles på de enkelte segmenter på et pålideligt grundlag. De ikke-fordelte poster omfatter elimineringsposter.

| | 2016 | | | |
|--|-----------|---------|-------------|-----------|
| | Bankdrift | Leasing | Eliminering | Koncernen |
| Renteindtægter | 85.137 | 4.875 | -1.281 | 88.731 |
| Renteudgifter | 11.894 | 1.575 | -1.281 | 12.188 |
| Gebyr og provisionsindtægter | 51.110 | 717 | 0 | 51.827 |
| Kursreguleringer | 6.491 | 0 | 0 | 6.491 |
| Andre driftsindtægter | 1.754 | 1.428 | -68 | 3.114 |
| Udgifter til personale og administration | 74.248 | 4.818 | -68 | 78.998 |
| Tab og nedskrivninger | 26.836 | -200 | 0 | 26.636 |
| Resultat før skat | 31.946 | 1.416 | -3.143 | 30.219 |
| Skat | 1.729 | -1.727 | 0 | 2 |
| Resultat efter skat | 30.217 | 1.416 | -1.416 | 30.217 |
| Aktiver | 2.634.905 | 147.851 | -138.190 | 2.644.568 |
| Gæld i alt | 2.265.522 | 143.787 | -134.126 | 2.275.185 |
| Egenkapital | 328.349 | 4.064 | -4.064 | 328.349 |
| Bruttotilgang anlægsaktiver | 1.635 | 3.172 | 0 | 4.807 |

| | 2015 | | | |
|--|-----------|---------|-------------|-----------|
| | Bankdrift | Leasing | Eliminering | Koncernen |
| Renteindtægter | 92.773 | 3.625 | -837 | 95.561 |
| Renteudgifter | 14.101 | 1.017 | -837 | 14.281 |
| Gebyr og provisionsindtægter | 49.092 | 570 | 0 | 49.662 |
| Kursreguleringer | 7.355 | 0 | 0 | 7.355 |
| Andre driftsindtægter | 2.657 | 1.140 | -67 | 3.730 |
| Udgifter til personale og administration | 68.547 | 4.526 | -67 | 73.006 |
| Tab og nedskrivninger | 37.290 | -31 | 0 | 37.259 |
| Resultat før skat | 24.165 | -1.277 | 1.277 | 24.165 |
| Skat | 67 | 0 | 0 | 67 |
| Årets resultat | 24.098 | -1.277 | 1.277 | 24.098 |
| Aktiver | 2.552.051 | 71.741 | -63.501 | 2.560.291 |
| Gæld i alt | 2.203.143 | 68.740 | -60.500 | 2.211.383 |
| Egenkapital | 308.309 | 3.002 | -3.002 | 308.309 |
| Bruttotilgang anlægsaktiver | 680 | 3.678 | 0 | 4.358 |

47 Efterfølgende begivenheder

Der er ikke efter regnskabsperiodens afslutning indtruffet forhold, der forrykker ledelsens vurdering af årsrapporten.

48 Regnskabsmæssige skøn

Ved opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. Skøn, der er væsentlige for regnskabet, foretages blandt andet ved opgørelse af nedskrivninger på værdiforringede udlån.

De anvendte skøn hviler på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender følger Finanstilsynets uddybende retningslinjer vedrørende individuelle nedskrivninger og hensættelser i bilag 10 til regnskabsbekendtgørelsen.

For nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Hvis det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger modtages, er der også væsentlige skøn forbundet med at fastlægge størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendebetalinger fra nødlidende engagementer.

For hensættelser til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Gruppevis nedskrivninger

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevne, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Den gruppevis vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 12 grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og 10 grupper af erhvervs-kunder, idet erhvervs-kunderne er opdelt efter branche.

Den gruppevis vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling af modellen. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser og tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for pengeinstituttsektoren. Banken har derfor vurderet, hvorvidt modelestimerne afspejler kreditrisikoen for Bankens egen udlånsportefølje.

Banken har vurderet, at modellen passer på egne forhold. Banken har imidlertid individualiseret modellens estimer for at tage højde for det ændrede konjunkturløb.

Modellens estimer danner baggrund for beregningen af de gruppevis nedskrivninger. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne det enkelte udlåns aktuelle tabsrisiko med udlånets oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko primo den aktuelle regnskabsperiode, fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevis nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt gruppevis nedskrivninger fremgår af note 9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. Usikkerhed om kreditrisici er beskrevet i note 32 Kreditrisiko.

Domicil- og investeringsejendomme

Til måling af dagsværdien af ejendomme anvendes afkastmetoden. De fremtidige pengestrømme er baseret på Bankens bedste estimering af de fremtidige driftsindtægter og -omkostninger samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet beliggenhed. Domicil- og investeringsejendomme fremgår af note 21 Grunde og bygninger.

Unoterede aktier

For noterede aktier er der væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdien. Hovedparten af noterede aktier er sektoraktier, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

For noterede aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen. Ved værdiansættelsen af øvrige noterede aktier i sektorejede selskaber indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Unoterede aktier fremgår af note 18 Aktier mv.

Udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver, vedrørende uudnyttede skattemæssige underskud, indregnes i den udstrækning, der foreligger overbevisende dokumentation for, at der inden for en kortere periode realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Der er i juni 2012 vedtaget lovmæssige begrænsninger af adgangen til at modregne fremførbart underskud i positiv skattepligtig indkomst, som medfører, at det tager længere tid at udnytte et skattemæssigt underskud.

Da intet udskudt skatteaktiv er indregnet i balancen ultimo 2016 vil der i de kommende år, såfremt Koncernen realiserer positive resultater, kunne indregnes en skattemæssig indtægt ved udnyttelse af ikke aktiverede skattemæssige underskud, ligesom det skattemæssige underskud helt eller delvist vil kunne aktiveres, hvis Bankens indtjening tilsiger det.

49 Anvendt regnskabspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Totalbanken A/S (Banken) samt dattervirksomheden Dansk Erhvervs-finansiering A/S, der er et 100 % ejet og –kontrolleret datterselskab.

Før den 1. juli 2013 fandtes intet koncernforhold, hvorfor koncernregnskabet ikke indeholder sammenligningstal før denne dato.

Generelt

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU samt IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder. Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om pengeinstitutters regnskabsaflæggelse.

Ved aflæggelsen af koncernregnskabet for 2016 er anvendt de af EU godkendte standarder som i henhold til godkendelsen træder i kraft i 2016.

Standarder, der er implementeret i 2016 har ikke haft nogen effekt på indregning og måling. Ændrede standarder ultimo 2016, som først træder i kraft 1. januar 2017 eller senere, er ikke implementeret. De ændrede standarder forventes ikke at få væsentlig betydning for Koncernens regnskabsaflæggelse, dog er påvirkningen af IFRS 9 Finansielle instrumenter usikker.

Regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39, ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9 standarden er obligatorisk for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere med mulighed for at førtidsimplementere standarden. Banken planlægger at anvende IFRS 9 standarden fra 1. januar 2018.

IFRS 9 reglerne om finansielle instrumenter fastsætter følgende:

IFRS 9 klassifikation og måling:

Efter IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Anvendelsen af IFRS 9 målingskategorierne for finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen og på baggrund af karakteristika ved de kontraktmæssige betalingsstrømme forventes kun at føre til mindre ændringer i målingsprincipper i forhold til målingsprincipperne anvendt i Bankens aktuelle regnskabsrapportering. IFRS9 giver mulighed for at måle aktier udenfor handelsbeholdning til dagsværdi over anden totalindkomst, dette er relevant for sektoraktier. Banken forventer ikke at tage denne mulighed i anvendelse.

Præsentationsmæssigt vil anvendelsen af en blandet forretningsmodel for obligationer, der indgår i den daglige likviditetsstyring, dog indebære, at kursreguleringen til dagsværdi fremadrettet vil indgå i anden totalindkomst fremfor i resultatopgørelsen efter nuværende regnskabspraksis. Den præsentationsmæssige effekt vil afhænge af obligationsporteføljens størrelse og den tilknyttede kursregulering af porteføljen.

IFRS 9 – nedskrivninger:

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på indtrufne tab ('incurred loss'-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ('expected loss'-model). Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabssandsynlighed.

Der pågår et udviklingsarbejde forankret på Bankens datacentral BEC med deltagelse af de tilknyttede medlemsinstitutter samt LOPI med henblik på at udvikle en IFRS 9 forenelig nedskrivningsmodel.

Modellen, som er under udvikling, påtænkes i særlig grad anvendt for kunder/faciliteter i stadie 1, og en delmængde af kunder/faciliteter i stadie 2. For svage stadie 2 kunder/faciliteter og stadie 3 kunder/faciliteter forventes nedskrivnings-beregningen at blive foretaget ved en manuel, individuel vurdering af de finansielle aktiver fremfor ved en modelmæssig beregning.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage et rimeligt skøn over den regnskabsmæssige virkning af førstegangsanvendelsen af IFRS 9, for så vidt angår nedskrivningsreglerne. Det er dog i almindelighed forventningen, at de nye nedskrivningsregler for pengeinstitutterne samlet set vil føre til øgede nedskrivninger og dermed en større korrektivkonto, da alle udlån og garantier efter de nye regler vil få tilknyttet en nedskrivning svarende til det forventede kredittab i 12 måneder eller det forventede kredittab i aktivets restløbetid ved en betydelig stigning i kreditrisikoen, som ikke medfører, at faciliteten er udsat for OIV.

Gruppevis nedskrivninger efter de gældende regler bortfalder, og det vil i nogen udstrækning mindske virkningen af IFRS9.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye forventningsbaserede IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget. For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivning, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (kapitalkravspakken), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Samlet set vurderer Banken virkningen af IFRS 9 på den kapitalmæssige overdækning til at være uvæsentlig ved reglerens ikrafttrædelse i 2018, mens virkningen på den kapitalmæssige overdækning fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at virkningen af overgangsordningen udfases.

IFRS 9 - Regnskabsmæssig sikring:

De nye regler om regnskabsmæssig sikring udbreder anvendelsen af sikringsreglerne for herved i højere grad at bringe virksomhedernes regnskabsrapportering i overensstemmelse med virksomhedernes faktiske risikostyring.

De ændrede regler om regnskabsmæssig sikring påvirker ikke Bankens regnskabsaflæggelse, da de eksisterende sikringsforhold alle kvalificerer som sikringsforhold efter de nye regler og fortsat vil være effektive.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Eneste undtagelse herfra er materielle anlægsaktiver, der ved første indregning måles til kostpris.

Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Indtægter og udgifter er fuldt periodiseret. Værdireguleringer af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen.

Værdipapirer og andre finansielle instrumenter indregnes på afregningsdatoen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Tilgodehavender, gæld og andre poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes efter lukkekursen på balancedagen. Forskelle mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Koncernen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Koncernen har juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Ved sikringsforhold, der opfylder betingelserne for at blive betragtet som regnskabsmæssig sikring til dagsværdi, måles sikringsinstrumentet til dagsværdi og den sikrede del af det sikrede til amortiseret kostpris reguleret for ændring i afdækket risiko på balancedagen.

Alle værdireguleringer på afledte finansielle instrumenter samt regnskabsmæssigt sikrede poster medtages i resultatopgørelsen under posten 'Kursreguleringer'.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og datterselskabets regnskaber, opgjort efter Koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter.

Valuta

Koncernregnskabet præsenteres i danske kroner, som er Bankens og dets datterselskabs funktionelle valuta.

Virksomhedssammenslutninger og køb af porteføljer af aktiver

Nyerhvervede eller nystiftede selskaber indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet. Solgte eller afviklede selskaber indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet henholdsvis afviklings-tidspunktet.

Ved erhvervelse af selskaber vurderes det, om det overtagne udgør en virksomhed eller en gruppe af aktiver. En virksomhed er bl.a. kendetegnet ved, at der i væsentligt omfang overtages eksisterende processer.

Ved erhvervelse af selskaber, der udgør en virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen.

Ved erhvervelse af selskaber, der ikke udgør en virksomhed, allokeres købesummen forholdsmæssigt på de overtagne aktiver og forpligtelser, baseret på disses relative dagsværdier.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på afhændelses- henholdsvis afviklings-tidspunktet, inklusiv ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode med udgangspunkt i periodens nettoresultat. Pengestrømme fra drift opgøres som årets nettoresultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapital. Pengestrømme fra investeringer omfatter køb og salg af materielle og immaterielle aktiver samt værdipapirer. Pengestrømme fra finansiering omfatter betalt udbytte og rentekuponer på hybrid kernekapital samt bevægelser på egenkapital og hybrid kernekapital, der klassificeres som egenkapital, samt efterstillede kapitalindskud. Likvider omfatter kassebeholdning samt anfordringstilgodehavender hos centralbanker.

Der oplyses ikke om pengestrømme fra rapporterbare segmenter, idet disse oplysninger ikke vurderes at have væsentlig betydning for forståelsen af Koncernens finansielle stilling og likviditet.

Segmentrapportering

Koncernen opdeles i segmenterne traditionel pengeinstitutdrift og leasing. Banken er én enhed med ensartede services og kundetyper, og den interne rapportering specificeres kun i et antal afdelinger inden for et begrænset geografisk område. Pengeinstitutvirksomhed udgør således ét rapporterbart segment, og leasing udgør ét rapporterbart segment. Segmentregnskabet fremgår af note 46 i årsrapporten.

Leasing

Leasingkontrakter klassificeres som finansielle leasingkontrakter, når alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages til leasingtager. Alle andre leasingkontrakter klassificeres som operationelle leasingkontrakter.

Leasingindtægter fra operationelle leasingaktiver indregnes lineært over leasingperioden og føres under posten 'Andre driftsindtægter'. Operationelle leasingaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger, eller til en eventuel lavere genindvindingsværdi, og indgår som 'Øvrige materielle aktiver'. Afskrivninger foretages lineært under hensyntagen til den forventede restværdi over aktivernes forventede brugstid.

Indtægter og balanceposter, herunder værdiforringelser, af finansielle leasingtilgodehavender behandles som 'Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris'.

Avance ved salg af leasingaktiver føres under posten 'Andre driftsindtægter'. Tab ved salg af leasingaktiver føres under posten 'Andre driftsudgifter'.

Skat

Banken er sambeskattet med danske datterselskaber. Den aktuelle selskabsskat for de sambeskattede selskaber fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

RESULTATOPGØRELSEN

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører.

Renteindtægter måles efter den effektive rentes metode, hvilket indebærer, at renteindtægter omfatter den periodiserede del af stiftelsesprovisioner mv., der er anset for at være en del af lånets effektive rente.

Renteindtægter fra udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger, føres for den nedskrevne del af udlånet under posten 'Nedskrivninger på udlån mv.'.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden.

Ved formidling af realkreditlån gennem Totalkredit og DLR Kredit modtager Banken provisioner efter modregningsmodellen, hvilket medfører, at der løbende modtages provision for de formidlede lån. Provisionen indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de optjenes. Modregningsmodellen indebærer, at der kan ske modregning i fremtidige provisioner, i det omfang, der forventes tab på formidlede realkreditlån.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Andre driftsindtægter og Andre driftsudgifter

Andre driftsindtægter omfatter årets indtægtsførte leasingydelse af operationelle leasingaftaler. Derudover omfatter Andre driftsindtægter og Andre driftsudgifter øvrige indtægter og udgifter af sekundær karakter i forhold til Koncernens hovedaktiviteter, der ikke henhører under andre af resultatopgørelsens poster.

Udgifter til personale og administration

Under udgifter til personale og administration føres lønninger og vederlag mv. til personale og ledelse samt administrationsudgifter, herunder husleje af lejede lokaler.

Skatter

Skat af årets resultat er indregnet i resultatopgørelsen. Skatten omfatter aktuel skat af årets forventede skattepligtige resultat, årets regulering af udskudt skat samt regulering af tidligere års beregnet skat.

Aktuel og udskudt skat af anden totalindkomst indregnes i totalindkomstopgørelsen. Aktuel og udskudt skat af egenkapitalbevægelser indregnes direkte i egenkapitalen.

Der beregnes udskudt skat af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier med den på balancedagen gældende skattesats for de regnskabsperioder, hvor de midlertidige forskelle forventes udlignet. En udskudt skatteforpligtelse indgår i posten regnskabsposten 'Hensat til udskudt skat', mens et udskudt skatteaktiv indgår i posten 'Udskudte skatteaktiver' i den udstrækning, der foreligger overbevisende dokumentation for, at der inden for en kortere periode realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes.

BALANCEN

Balancen er opstillet i likviditetsorden.

Finansielle instrumenter generelt

Finansielle aktiver klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsbeholdning, som værdiansættes til dagsværdi
- Udlån og tilgodehavender, som værdiansættes til amortiseret kostpris
- Finansielle aktiver designet til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen (fair value option)

Finansielle forpligtelser klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsbeholdning, som værdiansættes til dagsværdi
- Øvrige finansielle forpligtelser, som værdiansættes til amortiseret kostpris

Henført til dagsværdi over resultatopgørelsen omfatter beholdningen af noterede værdipapirer og beholdningen af sektoraktier, som styres og evalueres på et dagsværdigrundlag.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner mv., der sidestilles med løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, indtægtsføres over løbetiden for det enkelte lån.

Såfremt der på udlån og andre tilgodehavender konstateres en indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, foretages der nedskrivninger til dækning af Koncernens skønnede tab. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender foretages på baggrund af en kombination af individuelle og gruppevise vurderinger.

Nedskrivninger beregnes som forskellen mellem udlånets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de forventede betalinger. Til beregning af nutidsværdien anvendes for variabelt forrentet udlån den aktuelle effektive rentesats på udlånet og for fast forrentet udlån den oprindeligt fastsatte effektive rentesats.

Ændringer i foretagne nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'

Aconto afskrivninger foretages, når det konstateres, at et tab er uundgåeligt. Endelig afskrivning sker i forbindelse med sagens afslutning (konkurs, gældssanering mv.).

Værdipapirer

Værdipapirer måles til dagsværdi. Dagsværdihierarkiet kategoriserer input til de værdiansættelsesmetoder, der benyttes til at måle dagsværdien, i tre niveauer; noterede priser, observerbare data og ikke observerbare data.

Værdipapirer, der handles i et aktivt marked, måles til dagsværdi fastsat som den pris, som værdipapiret vil kunne overdrages til på balancedagen. Denne vurderes bedst at blive udtrykt ved lukkekursen på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi. Værdipapirer, der handles i et aktivt marked, indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 1-input (noterede priser).

Hovedparten af noterede værdipapirer er aktier i sektorejede selskaber og er optaget til dagsværdi, opgjort med udgangspunkt i, hvad transaktionsprisen ville være i handel mellem uafhængige parter.

For noterede aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 2-input (observerbare data).

For øvrige noterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare data ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Aktierne indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 3-input (ikke observerbare data).

Beholdning af egne aktier måles til 0. Køb og salg indregnes direkte på egenkapitalen.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og noterede værdipapirer resultatføres over driften under posten 'Kursreguleringer'.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder i moderselskabet omfatter andel af tilknyttede virksomheders resultat efter skat, med udgangspunkt i de værdier som er opgjort på købstidspunktet, jf. afsnittet 'Virksomhedssammenslutninger og køb af porteføljer af aktiver'.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes til forholds­mæssig andel af indre værdi på balancedagen med fradrag for endnu ikke allokerede negative forskelsbeløb (negativ goodwill) på købstidspunktet.

Puljeordninger

Aktiver, der indgår i puljeordninger, og kunders indlån i puljeordninger præsenteres i separate balanceposter. Afkast af puljeaktiver og -indskud præsenteres samlet under posten 'Kursreguleringer'.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger omfatter 'Domicilejendomme', som huser Bankens afdelinger, samt 'Investerings­ejendomme', der omfatter øvrige ejendomme.

Investerings­ejendomme og domicilejendomme måles til dagsværdi, sidstnævnte ved brug af en omvurderingsmodel. Dagsværdien fastsættes efter afkastmetoden. Værdiregulering, herunder gevinst eller tab ved salg, af investerings­ejendomme indregnes i resultatopgørelsen som kursregulering.

Domicilejendomme måles i balancen til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og eventuelle tab ved værdiforringelse. Den omvurderede værdi udgør afskrivningsgrundlaget. Afskrivninger beregnes af afskrivningsgrundlaget ud fra en forventet brugstid på 50 år, fratrukket en scrapværdi på 75 %. Grunde afskrives ikke.

For domicilejendomme indregnes afskrivninger og tab ved værdiforringelse i resultatopgørelsen. Stigninger i den omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst og bindes i egenkapitalen under posten 'Opskrivnings­shenlæggelser', med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver, omfattende driftsmidler, måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger beregnes lineært ud fra aktivernes forventede brugstid på 3-6 år af afskrivningsgrundlaget opgjort som kostprisen fratrukket en eventuel scrapværdi. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Andre aktiver

Posten omfatter blandt andet positive markedsværdier af afledte finansielle instrumenter, som måles til dagsværdi, samt tilgodehavende renter, der måles til nominal værdi. Andre aktiver måles til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, opført som aktiver, omfatter forudbetalte udgifter.

Periodeafgrænsningsposter, opført som passiver, omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner mv., der sidestilles med løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for gældsposten, udgiftsføres over løbetiden for den enkelte gældspost.

Indlån og anden gæld

Indlån måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Posten omfatter blandt andet negative markedsværdier af afledte finansielle instrumenter samt andre skyldige poster, herunder renter. Afledte finansielle instrumenter samt andre finansielle forpligtelser, der besiddes med handel for øje, måles til dagsværdi. Øvrige passiver måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Under hensatte forpligtelser føres forpligtelser, der forfalder efter balancetidspunktet, og som er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling.

Uafdækkede pensionsforpligtelser afsættes i balancen under posten 'Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser' med den kapitaliserede værdi af de forventede fremtidige pensionsudbetalinger. Aktuarmæssige gevinster eller tab indregnes i anden totalindkomst.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner mv., der sidestilles med løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for kapitalindskuddet, udgiftsføres over løbetiden for det enkelte kapitalindskud.

Hybrid kernekapital

Hybride kapitaludstedelser, der opfylder betingelserne for hybrid kernekapital i CRR-forordningen, herunder at løbetiden er uendelig, at udsteder uden begrundelse kan vælge at undlade at betale rentekupon samt at hovedstolen nedskrives, når kernekapitalprocenten når under minimum 5,125 %, klassificeres som egenkapital og præsenteres som en særskilt post i egenkapitalen. Betalte kuponrenter heraf føres over egenkapitalen.

Udbytte

Foreslået udbytte af aktiekapitalen indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling. Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Eventualaktiver og -forpligtelser

I note 29 er kort beskrevet Koncernens eventualaktiv bestående af akkumulerede ikke aktiverede skattemæssige underskud, hvis beløbsmæssige og tidsmæssige udnyttelse er behæftet med usikkerhed.

Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti eller andre eventualforpligtelser vil påføre Koncernen tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten 'Hensættelser til tab på garantier' og udgiftsført i resultatopgørelsen under 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'.

50 5 års oversigt

| Hovedtal | 2016 | 2015 | 2014 | 2013 | Banken 2012 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|----------------|
| Netto rente- og gebyrindtægter | 124.197 | 126.662 | 119.755 | 110.094 | 107.005 |
| Kursreguleringer | 6.491 | 7.355 | 5.764 | 6.120 | 9.552 |
| Udgifter til personale og administration | 74.248 | 68.547 | 65.796 | 66.353 | 70.992 |
| Andre driftsudgifter | 161 | 4.628 | 4.339 | 5.071 | 3.627 |
| Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. | 26.836 | 37.290 | 36.062 | 34.021 | 99.860 |
| Resultat før skat | 31.946 | 24.165 | 19.332 | 10.923 | -57.670 |
| Årets resultat | 30.217 | 24.098 | 18.986 | 10.781 | -57.920 |
| Udlån | 1.481.414 | 1.416.868 | 1.430.678 | 1.518.739 | 1.523.790 |
| Indlån | 2.193.414 | 2.127.788 | 1.939.407 | 1.821.304 | 1.775.861 |
| Egenkapital | 328.349 | 308.309 | 294.730 | 233.302 | 228.580 |
| Aktiver i alt | 2.634.905 | 2.552.051 | 2.458.734 | 2.396.303 | 2.375.293 |
| Ikke-balanceførte poster | | | | | |
| Garantier | 697.224 | 548.244 | 469.122 | 383.923 | 489.362 |
| Nøgletal | | | | | |
| Kapitalprocent | 18,0 | 18,0 | 17,6 | 17,3 | 17,6 |
| Kernekapitalprocent | 16,2 | 16,1 | 15,7 | 12,5 | 12,1 |
| Årets egenkapitalforrentning før skat | 10,0 | 8,0 | 7,3 | 4,7 | -26,0 |
| Årets egenkapitalforrentning efter skat | 9,5 | 8,0 | 7,2 | 4,7 | -26,1 |
| Indtjening pr. omkostningskrone | 1,31 | 1,22 | 1,18 | 1,10 | 0,67 |
| Renterisiko | 1,2 | 0,6 | -1,0 | -0,6 | -1,4 |
| Valutaposition | 1,9 | 1,7 | 6,4 | 3,3 | 1,8 |
| Valutarisiko | 0,0 | 0,0 | 0,0 | 0,0 | 0,0 |
| Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån | 76,3 | 75,9 | 82,9 | 94,2 | 101,7 |
| Udlån i forhold til egenkapital | 4,5 | 4,6 | 4,9 | 6,5 | 6,7 |
| Årets udlånsvækst | 4,6 | -1,0 | -5,8 | -0,3 | -16,1 |
| Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet | 241,7 | 242,4 | 171,0 | 169,8 | 159,6 |
| Summen af store eksponeringer | 37,8 | 45,1 | 70,2 | 71,4 | 72,0 |
| Andel af tilgodehavender med nedsat rente | 6,5 | 6,6 | 6,8 | 9,4 | 14,3 |
| Akkumuleret nedskrivningsprocent | 8,2 | 9,2 | 8,5 | 9,4 | 12,3 |
| Årets nedskrivningsprocent | 1,1 | 1,7 | 1,7 | 1,6 | 4,3 |
| Afkastningsgrad | 1,2 | 1,0 | 0,8 | 0,5 | -2,2 |
| Årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.) | 36,1 | 25,1 | 21,0 | 11,4 | -138,0 |
| Indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.) | 586 | 551 | 357 | 336 | 331 |
| Udbytte pr. aktie | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Børskurs / årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.) | 5,8 | 9,3 | 7,8 | 17,9 | -1,0 |
| Børskurs / indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.) | 0,4 | 0,4 | 0,5 | 0,6 | 0,4 |

Beregning af nøgletal pr. aktie sker på grundlag af den del af resultat og egenkapital, der kan henføres til moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer.

50 5 års oversigt - fortsat

| Hovedtal | 2016 | 2015 | 2014 | 2013 | Koncernen |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Netto rente- og gebyrindtægter | 128.196 | 129.818 | 122.302 | 111.103 | |
| Kursreguleringer | 6.491 | 7.355 | 5.764 | 6.120 | |
| Udgifter til personale og administration | 78.999 | 73.006 | 69.642 | 67.883 | |
| Andre driftsudgifter | 161 | 4.628 | 4.339 | 5.079 | |
| Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. | 26.636 | 37.259 | 36.081 | 33.600 | |
| Resultat før skat | 30.219 | 24.165 | 19.186 | 10.923 | |
| Årets resultat | 30.217 | 24.098 | 18.986 | 10.781 | |
| | | | | | |
| Udlån | 1.486.054 | 1.419.238 | 1.428.295 | 1.518.019 | |
| Indlån | 2.193.414 | 2.127.788 | 1.939.407 | 1.821.304 | |
| Egenkapital | 328.349 | 308.309 | 294.730 | 233.302 | |
| Aktiver i alt | 2.644.568 | 2.560.291 | 2.461.307 | 2.397.892 | |
| | | | | | |
| Ikke-balanceførte poster | | | | | |
| Garantier | 697.224 | 548.244 | 469.122 | 383.923 | |
| | | | | | |
| Nøgletal | | | | | |
| | | | | | |
| Kapitalprocent | 18,4 | 18,2 | 17,7 | 17,5 | |
| Kernekapitalprocent | 16,6 | 16,3 | 15,8 | 12,7 | |
| Årets egenkapitalforrentning før skat | 9,5 | 8,0 | 7,3 | 4,7 | |
| Årets egenkapitalforrentning efter skat | 9,5 | 8,0 | 7,2 | 4,7 | |
| Indtjening pr. omkostningskrone | 1,28 | 1,21 | 1,17 | 1,10 | |
| Renterisiko | 1,3 | 0,7 | -1,0 | -0,6 | |
| Valutaposition | 1,9 | 1,7 | 3,3 | 3,3 | |
| Valutarisiko | 0,0 | 0,0 | 0,0 | 0,0 | |
| Udlån i forhold til egenkapital | 4,5 | 4,6 | 4,8 | 6,5 | |
| Årets udlånsvækst | 4,7 | -0,6 | -5,9 | -0,4 | |
| Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet | 240,6 | 241,4 | 170,6 | 169,7 | |
| Summen af store eksponeringer | 37,8 | 45,1 | 70,2 | 71,4 | |
| Akkumuleret nedskrivningsprocent | 8,2 | 9,2 | 8,6 | 9,5 | |
| Årets nedskrivningsprocent | 1,1 | 1,7 | 1,7 | 1,6 | |
| Afkastningsgrad | 1,2 | 1,0 | 0,8 | 0,5 | |

Ledespåtegnin

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Totalbanken A/S.

Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes herudover i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Ledelsesberetningen udarbejdes ligeledes efter danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Koncernregnskabet og årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og af koncernens og selskabets finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarup, den 1. marts 2017

Ivan Sløk
Bankdirektør

Poul Juhl Fischer
Bestyrelsesformand

Merete Vangsøe Simonsen
Næstformand

Peter Schak Larsen
Bestyrelsesmedlem
Revisionsudvalgsformand

Finn Viberg Brunse
Bestyrelsesmedlem

Claus Moltrup
Bestyrelsesmedlem

Claus Lyngbakke-Hellesø
Medarbejdervalgt

Gitte N. Stentebjerg
Medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors påtegninger

Til kapitalejerne i Totalbanken A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af Koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i lov om finansiell virksomhed.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af Bankens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Hvad har vi revideret

Totalbanken A/S' koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse for koncernen og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, 5 års hovedtal og nøgletal ('regnskabet').

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

| <i>Centralt forhold ved revisionen</i> | <i>Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen</i> |
|--|--|
| Nedskrivninger på udlån Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger. Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de tab, som forventes at være på udlån pr. balancedagen på baggrund af indtrufne begivenheder. Nedskrivninger af Bankens udlån foretages såvel individuelt som gruppevist. Der foretages nedskrivninger, hvis der konstateres objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) ud fra indtrufne begivenheder, og det har en indvirkning på størrelsen af de forventede betalinger. Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter og som korrigeres af ledelsen for at tage højde for ændrede konjunkturforløb, herunder tidlige hændelser. | Vi gennemgik og vurderede de af Bankens tilrettelagte forretningsgange, herunder kreditafdelingens involvering, der er etableret for at sikre, at udlån med OIV identificeres rettidigt, og nedskrivninger beregnes i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne. Vi vurderede og testede de af ledelsen anvendte principper ved måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme og landbrugsjord, der indgår i nedskrivningsberegninger på udlån med OIV. |

Den uafhængige revisors påtegninger

| | |
|--|--|
| <p>En væsentlig del af Bankens nedskrivninger er relateret til landbrug. De fortsatte betydelige økonomiske udfordringer inden for landbruget medfører, at der er en forøget usikkerhed ved opgørelsen af nedskrivningsbehovet for landbrugsudlån.</p> <p>Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivningerne på udlån.</p> <p>Vores revision fokuserede på følgende områder af nedskrivninger:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Bankens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden af registreringen af udlån med indikation for værdiforringelse (OIV), der indgår i beregningen af nedskrivninger.○ Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme og landbrugsjord, som indgår i nedskrivningsberegningerne.○ Bankens opgørelse af gruppevise nedskrivninger, herunder ledelsesmæssige justeringer til gruppevise nedskrivninger som følge af tidsmæssige eller modelmæssige begrænsninger. <p>Der henvises til regnskabet note 32 Kreditrisiko og note 48 Regnskabsmæssige skøn hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.</p> | <p>Vi foretog detailtest af en stikprøve af udlån med OIV, hvorpå Banken havde opgjort individuelle nedskrivninger, hvor vi testede beregningen og anvendte data til underliggende dokumentation.</p> <p>Vi foretog endvidere en detailtest af en stikprøve af udlån, der ikke var klassificeret som OIV, og foretog vores egen vurdering af, om kreditklassifikationen som 'svagt markerede' eller 'udlån forbundet med normal kreditrisiko' var forsvarlig. Stikprøverne omfattede primært større udlån og udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici, herunder ejendomme og landbrug.</p> <p>Vi gennemgik Bankens opgørelse af gruppevise nedskrivninger, herunder ledelsens vurdering af effekten af ændrede konjunkturforskel og tidlige hændelser. Vi udfordrede de ledelsesmæssige skøn ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.</p> |
|--|--|

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i lov om finansiel virksomhed og for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den uafhængige revisors påtegninger

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Koncernen og Bankens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Koncernen eller Banken, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Den uafhængige revisors påtegninger

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, 1. marts 2017

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Cvr.nr. 3377 1231



H.C. Krogh
statsautoriseret revisor

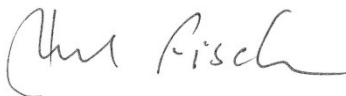
Generalforsamling

Bestyrelsen for Totalbanken A/S indkalder til ordinær generalforsamling i Bankens hovedkontor, Bredgade 95, 5560 Aarup, onsdag den 5. april 2017 kl. 19.00 med følgende dagsorden:

1. Bestyrelsens beretning om Bankens virksomhed i det forløbne år.
2. Fremlæggelse af årsrapport og koncernregnskab med revisionspåtegning til godkendelse samt årsberetning.
3. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til den godkendte årsrapport.
4. Beslutning om meddelelse af decharge for bestyrelse og direktion.
5. Valg af medlemmer til repræsentantskabet, for så vidt sådanne er på valg efter § 14.
Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at repræsentantskabet uændret består af 20 medlemmer.
Følgende er på valg:
Kommunikationskonsulent Charlotte Benn, Odense
Direktør Christian Fischer, Frederiksberg
Direktør Søren Fohlmann, Odense
Direktør Louise Helmer, Fredericia
Revisor Peter Schak Larsen, Odense *)
Direktør Søren Ladefoged Poulsen, Glamsbjerg
Direktør Morten Rasmussen, Aarup
*) Revisor Peter Schak Larsen, Odense, udtræder af repræsentantskabet som følge af vedtægternes aldersbestemmelser. Bestyrelsen indstiller nyvalg af Direktør Allan Hansen, Odense.
Direktør Hans Petersen, Aarup, ønsker at udtræde af repræsentantskabet. Bestyrelsen indstiller nyvalg af Konsulent Robert Beck, Flensborg, der indtræder i valgperioden med udløb i 2019.
6. Valg af revisor.
Bestyrelsen indstiller genvalg af Statsautoriseret Revisionspartnerselskab PwC i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling. Revisionsudvalget er ikke blevet påvirket af tredjeparter og har ikke været underlagt nogen aftale med tredjepart, som begrænser generalforsamlingens valg af visse revisorer eller revisionsfirmaer.
7. Eventuelle forslag fra bestyrelse, repræsentantskab eller aktionærer.
Bestyrelsen indstiller en ny lønpolitik med samme grundholdning, som den bestående. Formålet med lønpolitikken er uændret at fastsætte retningslinjer for tildeling af løn, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring. Lønpolitikken er senest besluttet på generalforsamlingen i 2011 og bestyrelsen har fundet behov for en tilpasning af lønpolitikken, der samtidig udvides til at omfatte samtlige ansatte.
Der er ikke kommet andre forslag til behandling på generalforsamlingen.
8. Eventuelt

Adgangskort kan bestilles på telefon 63 457 000 til og med den 3. april 2017.

Aarup, den 1. marts 2017



Poul Juhl Fischer
Bestyrelsesformand

Aktiekapitalen i Totalbanken A/S er på 56 mio.kr. og består af 2.800.000 stk. aktier á 20 kr. Hvert aktiebeløb på 20 kr. giver en stemme. Aktiekapitalen repræsenterer dermed i alt 2.800.000 stemmer. Fuldmagt eller brevstemme kan eventuelt bestilles på telefon 63 457 000 eller på www.totalbanken.dk.

Filialer

HOVEDSÆDE

Aarup

Bredgade 95
5560 Aarup
Tlf. 63 457 000

www.totalbanken.dk
cvr.nr. 10349818
LEI 549300CFAB5CF9Y03270

FILIALER

Odense

Lille Gråbrødrestræde 1
5000 Odense C
Tlf. 63 457 002

Tarup

Rugårdsvej 244
5210 Odense NV
Tlf. 63 457 008

Tommerup

Tallerupvej 24
5690 Tommerup
Tlf. 63 457 006

Vissenbjerg

Vestergade 2 A
5492 Vissenbjerg
Tlf. 63 457 003

Aarup

Bredgade 95
5560 Aarup
Tlf. 63 457 001

PENGEAUTOMATER

Gelsted

Gelsted Byvej 5, 5591 Gelsted

Harndrup

Rugårdsvej 63, 5463 Harndrup

Odense C

Lille Gråbrødrestræde 1, 5000 Odense C

Odense NV

Rugårdsvej 244, Tarup, 5210 Odense NV

Tommerup

Tallerupvej 24, 5690 Tommerup

Vissenbjerg

Vestergade 2 A, 5492 Vissenbjerg

Aarup

Bredgade 95, 5560 Aarup

LEASING

Dansk ErhvervsFinansiering A/S

Bredgade 95
5560 Aarup
Tlf. 63 456 360

www.danskerhvervsfinansiering.dk
cvr.nr. 29638411